РЕЛІГІЙНА ПАНОРАМА

ІНФОРМАЦІЙНО–АНАЛІТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

8-9 (84)
2007

- У ЛЬВОВІ ПОЯВИВСЯ ВНУК БОЖИЙ
- БЕНЕДИКТ XVI ПРОТИ РЕФОРМ ПОКІЙНОГО ПОНТИФІКА
- ЗРОСТАННЯ ВПЛИВУ ІСЛАМУ В ЄВРОПІ
- ЦЕРКВА МОРМОНІВ УРІЗНОМАНІТНЮЄ ФОРМИ СЛУЖІННЯ
- РЕЛІГІЙНОЇ ОСВІТИВ ШКОЛАХ РОСІЇ НЕ БУДЕ
- СПІЛЬНА МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ В СОФІЇ НЕ ПОЛУЧИЛАСЯ
- ПРЕСА КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ ПРОТИ ВІДДІЛЕННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА
- В ОДЕСІ СТАВЛЯТЬ ПАМ'ЯТНИК ПОВІЇ
- ПІДГОРЕЦЬКИЙ МОНАСТИР ПРОТИ КЕРІВНИЦТВА УГКЦ

Редакційна колегія часопису «Релігійна панорама» щиро вдячна кандидату філософських наук, доценту А. Арістовій за спонсорування видруку цього числа часопису

СТОРІНКА КОНФЕСІЇ:

ХРИСТИЯНСЬКИЙ РУХ «НОВЕ ПОКОЛІННЯ»

ІМІДЖ УКРАЇНИ В РЕЛІГІЙНОМУ СВІТІ

Шановний Читачу! В останні роки я побував десь в 20 країнах зарубіжжя – Англії, США, Італії, Іспанії, Греції, Данії, Японії, Австралії. Індії, Росії, Білорусі, Сербії, Латвії, Польщі, Угорщині та ін. І де б я не був, постійно зустрічаюся з однією проблемою: довести, що ти «не раш», це б то – «не русский». Часи нашого знаходження в Російській імперії наскільки нівелювали в очах зарубіжного довкілля Україну й українців, що ми, навіть тепер маючи незалежність, свою суверенну державу, на кожному кроці в закордонні мусимо доводити хибність думки іноземців про наше зникнення, гучно заявляти, що ти – українець, а Україна – велика незалежна європейська держава, не частина Росії (до того ж, і не бажає бути з нею). Більше того, така ситуація змушує мене сказати «добре» слово на адресу нашого північного сусіда, для якого «всё вокруг моё», жити в колоніальній імперії якого було далеко згубніше, ніж навіть під ворожою окупацією. Росія нищила все, що нагадувало б комусь про існування такої країни і такого народу. Нас позбавляли того святого, що виявляє самобутність нашого народу. Росія і в часи царської імперії, і російсько-радянського союзу нищила нашу солов'їну мову, а відтак і нашу рідну культуру. Залишала дещо хіба що для декоративного вияву, як десь в Америці ще залишають резервації індіанців, що нагадують зоопаркові клітушки: для масових оглядин відвідувачів. Йшло свідоме й цілеспрямоване нищення українства. Так була знищена Українська Автокефальна Православна Церква, а Греко-Католицьку – загнали в катакомби. Нам, свідомим українцям, в радянські часи приходилося виявляти цьому супротив - частіше пасивний, ніж активний, бо ж тоді ти б, за словами пісні, пізнав ту «степь глухую», в якій помирав одинокий ямщик. Україна зникла з карти світу, із світової історії як самостійна одиниця. Росія вкрала собі ті фрагменти нашої історії, які їй були вигідні (наприклад, перебування на Київських горах апостола Андрія і Володимирове хрещення для оголошення своєї Православної Церкви апостольською і давньою), нищила ті історичні події, які говорили про наше самостійне й особливе буття у світовому соціумі.

Відтак недавній указ Президента України про формування міжнародного іміджу України є не то що актуальним, а й далеко запізнілим. Нам треба давно було б дбати про свій імідж, а насамперед – сказати світу, що ми є самобутній народ, а не якась там часточка із зрозумілою метою вигаданої кимось східнослов'янської спільності, не Малоросія і окраїна, а Україна – центр (в-краї) колись існуючої великої Київської імперії. Сказати, що ми маємо велику самобутню культуру й оригінальну ментальність народу. Сказати, що наша українська релігійність в поєднанні своїх рис (кордоцентричність, природовірність, двовірність, простонародність, обрядовірність, феміністичність та ін.) має свої неповторні особливості, що кожна з наявних на наших теренах історичних конфесій знайшла свої специфічні, неповторні форми вияву.

Виступаючи перед зарубіжною аудиторією, я прагну насамперед показати, що Україна залишила свій значимий слід у світовій релігійній історії. Не стану тут широко обгрунтовувати свою думку, але вважаю, що саме Україна дала ту дорогу Східному християнству, яка забезпечила збереження Православ'я як його специфічної конфесії. Більше того, вона в XIII столітті своєю відпорністю навалі татаро-монголів (Московія відкупилася від них) зберегла християнський світ від наступу мусульманства, відгородила собою Європу від ісламу.

Україна через Володимирову традицію (а хрестив він Русь ще до розколу християнства) зберегла прагнення двох гілок християнської релігії до виповнення заповіту Христового, щоб всі були одно. Своєю Берестейською унією (дещо невдало, як дехто гадає) вона запропонувала можливий варіант шляху до цього. Україна дала приклад живучості онаціональненого християнства, бо ж як не прагнули викорінити з нашого народу його рідне Українське християнство і поляки з Ватиканом, і Московія, але, скажемо тут словами Апостола нації, дещо перефразувавши їх, не вмерла душа наша, як не вмерла воля.

Україна дала зразок поетизованого, художнього, а не голозраціоналізованого християнства завдяки органічному поєднанню останнього з народними віруваннями передуючої йому доби. Вона дала зразок живого, незааскетизованого християнства, яке відповідало ментальності українця як творця-працелюба. Україна дала також дещо фемінізоване християнство з огляду на те, яку значну роль в житті її народу, на рівні, насамперед, домашнього побуту і господарки, відігравала жінка.

Продовження на 3-й стор. обкладинки.

РЕЛІГІЙНА ПАНОРАМА
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 8-9' 2007

Головний редактор:
А.Колодний

Редколегія:
Л.Филипович
О.Недавня
П.Павленко

Засновник:
Українська Асоціація релігієзнавців
(Центр релігійної інформації та свободи)

Свідоцтво КВ № 4407 від 20.07.2000 р.
Державного Комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України

Адреса редакції:
01001, Київ-1,
Трьохсвятительська 4,
к. 323.
Тел.(044) 279-04-18,
Факс: 279-48-12.
e-mail: uar-press@online.ua

Передплатний індекс:
21953
Каталог видань
Журнали України
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

ЗМІСТ

Релігійне життя України 2
Суспільне буття релігії і Церкви 2
Православ'я 11
Світ римо-католицизму і греко-католицизму 16
Життя протестантів 19
Харизмати України 20
Мусульмани в Україні 21
Іудейський світ 22
Національні релігії 23
Нові релігійні течії України 24
Містика 26

Релігія в сучасному світі 28
Релігія і світ 28
Католицизм 34
Протестантизм 37
Православ'я 38
Мусульманський світ 42
Іудаїзм 44
Будизм 45
Індуїзм 46
Нові релігійні течії 47
Інші релігійні системи 48
Містика 49

Свобода совісті 50
Атеїзм як духовний феномен має право на свободу 50
Заявление правозащитников и общественных деятелей в поддержку письма академиков ран президенту РФ 54
Релігієзнавча експертиза змісту і спрямованості буклету «Кінець фальшивої релігії вже близько!» 60

Шоста міжнародна школа релігієзнавців 62
Шо таке протестантизм? Хто такі протестанти? 52

Новини релігійної та релігієзнавчої літератури 65

Сторінка конфесії 67
Що таке християнський рух «Нове покоління»? 67

Цікаво знати 77

Пам'яті науковців-релігієзнавців 67
Тадеуш Доктор 79
Фрідріх Овсієнко 80

РЕЛІГІЙНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНИ

СУСПІЛЬНЕ БУТТЯ РЕЛІГІЇ І ЦЕРКВИ

Найбільш проблематичним для закордонних паломників в Україні є аеропорти, транспорт, бруд на українських дорогах і вулицях міст, брак і антисанітарія громадських вбиралень, а також зачинені двері храмів. Як відомо, останні після служби закривають і часто знайти того, хто б їх відкрив для групи паломників і щось розповів – проблема.

Серед новоназваних архітектурно-історичних об'єктів, які в столиці будуть освітлюватися в нічний час, значаться Андріївська і Кирилівська церкви, Видубицький монастир, костел на Червоноармійській та ін. Освітлюються вже в Києві Софія і Михайлівка, Києво-Печерська Лавра.

Волинська обрада вирішила спорудити в Луцьку храм Холмської ікони Божої Матері. Цю ікону шанують всі християни. Це є одна із апостольських ікон давньоруських часів. Вважають, що її намалював сам апостол Лука. Правда, у храмі буде лише копія Холмської ікони, яка нині зберігається у Волинському музеї ікон. Передбачають зібрати в музеї всі копії цієї ікони, написані протягом століть.

Вікарій Київської митрополії єпископ Бориспільський Антоній за методами діяльності, а не за віровченням відніс до деструктивних або тоталітарних сект Свідків Єгови, Товариство свідомості Крішни, харизматичні релігійні групи, Церкву саєнтології та інших. Але при цьому владика не сказав, що найбільш деструктитвною релігійною спільнотою в Україні є саме його належності Церква. Справді, спільноти якої іншої конфесії в нашій країні діючої заявляють, що Україна – це окраїна якоїсь східнослов'янської спільноти, а відтак як самостійна держава вона не може існувати, що українці – це малороси, а не якась окрема нація, що такої мови як українська немає, бо ж то суржик російської і польської, що Україна не має права на існування у неї своєї автокефальної Православної Церкви і т.п. То ж хто в Україні більш деструктивний? Єпископ загадково відніс до деструктивних ще, як він сказав, „величезну кількість сект, які являють меншу небезпеку для людини, але при цьому вони поширеніші і їх небезпека менш помітна". То ж крім нас – всі інші є деструктив (За українську Україну. - №29).

На вибори до Верховної Ради, окрім інших блоків, йде й „Християнський блок". До нього ввійшли Християнсько-соціальна партія та партія „Екологія і соціальний захист". Останню очолює обраний головою блоку єпископ Церкви Живого Бога Сергій Балюк. Окрім нього, до першої п'ятірки списку кандидатів блоку ввійшли єпископ Божої Церкви України Віталій Вознюк, пастор Посольства благословенного Царства Божого Софія Жукотанська, голова Духовного управління ХВЄ „Українська місіонерська Церква" Валерій Решетинський. „Вперше в історії України християни об'єдналися не просто заради об'єднання, а заради того, щоб змінити нашу країну до кращого,-

сказав С.Балюк. – Ми не йдемо в політику. Ми беремо відповідальність за цю державу, за цей народ і за цю країну… Ісус Христос говорив, що „царі панують над своїми слугами, а у вас хай не буде так". Я гадаю, що він мав на оці християнську державу. Іншими словами, він сказав: „У вашій християнській державі хай люди, яких ви оберете, не будуть панувати над вами, а будуть служити вам. Саме тому ми йдемо на ці вибори з єдиним бажанням послужити українському народу" (Христианский мир. - №31).

Члени Церкви Ісуса Христа Святих останніх днів здійснюють різні проекти служіння. Одна із таких акцій проведена Українською Київською місією. Її члени взяли участь у збиранні книжок для двох дитячих будинків-інтернатів Київської області - „Надія" (с. Мокрець) та „Сім'я" (с. Селезенків). Разом з книгами дітям передано іграшки та кінофільми. Водночас були закуплені дітям фрукти. Місія має намір надати допомогу школам у налагодженні роботи гуртків. Таке служіння, - відзначає Т.Богдан з Печерського приходу ЦІХСОД, - „це не лише допомога іншим, а й можливість для кожного із нас зростати духовно" (Ліягона. – Серпень, 2007).

Як свідчить Волхвиня Рідної віри Галина Лозко, найняті Московським Патріархатом для захисту скоріше від Київського Патріархату незаконно збудованої УПЦ біля руїн Десятинної Церкви каплиці (його прес-секретар Євстратій Зоря обіцяв використати якісь засоби для її ліквідації) **молодики у камуфляжній формі напали 19 серпня на рідновірів, які щотижня моляться біля руїн капища на цій горі й просили капличників трохи приглушити спеціально затіяне ними бевкання у дзвони.** Це побоїще супроводжував крик кликуш: *„Ето русская зємля, і ми вас всєх, хохлов, покрєстім!*". Конфлікт цей – другий, бо ж таке трапилося і 12 серпня. Били кастетами, використовували сльозогінні гази, бейсбольні бити, стріляли гумовими кулями… З'ясувавши, що б'ють не прихильників Київського Патріархату, найманці-хулігани швидко розбіглися. Зрозуміло, що служба міністра-соціаліста Сушка нікого не впіймала (За українську Україну. - №33).

Мер Києва Леонід Черновецький закликав всі конфесії до благодійності й підтримки малозабезпечених мешканців столиці. „Ті конфесії, які будуть активно приєднуватися до благодійницьких акцій, допомагати інвалідам, ветеранам і пенсіонерам, будуть одержувати додатково переваги при виділенні їм землі чи вирішенні інших питань", - сказав він.

Лідери двох християнських партій – Християнсько-Демократичної, а ним нині є заступник голови міськради Києва Віталій Журавський, і Християнсько-Ліберальної, а ним є сам голова, махінували земельними наділами в місті Києві. Це виявила прокуратура, перевіряючи за завданням Секретаріату Президента вирішення Київміськрадою земельного питання і виявивши при цьому величезні земельні спекуляції. Мало того що земля роздається наліво і направо із незрозумілого мотивування, сам Журавський під шумок вирішив прихопити два клаптики землі в Голосіївському районі собі і сину в 0,2 га (певно внуків ще не має). За три тижні були з'ясовані ним всі питання узгодження. І можливо поява комісії Президента змусила

Журавського подати меру надто дивну заяву: прошу передати виділені мені 0,1 га під будівництва дитячого садочка. Дивну тому, що який садочок можна вмістити на 0,1 га, потрібно щонайменше 1 га. Та й чи потрібний цей садочок там, де й дітей немає. А земля за сином, судячи із всього, збереглася. То ж жест лідера ХДПУ далеко не християнський. Та й дивно якось творяться й існують ці християнські партії. Скоріше, утворюючи їх, лідери цих партій розраховують на якусь мзду з боку зарубіжних християнських партій, піарення за кордоном, бо ж в Україні не чутно про їх діяльність. Хібащо ще діє на ниві національного відродження християнська партія під керівництвом Стретовича. Пригадується випадок, коли на кошти Міжнародної Академії свободи релігії і віровизнань пан Журавський поїхав на конференцію до США. То його там бачили тільки в день прибуття і при відбутті (Газета по-киевски. - №193; Столичка. - №123).

Газети часто стають поширювачами різних пліток щодо відносин людини з Богом. У цьому відзначається й „Україна молода”. Так, в газеті від 29 серпня було видрукувано без якихось коментарів з претензією на істинність інтерв’ю якогось Олександра Адамовича із села Стобихви, в хаті якого нібито оновилася ікона Миколая. І досить характерна та ікона. Коли до хати заходять алконасичені відвідувачі, то вона знову чорніє, а потім, коли вийдуть, „відходить”. Адамович нібито мав зустрічі з Матір’ю Божою. „Сказала, що снів бачити більше не буду. І я тепер сплю , ніколи сну не бачу”,- каже він. Як це пояснює дружина ясновидця-провісника, то „це не він говорить, це його вустами говорять… Що йому дано, те й говорить”. „Я просто бачу, чи є людина на рахунку у Бога,- зауважує Адамович.- Якщо є - дуже легко з нею говорити. А якщо ні – вибач, не можу помогти… От навіть сказати можу, скільки років життя Бог виділив тій чи іншій людині. Але це ж не значить,що вона стільки ж й проживе. Бо людина сама собі вкорочує віку”. Питається, чим пророкування стобихівського провісника відрізняються від гадання циганок. То ж чи варто цьому присвячувати цілі сторінки та ще й так безапеляційно про це розписувати.

„Тая цариця – лютий ворог України, голодна вовчиця”, яка „доконала вдову сиротину” (цебто – Україну), продовжуючи політику Петра І, „що розпинав нашу Україну”. Ці слова належать великому сину України Тарасу Шевченку. Їх не зрозуміти і не прочуяти україномобській Одесі, очолюваній її мером-євреєм Гурвіцем. „Кати! Кати! Людоїди! Наїлись обоє, накралися… Прокляті! Прокляті!”. З історично невиправданих причин (бо ж фортеця Хаджибей існувала на місці Одеси до так званого заснування її Катериною ІІ) україноненависницька влада Одеси вирішила спорудити на майдані, де колись існував храм святої Катерини, незважаючи на протести української громадськості, історичну невідповідність, відроджувальну українства недоречність. То ж продовжимо й щодо неї Шевченкове прокляття: „Прокляті! Прокляті!”. До речі, пам’ятник цей виготовив в Києві скульптор-росіянин Олег Черноіванов. То ж скільки вовка не годуй… А може варто його відпустити у ліс! Скриньку під бетонну плиту - основу пам’ятника освятив

відомий своїм україномобством глава Одеської єпархії Московського Патріархату Агафангел. Відтак Одеса все більше стає столицею відверто антиукраїнських акцій. А хто ж така ця Катерина? Вона – німкеня Софія Фредеріка Августа Ангальт-Цербстська. Народилася в 1729 році в місті Штеттіні. В тринадцять років приїхала з матір’ю до Петербургу, де й одружилася з часом із наступником престолу Карлом Ульріхом Голштейн-Готтопорським, який, ставши царем, прийняв ім’я Петра ІІІ. Проте сімейне життя молодої сім’ї не складалося. Софія-Катерина стає об’єктом зацікавлення шведського посла Поленберга, графа А. Чернишова, а потім – К.Розумовського і З.Чернишова, через деякий час – польського шляхтича А.Понятовського, англійського посла Вільямса, Л.Наришкіна, графа Шверіна, офіцера охорони Г.Орлова та ін. Дослідники життя цариці знаходять десятками її фаворитів. При її царюванні була проведена секуляризація церковного майна, в монастирів забрано біля мільйона кріпаків і сотні тисяч десятин землі. Не станемо тут писати про нищення царицею українства, бо ж вона вважала українців людьми дурними і гидкими, колонізацію нею України. Можна вітати Одесу, яка з підтримки місцевої єпархії УПЦ МП, очолюваної відомим україномобом митрополитом Агатангелом, споруджує і висвячує пам’ятник повії. Тільки україномоби на таке здатні.

В Україні кожна Церква має свої власні паломницькі центри. Так, греко-католики такими вважають Маріїнський комплекс у Зарваниці, Унівську Лавру, Крехівський монастир і Страдницькі печери, де поховано двох святих, проголошених Папою блаженними. Місцем паломництва є також села Прилбичі і Заздрість, де народилися відповідно Андрей Шептицький та Йосиф Сліпий. Київський Патріархат заохочує поїздки своїх вірних до Манявського Скиту і Святогеоргіївського монастиря на козацьких могилах в Пляшевій. Церква Московського Патріархату рекламує три свої Лаври – Києво-Печерську, Почаївську і Святогірську, Корецький монастир, а також святині Криму, зокрема монастир св. Климента.

Вандалізм на кладовищах – це не обов’язково антисемітизм, як те прагнуть довести деякі лідери єврейських спільнот України в пошуках спонсорів своєї діяльності як борців із антисемітизмом. Так, просто заради розваги, 21 липня вночі ввірвалася на Байкове кладовище ватага юнців віком 14-19 років і розбили тут 26 надмогильників на центральній алеї. До цього вони вдалися після чергової попойки. З якою метою це творилося, вони внятно пояснити так і не змогли. Своїм одягом юнці нагадують скінхедів. На одязі – металеві закльопки, на ногах – високі армійські чоботи, на руках – різні наколи і рукавиці із металевими шипами.

РП вже повідомляла, що Андріївська церква сповзає на Поділ. Занепокоєна цим Київська міськрада виділила на протизсувні заходи 4 млн. гривень. До цього виділялися ще кошти заповіднику „Софія Київська” на реставрацію Золотих воріт і Брами Заборовського. Їх дозволено перекинути на Андріївку.

Виступаючи на з’їзді блоку „Наша Україна - Наша самооборона”, Президент України Віктор Ющенко жодним словом не згадав релігійний чинник.

Він навіть свою промову не закінчив, як раніше, словами: „Слава Богу!”. Не прозвучало, як актуальне, і питання поєднання Православних Українських Церков.

Киянин Валерій Нечитайло, прагнучи знайти свій хрестильний хрестик, зібрав вже більше двох тисяч хрестів різних епох. Деякі з них варті декількох тисяч гривень. Навіть купаючись в річці, знайшов козацький хрест XVIII століття. Колекціонер має хрестики ще VII століття. Своє багатство В.Нечитайло збирав більше 30 років. Ігумен Євстратій Зоря в цьому захопленні не знайшов чогось хорошого чи чогось недоброго. „Хрестик – не просто кусок якогось матеріалу, це – священна річ, через яку діє Божа благодать. Але велика кількість хрестиків чи ікон не означає, що Божої благодаті буде більше. Якщо людина живе за законами християнства, то достатньо буде одного хрестика. В кожному з них є сила Божа. Носити їх слід під одягом, не виставляючи напоказ, як прикрасу, бо ж використовувати хрестик як декоративний предмет гардеробу – грішна справа” (Сегодня. - 7 серпня).

Традицією вже стало вшановувати пам’ять дивізійників, які загинули 60 років тому під Бродами на золочівській трасі під Куровичами. Протягом десятка років на це вшанування приїздив доктор майор Святомир Фостун. Але минулого року він загинув в автокатастрофі із так і нез’ясованих обставин. На місці загибелі Фостуна і його побратимів споруджено пам’ятний знак. Поминальне богослужіння за передчасно загиблих вояків Дивізії відслужив учасник катакомбної УГКЦ о. Кость Панас та парох Церкви св. Миколая із села Куровичі о. Михайло Коротницький. На богослужінні була присутньою вдова С. Фостуна Люба. Пам’ять про борців за незалежну Україну не вмирає. У Відділенні релігієзнавства НАНУ урочистою трапезою згадали Св. Фостуна, який був почесним науковим співробітником цієї наукової інституції, доручили керівнику ВР НАНУ переслати Любі Фостун лист-спомин.

Введення „податкового паспорта” зможе повернути в податкові віруючих, які відмовлялися від ідентифікаційних кодів. Якщо Верховна Рада прийме Податковий кодекс, то ідентифікаційні коди, які так лякали віруючих як знаки антихриста, стануть історією. Податковий паспорт буде виглядати як пластикова карточка з фотографією власника. В нових „паспортах” не буде такого буквального присвоєння громадянину номера, який лякав віруючих.

Газета «Голос Православ’я» (№16) УПЦ Київського Патріархату передрукувала замовну статтю «Віра в атеїзм» Я. Музиченко з газети «Україна молода». Ми ще чекаємо (і не будемо здивовані тим) передруку нею і статей про нас В. Анісімова з видань Московсько-Православної Церкви. Зрозуміло, що проукраїнська і демократична позиція очолюваного А.Колодним Відділення релігієзнавства Національної Академії наук України комусь недовподоби, то ж, підтягуючи за вуші «атеїстичні коріння» Відділення, прагнуть в такий спосіб применшити значимість роботи цієї єдиної з фаху в Україні академічної наукової інституції. На стенемо тут

повторюватися інформацією про роботу Відділення, Української Асоціації релігієзнавців. Вона видруковувалася в часописі «Релігійна панорама». Навіть Я.Музиченко не змогла обійти ці здобутки і перерахувала їх у своїй статті, а це: «За 15 років учені «**діаметрально**» змінили предмет дослідження й видали друком купу книжок – брошури з серії «Бібліотечка конфесій України», 7 томів 10-томної «Історії релігії в Україні», 10 чисел щорічника «Релігійна свобода», 78 номерів щомісячника «Релігійна панорама», 43 номери квартальника «Українське релігієзнавство». Триває робота над тритомною «Українською релігієзнавчою енциклопедією». У дванадцяти вузах України введено релігієзнавчі спеціальності, а Відділення релігієзнавства систематично організовує Літні школи релігійної толерантності для молоді». Я.Музиченко тут не додала ще деякі вагомі цифри: за 10 останніх років видрукувано (не рахуючи статей) понад 240 книг, брошур й часописів і проведено більше ста наукових конференцій. Явно з упередженими намірами передруковуючи кляузну статтю з УМ, ідеологи Київського Патріархату чомусь знехтували цими інформаціями Я.Музиченко. А вони мали б ще до цього додати й наступне. «Атеїст Колодний» разом ще з двома діячами руху за Українське Православ’я творили в 1992 році Церкву Київського Патріархату тоді, коли Москва через Харківський архієрейський собор позбавила владику Філарета керівництва УПЦ, знайшли останньому посаду в об’єднаній Церкві, хоч в Статуті УАПЦ (а він брався за основу) посада заступника Патріарха була відсутня. Саме Відділення релігієзнавства при співпраці з першими патріархами УПЦ КП провело низку загальноукраїнських заходів, зорієнтованих на утвердження буття в українському релігійному просторі Київського Патріархату. Патріарх Володимир (Романюк) був вдячний Відділенню за це і з вірою в його спроможності просив розробити пропозиції щодо українізації Православ’я України. Шкода, що підла смерть неочікувано перервала наміри владики. Саме за постійну підтримку Київського Патріархату Відділення і його співробітники піддавалися постійним реверансам з боку прес-служби УПЦ МП. При цьому ми закривали очі на те, що відродження власне Українського Православ’я, його Могилянської традиції (для чого й огород городили) в Київському Патріархаті не відбулося. Ті з оточення перших патріархів Київського Патріархату, хто творив цю Церкву, працював на її українізацію, поступово при Патріархові Філареті були відсунуті з поля зору. Владику Данила відправили в Рівне, де він і помер в молодому віці. Нова придворна свита Патріарха про минуле не хоче й знати, працює на ідею ледь не одержавлення УПЦ КП, що, зрозуміло, в Україні ніхто, в тому числі й Відділення релігієзнавства, сприйняти не може (і про це відкрито говорить). То ж і прагнуть придворні створити Відділенню негативний імідж в громадській думці України. Але для Відділення суддею його роботи є не УПЦ КП чи якась інша релігійна інституція. Той факт, що воно є асоційованим членом п’яти міжнародних наукових інституцій, що його співробітники за останні сім років мають більше ста виїздів на зарубіжні наукові і релігійні

форуми, свідчить сам за себе. Ми й далі у своїх публікаціях утверджуватимемо ідею відродження Українського Православ'я, поєднання українських Церков на основі нашого Східного обряду. Але ми водночас не можемо погодитися з тим, що в Україні може бути Єдина Українська Православна Церква. Якщо ми прагнемо мати саме **«українську** Церкву», то вона, враховуючи велику російську діаспору і кількість зросійщених не може бути **«Єдиною».** Для останніх може автономно діяти своя Церковна Спільнота. Із своєю заявою ми не можемо звернутися до газети «Голос Православ'я», бо ж в її редакції є наш недруг о. Євстратій Зоря. Свою реакцію Патріарху на упередженість його оточення (а може і його) висловимо поверненням нагороди ордена Св. Володимира (А.Колодний).

Якась мода з'явилася в органах правосуддя України. Вони часто причини самогубств чи діянь маніяків із вбивств відразу ж починають шукати або в їх належності до якоїсь релігійної спільноти, з повеління якої вони все те й творили, або ж в їх особистій фанатичній релігійності. Незрозуміло, звідки ростуть коріння такого типу мислення. Релігієзнавцям приходиться доводити, що практично жодна релігія не схвалює вбивства чи самовбивства. Тут слушно звучала думка В.О. Фокіна – начальника слідчого управління УМВД України м. Дніпропетровська, висловлена ним з приводу трьох маніяків, які за «просто так» вбили більше десятка людей: «Ребята они хоть и неглупые, но ничего, подтверждающего подобные увлечения (книги Ницше, к примеру, или сатанинстские символы), у них при обыске не обнаружены. Так что религиозные мотивы преступлений мы не рассматриваем» (Факты. – 10 серпня).

Українські альпіністи відправилися в наукову експедицію на гору Арарат, що знаходиться в Туреччині. Експедиція спробує спростувати чи підтвердити різні здогадки щодо Ноєвого ковчегу. Дослідникам сприятиме погода: в літні місяці розтає сніговий покрив, що збільшує ймовірність знаходження корабля. Турецька влада дала експедиції лише тиждень, що, зрозуміло, дуже мало.

Ментальність українця ніколи не була християнською. Про це сказала відома співачка Ніна Матвієнко у своєму інтерв'ю «Газете по-киевски» (№179). Зрозуміло, що вона відповідала українською мовою, але подамо її слова за текстом газети: «Язычество и христианство тоже связаны, особенно в Украине. Вот возьмём, к примеру, недавний праздник Купалы. Купальская песня как зажжёное колесо, которое катится с горы, это – своеобразный манифест жизни через огонь, через очищение. Ведь ещё в древности человек, глядя на языки пламени, сжигал негативные мысли, какие-то разочарования. Но ведь когда сейчас мы молимся возле свечи, происходит то же самое. Это всё не просто неследственные, традиционные вещи, а, прежде всего, вещи сакральные. Наши священики не совсем понимают значение этого праздника. Когда устраиваются эти купальские гуляния, они думают, что в этом есть что-то греховное. А ведь это хорошо – люди поют, веселятся возле огня и сжигают всё зло, что накопилось. Когда делают Марену, т.е. чучело, сжигаемое на костре, в неё вкладывают всё зло, весь негатив, чтобы потом его сжечь. И очиститься самим. Но священики это не понимают и отрицают такие гуляния… Неужели, если праздник Ивана Хрестителя, то нужно обязательно плакать? Нужно веселиться – он же тоже был живым человеком».

Навчання християнській етиці від аморалі не гарантує. Куди вже більше християнського вчення (а не один урок на тиждень) пізнавав студент відділу теології при монастирі УГКЦ на Івано-Франківщині, але позарився на монастирську касу. Спочатку брав незначні суми, а потім замахнувся і на зібрані гроші на іконостас. Так молодик викрав з каси монастиря понад 7 тис. грн. Братія взяла його на поруки. Але ж, ставши священиком, батюшка буде говорити про християнське моральне життя.

У своєму виступі на з'їзді блоку «Наша Україна – Народна самооборона» Президент В. Ющенко говорив про наступні можливі успіхи України. При цьому йшла мова про опори цих успіхів. Серед них Президент, зокрема, назвав єдиний гуманітарний простір країни. Жодним словом В.Ющенко не обмовився тут про релігійний чинник, бо ж успішна країна можлива і без нього. Нині він постає скоріше в ролі деструктиву в українському просторі. Церковні чвари лише розколюють суспільство, зорієнтованість УПЦ МП на збереження єдності з Московським Патріархатом постає гальмом у національному відродженні країни. Серед орієнтирів, які мають втілюватися в життя, вже відсутня ідея Єдиної Помісної Православної Церкви. Скоріше всього тут прийшло усвідомлення того, що Київський Патріархат без свого Предстоятеля Філарета існувати не може, а об'єднання православних церков в Єдину Помісну Православну Церкву України, поки є Філарет в статусі глави УПЦ КП, є нереальним (Україна молода. – 8 серпня).

Громадська організація „День Хрещення Русі" відзначенню в наступному році 1020-річчя означеної події прагне придати міжнародне звучання. Відомий київський олігарх Василь Горбаль, який очолює цю організацію, має намір збудувати до цієї дати на березі Дніпра неподалік від Лаври в районі пам'ятника засновникам Києва новий храм і комплекс купалень. Вони, за його словами, „ стануть улюбленим культовим місцем столиці, так само як і пам'ятник її засновникам".

Як і очікувалося, Президент при організації спільної молитви конфесій України в День незалежності країни в святій Софії Київській знову потерпів фіаско. Відмовилася (і не без підстав) брати участь у спільному молебні Церква Московського Патріархату. Прес-секретар Церкви Василь Анісімов це пояснив так: „Митрополит Київський Володимир ніколи не брав участі у заходах разом із відлученими від Церкви, вони вважаються проклятими церквою, а тому з ними навіть розмовляти не можна, а не то, щоб брати участь у спільній молитві за Україну". До того ж, ще на подвір'ї храму (а це дні Спасівського посту) було організовано з нагоди свята фуршет з випивками і вживанням непісної їжі. Примхи шкодять справі. Якщо ти вже такий православний віруючий, то дотримуйся її традицій, поважай релігійні почуття інших. Відмовився брати участь в спільній молитві з християнами і в

християнському храмі й Муфтій України Ахмед Тамім. Як Церква Московського Патріархату провела спеціальний молебень „За Україну” у всіх своїх храмах і монастирях вранці 24 серпня, так це зробили й мусульмани всіх своїх конфесій.

Архієпископ Львівський УПЦ МП Августин, який свою Церкву розглядає як загін, що протистоїть виокремленню України як незалежної держави і становленню в ній своєї автокефальної Церкви (та й чого іншого від білоруса можна чекати - РП)**, висвятив міні-храм на території полка дорожньо-патрульної служби в Києві.** То ж бачимо кого запрошують на висвяту вірні слуги подібного Августину міліцейського міністра Сушка. В такий спосіб владика поповнює той загін, який ладний повстати проти національних порухів українців (Сегодня. – 22 серпня).

Боязнь того, що з введенням курсу християнської етики в школах почнеться катехизація, була не безпідставною. Пусти за стіл… В школах Рівненщини хочуть запровадити іспит з вивчення обрядів та звичаїв краю для випускників шкіл. Вже існує пропозиція вивчати з першого класу обряди на уроках народознавства.

Природні стихії цього року принесли стільки нещасть, що постає питання: за що? Адже серед загиблих в масі своїй є віруючі. Так, біля 200 парафіян, які зібралися на святкову месу з нагоди дня народження Діви Марії в містечку Піско (Перу), були поховані живими, коли на них звалилися конструкції храму.

В Україні проводиться молитовний марафон за наступні вибори до Верховної Ради. Цю ініціативу першими підтримали Всеукраїнська Рада Церков, Союз Незалежних Церков, Українська Міжцерковна Рада, Греко-Католицька Церква та ін. „Молитовний марафон не ставить за мету підтримувати якусь політичну силу,- говорить один з ініціаторів марафону пастор Олександр Панчук. – Ми будемо молитися за всіх кандидатів у депутати, за всі партії і за самі вибори, щоб вони пройшли чесно, і щоб Бог явив на них свою волю для українського народу. Ми будемо молитися Богу за єдність і взаєморозуміння між християнами всіх конфесій і об’єднань. Ми будемо молитися Богу за спасіння України”.

В літній період активізувалася соціальна робота протестантських конфесій Буковини серед дітей. Так, п’ятидесятники організували літній табір (25.VI-6.VII). і якому було задіяно 120 осіб. Церква Адвентистів сьомого дня організувала дитячий табір з 1 по 10 липня, в якому було більше 170 дітей. Позмінно провела табірні збори Церква „Нове життя”. В таборі першої зміни (2-9 липня) відпочивало 42 дитини, з них 30 – діти-інваліди з різних конфесій; в другій зміні (9-16 липня) було 50 осіб. Літній польовий табір Свідків Єгови діяв з 24 червня по 1 липня і прийняв 25 діточок.

ПРАВОСЛАВ’Я

В селі Деряги на Полтавщині живуть 11 пенсіонерів, що належать до істинно православних, пенсіонерів, які пенсію відмовляються одержувати. Вони не хочуть підписувати будь-які документи, бо ж то нібито не Божа справа. Хочуть, щоб їм пенсію-гроші давали без будь-якого документального оформлення. Документи бояться підписати, кажуть, що нібито не вміють писати, а між тим церковні книги та ще й старослов’янською читають. „Так мене навчили,- пояснює 74-річна Олександра Давиденко. – Вони (книга) - на старослов’янському. Ми празники не робимо. Але постуєм. На Петрівку даже риби не можна. Кроплю святою водою хату і скрізь хрестики пишу”. До церкви не ходить. „Там ікони, люди моляться, так ловко. Але Тітка Галька пояснила, що це – обновльонна церква, єретіческа. Священики в ній на пенсію роблять, а це – гріх. Пенсія – то від сатани” (Газета по-українськи. – 5 липня).

Ректора Київської духовної академії і семінарії протоієрея Миколу Забугу раптом змістили і призначили ректором Полтавського місіонерського духовного училища. Але ось з’явилася інформація, що училище перетворено в Полтавську місіонерську духовну семінарію і ректором її призначили архієпископа Полтавського і Кременчуцького Филипа. То ж невідомо чому такі зміни відбулися в долі отця, якого часто глава УПЦ МП посилав замість себе на різні значимі заходи. Відомо, що Микола Забуга до того, як прийшов в КДАіС працював викладачем в Чернівецькому державному університеті на факультеті іноземних мов, потім перейшов на роботу до Чернівецького КДБ, а звідти поїхав на службу до Афганістану. Прийняв його на роботу в КДАіС тодішній глава УПЦ митрополит Філарет.

Неуважність до думки мирянина може обернутися пожежею. В Макіївці парафіянин місцевого храму УПРЦ МП Олександр Ковтун на основі вивчення Біблії прийшов до висновку, що в богослужіннях слід використовувати інші пісні й молитви. Не зумівши переконати в цьому настоятеля храму, керівництво Церкви, про що він писав до нього не в одному листі, О.Ковтун вирішив привернути увагу до своїх пропозицій підпалом Свято-Георгіївського собору. Вогонь пошкодив ікони і хоругви. Палія арештовано.

Архієпископ Димитрій (Рудюк) вважає, що Помісної Української Православної Церкви не буде без розвитку богословської науки. Перед Київською православною богословською академією, як завдання, стоїть перекладацька робота, зокрема переклад творів Святих отців і Східної Церкви. На думку владики, має розвиватися також богословська термінологія. В той час коли в навчальні плани прагнуть включити як навчальну дисципліну якісь світську теологію, позаконфесійне богослов’я, архієпископ слушно зауважує, що там, „де починається позаконфесійне богослів’я, зникає будь-яке богослів’я взагалі. Теологія народжувалася в конфесійній послідовності: була полеміка між християнським Сходом і Заходом, в процесі

її з'являлися полемічні твори… Переконаний, що Київська православна богословська академія має стати центром української академічної богословської науки. У перспективі створення у нас кількох наукових інститутів, які об'єднуватимуть дослідників церковної історії, візантології тощо" (Голос Православ'я. - №13).

Спосіб життя в старообрядницькому (липованському, як тут говорять) селі Біла Криниця, що на Буковині, в дечому своєрідний. Перші поселенці з'явилися тут ще при царі Олексії Михайловичу, тікаючи від переслідувань віри та офіційної церкви. Тепер в колись могутньому центрі конфесії лишилося десь до 120 мешканців. Немає ні сільської ради, ні дитячого садочка, ні школи. Все це – в сусідньому селі. Молоді в селі практично немає. Старики доживають свій вік в будинках дідів-прадідів. Лише у дні великих свят село стає багатолюдним. Люди, які живуть в гармонії з природою, не потребують якихось розваг, а тому телевізорів тут немає. Віддаючи себе повністю в руки Всевишнього,старообрядці не звертаються до медиків за допомогою при захворюваннях. Чоловіки-старообрядці не голяться, бо ж Бог створив людину в образ і подібність свою, а на іконах він повсюди з бородою (це лише мавпи без бороди, як зауважують старообрядці). Апостоли також не брилися. В Білій Криниці в принципі невіруючих немає. Цікаво реагує на викрадення ікон з храму місцевий батюшка отець Сергій, що приїхав в село з Росії, має сім'ю з чотирма дітьми. Він оцінює це як промисел Божий: чудотворні лики святих там, де на цей час в них є більша потреба (ВВ.-№102).

Прес-секретар УПЦ КП отець Євстратій Зоря визнав відлученість своєї Церкви від світового Православ'я. В своєму інтерв'ю газеті „Сегогодня" він зокрема сказав: „Ця відмова (відмова УПЦ МП від участі у спільній молитві в Софії – РП) свідчить про рівень поваги представників УПЦ МП до нинішнього керівництва нашої держави. Раніше ми молилися разом і нікого не бентежило те, що поруч знаходяться відлучені від Церкви. А тепер чомусь збентежило – це відмовка" (Сегодня. – 23 серпня).

Два печерні монастирі з'явилися в горах на Півдні Криму. В них живуть монахи-отшельники. Сплять на дерев'яних нарах, топлять дровами, воду носять за сотні метрів по крутих сходинках. В монастирі Шулдане осіло десять іноків, а на Мангупі – шість. Останній розмістився біля зруйнованого турками в XV столітті християнського князівства Феодоро. В пресі з'явилося повідомлення, що „православні монахи" – це колишні зеки і бомжі, втіклі ув'язнені не лише з України, а й з Росії (Шлях перемоги. -№32).

З благословення глави УПЦ МП митрополита Володимира у всіх 11 тисячах храмів і 200 монастирях Церкви в День незалежності були відслужені молитви за Україну. Традиційно в Успенському храмі Києво-Печерської Лаври молебень відправив і сам владика Володимир. У відмові від сумісної служби в Софії УПЦ МП не бачить якоїсь політики. Справа в тому, що такі молитви суперечать канонам Православної Церкви й, окрім цього, архієреї та ієреї Церкви Московського Патріархату не можуть молитися разом із

відлученим від Церкви Христової М. Денисенком-Філаретом (Летопись Православия. - №8).

Преса Московсько-Православної Церкви нанизує на своїх сторінках одну історичну брехню за іншої. Це може тому вона так робить беззастережно, що не приймає для себе заповідь "не лжесвідч". Так, вона викликає зневагу з боку своїх вірних до Церкви Київського Патріархату тим, що ця релігійна спільнота нібито зорієнтована в перспективі на об'єднання з Греко-Католицькою Церквою, а зрештою - і з Ватиканом. Така зорієнтованість бездоказово приписується главі УПЦ КП Філарету. „Безусловно, разрушение канонической Паравославной Церкви и окатоличивание страны является важнейшей составляющей грандиозного плана по отрыву от её корней – Руси, -пише газета з Дніпропетровської єпархії УПЦ МП «Мир» (№20), - по вовлечению её в орбиту зла, по созданию на её территории антирусского, антироссийского плацдарма». Газети тужать за колонізаторкою України Росією, за гнобителями її - царями Російської імперії.

Дніпропетровська єпархія УПЦ МП прагне урізноманітними форми своєї соціальної роботи. Цьому питанню був присвячений семінар „Системний підхід в пастирсько-парафіяльнй і соціальній практиці", який відбувся у новозбудованому приміщенні єпархії. Семінар переслідував мету навчити основам соціального аналізу і використанню одержаних знань для вирішення чисельних організаційних проблем в поточній пастирсько-парафіяльній і соціальній діяльності. В роботі семінару використовувалася методика інтерактивних ігор. Прийняте рішення покласти початок регулярно діючій семінарській роботі з метою нагромадження позитивного досвіду й досвіду вирішення проблем, обміну інформацією тощо.

Дніпропетровська московсько-православна преса видрукувала статті з критикою Президента В.Ющенка за його участь у відзначенні купальського свята в київському Пирогово. В своєму інтерв'ю В.Ющенко зокрема сказав, що в його сім'ї завжди було прийнято відзначати Івана Купала. „Саме тому я щорічно приїздю в Пирогово, щоб стрибнути через багаття і запалити вогняне колесо". За це, згідно православного часопису, він заслуговує покарання як за гріх. „Слід це пам'ятати всім нам, і насамперед нашому Президенту, який, замість того, щоб відвертати народ від цього язичницького гріховодіння, сам його популяризує… В цій ситуації не Івана Купала слід Президенту святкувати, не над багаттям стрибати, не в язичницьких гульбищах брати участь, а спасатися самому і спасати країну в Церкві, допоки саму Церкву ще зруйнувати не встиг". Оцінки дій Президента Московською Церквою співзвучні тим, які дав участі В.Ющенка у святкуванні в Пирогово ігумен Євстратій з УПЦ КП.

Дещо опальний в Російській ПЦ єпископ Чукотський Діомід виявляється має українське коріння. Родом він із Луганщини. Батьки його з Сумщини, до них він приїздить не часто, хоч вони тяжко хворі. Закінчив владика Харківський інститут радіоелектроніки, а потім вже духовну освіту одержував в Росії. На Далекий Схід спочатку попав з місійним завданням. На

Чукотці з 1992 року, коли там тільки почалися створюватися православні громади. Їх і нині там не багато – лише 17. Чотири з них мають храми. Серйозна проблема із кадрами священиків. В Анадирі найбільший у світі дерев'яний храм. Він є соборним Анадиро-Чукотської єпархії.

Церква Київського Патріархату разом з деякими іншими членами Всеукраїнської Ради Церков морально підтримала розпуск Верховної Ради та оголошення про нові вибори. Але, як сказав її глава Патріарх Філарет, „передвиборної пропаганди і агітації у Церкві Київського Патріархату не буде. Ми морально підтримуємо ті політичні сили та партії, які відстоюють Українську Церкву в Українській державі. Але такої агіцтації і пропаганди, яку робив Московський Патріархат під час президентських виборів, у нашій Церкві не буде. Це не дозволено законом України і церковним законом. Проте й осторонь не будемо стояти. Наша участь буде – моральна підтримка людей, роз'яснення, що вони мають відповідально поставитися до виборів, не продавати свою совість за подачки, за гроші, за обіцянки, а свідомо обирати депутатів до керівного органу держави. Якщо громадяни ставляться до виборів несерйозно, тобто не йдуть голосувати, або їм байдуже, які сили переможуть, то ці люди не мають права у майбутньому скаржитися на результати виборів і на депутатів" (Інформаційний бюлетень Одесько-Балтської єпархії УПЦ КП.- №7).

„Не треба боятися стосунків з католиками{в різних міжконфесійних організаціях, зокрема у Всеукраїнській Раді Церков і релігійних організацій}, бо йдеться не про сумісне служіння, а про духовне служіння всьому суспільству і нашій державі, - відзначає Патріарх УПЦ КП Філарет. – Мова йде про гуманітарну допомогу, духовне відродження, а це не зачіпає наше віровчення, тобто ми, працюючи в таких органах, не перестаємо бути православними, навіть питання про православну віру при цьому не обговорюється. Православні та католики обговорюють, як можуть допомогти нашому суспільству. Зараз актуальною проблемою є аборти, проблема одностатевих шлюбів, боротьба зі СНІДом. Ці питання є рівними для всіх конфесій… Але якщо в Києві працює така Рада, то вона має працювати і в Одесі, і у всіх інших містах України" (Інформаційний бюлетень Одесько-Балтської єпархії УПЦ КП. - №7).

Прес-секретар УПЦ КП архімандрит Євстратій (Зоря) відзначає наростання агресивності Церкви Московського Патріархату щодо Київського. При цьому він наводить приклади: зведення і освячення каплиці біля фундаментів Десятинної церкви; спроба захоплення Михайлівського собору в Переяславі і спорудження намету перед входом до цього храму віруючими УПЦ МП; блокування входу до храму святої Катерини в Чернігові… „Ми не маємо ворожнечі і не відчуваємо її до Московського патріархату. Ми хотіли б існувати мирно, як добрі сусіди, по-братньому, тобто так, як це має бути між християнськими церквами, - говорить отець. – Але проблема в тому, що Московський Патріархат не тільки не бажає з нами саме таких взаємовідносин, а взагалі відмовляє нам у праві на існування. В цьому й

полягає причина та коріння всіх конфліктів, які мали місце за останні 15 років".

Церква Московського Патріархату щороку 14 серпня відзначає День хрещення Русі. Дата ця, як і взагалі рік хрещення, не має достовірного підтвердження істориків. Щодо останнього, то тут одні оперують 866 роком – роком прийняття християнства князем Аскольдом, а інші 988 і 990 роками. Дехто відносить цю подію на пізніше, бо ж хрещення Києва – це ще не хрещення Русі. В сільській місцевості воно поширилося масово лише після татаро-монгольської навали. Принаймні археологи наявність християнства тут не засвідчують. Відтак пов'язувати прийняття християнства лише з фактом хрещення князем Володимиром киян – грішити проти історії. Можна прискіпливо підійти й до того, як УПЦ МП назвала свято. „День Хрещення Русі"… Чи то цим Церква засвідчує, що хрестилася вся Русь, а не лише Київська, а чи ж вона хоче локальну подію зробити загальносхіднослов'янською, на чому нині спекулюють її ідеологи з метою довести абсурдність існування трьох незалежних держав – Росії,України і Білорусі й обстоюючи необхідність повернення до якогось східнослов'янського державного утворення, фактично знищення при цьому України як незалежної держави. Особливо у відстоювання цього приуспіли біляцерковні спільноти УПЦ МП та владики південно-східних єпархій Церкви. Навіть на святі звучали гасла від „Братів Карамазових": „Київська Русь – це всі слов'яни. Не було ніякого поділу між білорусами, росіянами та українцями". Незрозуміло лише, куди це ці брати, сказавши ВСІ, поділи болгар, поляків, словен, сербів та інших слов'ян. А чи ж вони такі історично неосвічені, що підспівують бездумно владикам і кликушам Московської Церкви. Цьогорічне відзначення Дня Хрещення Русі відбулося з благословення глави Церкви Московського Патріархату в Україні митрополита Володимира. Концерт на Співочому полі зібрав багато молоді, але вона сонно сприйняла спів хору Києво-Печерської Лаври і водночас з шумом сприймала пітерську групу ДДТ і братів Карамазових. Навіть під час млявого виступу митрополита андеграундна молодь кричала „Давай ДДП!". Похвально, що Церква Московського Патріархату відзначає річницю події, яка має до неї опосередковане відношення. А ось Церква Київського Патріархату чомусь ставиться до неї як до нерідної. Та й взагалі за час свого існування вона практично не виробила свій календар свят, що, правда, мав намір зробити покійний Патріарх Володимир (Романюк) – людина української душі, а не власного гонору. Форми відзначення цієї річниці могли б бути різні, але вони мали б бути велелюдні, з чітким патріотичним підтекстом. Такі заходи могли б возвеличувати Предстоятеля Української Помісної Православної Церкви, а не богослужіння рівня парафіяльного священика (А.Колодний).

В грудні минулого року Синод УПЦ КП „почислив на спокій" керуючого Дрогобицько-Самбірською єпархією архієпископа Феодосія. Новим главою єпархії було призначено владику Матфея. Проте на підтримку

Феодосія, який не погодився з рішенням Синоду, виступив настоятель храму св. Андрія міста Дрогобича і його громада. Отець Михайло навіть висунув вимогу до УПЦ КП, за якою числиться храм, не втручатися в дрогобицькі справи. Зрештою парафія перейшла в УАПЦ, а остання вже визнала Феодосія своїм владикою. Водночас Предстоятель УАПЦ митрополит Мефодій назвав бажання Феодосія і дрогобицької парафії перейти до автокефалів „воз'єднавчим кроком до утворення Помісної Православної Церкви" (Успенська вежа. – Серпень).

Російська імперія нахабно влазить в Севастополь. То ж фашизм буває різний, але цей далеко гірший від гітлерівського, бо ж там ворог діяв відкрито як ворог. В Севастополі відкрили першу в Криму приватну православну школу-гімназію. Церемонія відкриття проходила під звуки гімну „Боже царя храни", а також при піднятті чорно-жовто-білого триколора російського імператора.

СВІТ ГРЕКО- І РИМО-КАТОЛИЦИЗМУ

Доля України турбує главу Української Греко-Католицької Церкви так, принаймні, як її не виявляв жоден глава інших в Україні сущих Церков. Хотілося б мати подібні слова глави Московсько-Православної Церкви митрополита Володимира. Кардинал Гузар закликає вірних та всіх людей доброї волі України: „ З досвіду минулих літ знаємо, якою потужною є наша покірна молитва. Наш небесний Отець знає краще як рятувати нас, аніж ми можемо собі навіть уявити. Тому молімося, дорогі у Христі, щоб Боже милосердя рятувало нас і нашу державу в оцих трудних часах. Молімося спільно, молімося поодиноко, молімося літургійно, молімося приватно. Кожний, як вміє, але молімось, молімось, молімось! Молімося разом з Пресвятою Богородицею, молімося із всіма святими Української землі". Преса УГКЦ подає зразок можливої молитви за Україну (Нова Зоря. - №23).

Салезіани Одеси одним із напрямків своєї діяльності вважають розвиток спортивного життя молоді. Чотири роки тому вони організували змагання дворових футбольних команд. В листопаді 2005 року молодіжний центр „Дон Боско" сформував свою футбольну команду. До неї прийшли діти з різних сімей, різних поглядів. При цьому отці-салезіани зауважили: „Наша мета – окрім фізичного розвитку, спортивних досягнень, не забувати про головний салезіанський принцип: виховання чесного громадянина та доброго християнина". Команда їздила на товариські матчі до тамтешніх команд вихованців салезіанського ораторію в інші міста. Їх вже запросили до себе салезіанські собрати з Варшави (Парафіяльна газета. - №12).

Світовий Конгрес Українців звернувся до Папи Римського з проханням його сприяння в поліпшенні польсько-українських відносин. В листі сказано, що храм святої Терези та Босих Кармелітів в Перемишлі належав Українській Греко-Католицькій Церкві. Проте комуністична влада Польщі після війни передала його Римо-Католицькій Церкві. Після розвалу

комуністичного режиму влада Польщі передала для богослужінь, як компенсацію, українським греко-католикам Перемишля храм Івана Хрестителя. Але храм залишається власністю Польської Римо-Католицької Церкви. Відтак вивішені в ньому три образливі щодо українців таблички зняти не можна. Собор служить нібито як образливий антиукраїнський музей, виплекаючи етнічну ворожнечу та напругу. Світовий Конгрес Українців просить Папу допомогти по-справедливому вирішити майнове питання належності соборів.

На сторінках преси останнім часом з'являються статті про вірмено-католицьку церкву України, яку, як і всі національні церкви, прагнула знищити радянська влада. В квітні 1945 року за вигаданим НКВС звинуваченням було арештовано вікарія-предстоятеля Церкви Діонісія Каєтановича, а сама Церква - заборонена як неблагонадійна щодо влади, бо ж нібито підтримувала німецьких окупантів. Тоді ж було репресовано біля 2500 галицьких вірмен. А між тим документи польських архівів свідчать про переховування священиками-вірменами євреїв шляхом виписування їм фіктивних вірменських метрик. В квітні за це ж німці арештували в Львові і настоятеля вірменського кафедрального собору отця Діонісія Каєтановича. Лише велика грошова застава, яку вніс митрополит Андрей Шептицький, спасла йому життя. Але потім отця чекала висилка на 10 років до Комі АРСР, де за загадкових обставин він помер в 1954 році. Місце поховання його невідоме. Лише на Раковицькому кладовищі в Кракові є символічна могила загиблого вікарія.

19 серпня в день Преображення відбулося офіційне відкриття в Києві кафедрального греко-католицького собору. Будувати святиню пачали ще в 2002 році. Будівництво затягнулося на десятилітку, хоч не меншого розміру храми в Галичині будуються за пару років і то переважно лише за фінансової підтримки віруючих парафії. А тут – кошти дає весь греко-католицький світ! Хоч на сьогодні собор споруджено не повністю, але служби Божі проводити в ньому вже можна. Церемонію відкриття храму очолив глава УГКЦ кардинал Любомир Гузар. В архієрейській літургії перед собором Воскресіння Христового взяло участь 12 єпископів, співслужило їм близько сотні священиків.

На четвертій сесії Патріаршого Собору УГКЦ „Молодь. Церква. Україна" - 18-19 серпня - йшла мова про участь молоді в церковному житті. Молоді віруючі, які брали участь в роботі Собору (а це близько десяти тисяч осіб), пропонували керівництву Церкви зобов'язати священиків брати на себе опіку над існуючими молодіжними церковними організаціями і створити велику волонтерську мережу. Один з організаторів Форуму отець Ростислав Пендюк зазначив: „Дуже часто молоді люди здатні робити великі речі, важливо тільки їх до цього заохотити і підтримати в цьому бажанні. Мусимо пам'ятати про те, що часи змінюються, а з ними змінюються реалії та обставини життя. Сьогодні вже замало просто щось сказати людям, і люди це почувають, бо так сказав священик. Сьогодні ці слова потрібно обґрунтовувати, потрібно жити

разом з людьми”. В роботі сесії Собору брало участь 180 делегатів з 13 країн із всіх єпархій УГКЦ.

Четверта сесія Патріаршого собору УГКЦ відбулася в Пущі-Водиці під Києвом 13-17 серпня. Тема Собору: „Молодь в Церкві Третього тисячоліття”. На Соборі були присутні 180 делегатів із 13 країн світу. Під час Собору діяло шість секцій: духовна формація і моральне виховання; соціальні проблеми і соціальне служіння; освіта та академічне душпастирство; молодіжні християнські організації, рухи та спільноти; молодь в парафії, військове та медичне капеланство; міжконфесійний діалог – сучасний виклик молоді.

Ченці Підгорецького монастиря – отці чеської делегатури ЧСВВ, що на Бродівщині Львівської області в конфлікті не тільки з керівництвом УГКЦ, а й з керівництвом ордену василіан. Вони не визнали оголошення церковної влади про їх ліквідацію і натомість відіслали свою апеляцію до Риму, де не спішать з розглядом справи. З 2005 року підгорецькі отці видають свої брошури з різного змісту посланнями до священиків і мирян УГКЦ. В них є ряд положень, з якими керівництво Церкви ладне погодитися. Однак є принципові питання, з якими воно не може миритися. Так, в листі до нунція Апостольської столиці Івана Юрковича, а заодно і до всіх вірних УГКЦ, звучить звинувачення в наявності „антицерковної мафії в середині церкви, яка швидко висвятила на єпископів своїх кандидатів замість тих, які хотів Понтифік”, тобто новообраний Папа. Ченці звинувачують керівництво Церкви також в тому, що воно нібито „відреагувало мовчанкою” на фільм „Код да Вінчі”, який „зневажає Спасителя”. Тут ми й від себе – редакції РП зауважимо, що певно підгірці нічого, крім своїх опусів, не читають, бо ж навіть в масовій пресі УГКЦ був підданий критиці цей фільм і заклик не йти на його перегляд. Невдоволені чеські отці й тим, що в богослужіннях УГКЦ вживається слово „православний” щодо вірних-греко-католиків, а це нібито, на думку ченців, робить їх „членами схизматичної Церкви”. Підгірці при цьому знову ж виявляють повну необізнаність із вірними слугами УГКЦ А. Шептицьким, Й.Сліпим та М.Чарнецьким, які ще в їх добу це робили. „Сьогодні це, - пишуть ченці в одному із своїх Послань,- є злочином і зрадою не тільки нашої мученицької Церкви, але й самого Христа і Святішого Отця, який Його видимо заступає”. В брошурі „Голгота УГКЦ. 1946-2006 рік” і в „Листі Святішому Отцю Бенедикту XVI щодо зобов’язуючого слова відносно історично-критичної теології поганських релігій” підгірці вимагають від Папи вчинити покаяння за Папу Івана Павла II, який „відбувся молитвою за мир у світі”, в якій „брали участь представники нехристиянських (язичницьких) релігій”. При цьому звучить навіть заперечення проти поспішної канонізації Івана Павла II. Об’єкт особливих нападок чеських отців – глава УГКЦ Любомир Гузар. Цьому присвячена їх брошура „Узурпація Верховного Архиєпископства УГКЦ в 1996 році”. Писаки прагнуть „довести”, що Гузар нібито „незаконно привласнив владу” в Церкві, „без дозволу Святішого Отця прийняв єпископські свячення”. При цьому підгірці, обминаючи факт надання

титулу кардинала владиці Любомиру Папою Іваном Павлом II, якому вони писали свої кляузи про „незаконність”, не хочуть зрозуміти, що Святий Отець це б не робив, якби погоджувався з їхніми „аргументами”. Та й при приїзді в Україну він мав справу із владикою Гузарем як законним главою УГКЦ. До того ж, підгірці виявили повне незнання Артикулів Берестейської унії, бо ж тоді б не заперечували право митрополита Йосифа Сліпого на висвяту в єпископи Любомира Гузара. Чеські ченці голослівно (наздогадки, при вільному витлумаченні деяких його висловлювань) звинувачують архієпископа Церкви, до якої належать, в масонстві, позитивному ставленні до гомосексуалістів та висвяті жінок у священики. В своїй брошурі „Учнівство – нова формація” підгірські отці висловлюють своє бачення реформи Церкви, яке часто в його пропозиціях носить конфронтаційний характер, не зорієнтоване на дійсне оновлення Церкви (Слово. – 2007. - №2).

20 років тому, 4 серпня 1987 року, було оприлюднено заяву вірних УГКЦ про вихід Церкви із підпілля. В листі-інформації до Папи Івана Павла II, підписаному зокрема владиками Павлом Василиком та Іваном Семедієм, висловлювалося прохання посприяти всіма можливими способами справі легалізації УГКЦ в СРСР” та стати посередником між ними й радянським урядом. Духовних осіб тоді підтримали відомі правозахисники Іван Гель, Степан Хмара, Михайло Горинь, подружжя Калинців та ін. Їх підтримали й українські зарубіжні центри, розгорнувши широку агіткомпанію в ЗМІ західних країн.

ЖИТТЯ ПРОТЕСТАНТІВ

Пастор Харківської громади українських лютеран Віктор Хаустов занепокоєний станом своєї громади: „Ви бачите громаду. Громада більш вікова, але хочеться щоби в найближчі роки ми досягли чисельності більше ста членів, хочеться бачити більш молоду громаду, щоби наші миряни приводили дітей та онуків на богослужіння. Ми, зі свого боку, намагаємося заохотити людей приходити і вивчати Слово Боже” (Стяг. - №4).

В селі Туропин, що на Волині, діє пересувний циганський табір, який багато чим відрізняється від інших таборів. Мешканці його носять закритий одяг і не використовують контрацептів, вважають гріхом розкіш і співають релігійні пісні в потягах, не вміють ворожити. „Я не обдурюю людей, - каже тут стара циганка. – Ті, що ходять і ворожать, насправді видурюють гроші. Нічого вони не вміють і не знають. Ніяке це не циганське ремесло”. „Ми - баптисти, суботники і харизматики, - розповідає молодий циган Віталій Сурмай. – Маємо своїх пасторів. Ніхто з нас не ворожить, не торгує і не краде. Наша родина заробляє на життя по-іншому. Ми плетемо лозові кошики і віники, а потім їздимо по селах і обмінюємо їх на продукти – на картоплю чи муку. Граємо та співаємо в поїзді. Співаємо побожних пісень. Іноді селяни просять щось завантажити чи зібрати з поля, і ми йдемо всією сім’єю допомагати.

Адже платять не кожному, а всій родині разом". І так по всій Україні. Цигани з табору носять довгі спідниці, бо короткі для них – аморальні. „Спідниці мусять бути довгими,- каже старий циган. – Як це так, що чужі чоловіки бачать ваші ноги?". В селі Середньому, що на Закарпатті, весь табір звідти родом, їхні діти ходять до школи і вміють читати (Експрес. – 10-11 серпня).

Лідери Українських Євангельських Баптистів за кордоном зустрілися із Президентом Світового Конгресу Українців Аскольдом Лозинським в Крам-Лінн (Пенсільванія). Йшла мова про зміцнення зв'язків між двома інституціями. Сучасне керівництво українських зарубіжних баптистів – це нове покоління, яке зміцніло після приїзду в країну нової хвилі еміграції. Йшла мова про налагодження зв'язків з українцями світу, допомоги релігійним організаціям УЄБ з боку СКУ при нехтуванні їхніми правами. Церковна Рада УЄБ прагнутиме до налагодження співпраці з іншими зарубіжними українськими релігійними спільнотами.

Часопис Української Лютеранської Церкви „Стяг" вийшов у світ своїм сотим числом. Розпочалася його історія ще в 1994 році. Редактором часопису УЛЦ тоді був нинішній єпископ Церкви В'ячеслав Горпинчук. Відділення релігієзнавства ІФ НАНУ, Українська Асоціація релігієзнавців та Редакційна колегія часопису „Релігійна панорама" вітає редакцію „Стягу" з ювілеєм і бажає йому нових творчих вдач. Матеріали журналу використовуються нами при написанні наукових праць з проблем протестантизму, релігійного життя України.

ХАРИЗМАТИ УКРАЇНИ

„Здорова сім'я – сильне служіння". Під таким гаслом в Кривому Розі відбувся міжнародний конгрес для пасторів і лідерів християнських церков. Організатором заходу постала місцева Церква, очолювана Григорієм Сухіним. На конгресі, окрім гостей з інших християнських церков України, були представники з Росії, Вірменії, Киргизії. Учасник конгресу – пастор київської церкви Генріх Мадава сказав, що метою проведення заходу було зміцнення сім'ї пасторів і лідерів церков, допомога сім'ям, які „дали тріщину" і піднести пасторів в їх духовному пробудженні.

Церква „Перемога" приділяє особливу увагу зміцненню сім'ї. На думку її пастора Генріха Мадави, важливим у створенні здорової сім'ї є взаємопорозуміння між чоловіком і жінкою. „Із-за того, що в чоловіків більше розвинута логіка, а в жінок – почуття, слід пранути не допускати різноголосся, а треба зрозуміти, як мислить чоловік і як жінка. Також важливим у їх відносинах є взаємне прощення". Пастор Генрі вважає, що „сім'ю можна порівняти з такими двома державами, в яких різна валюта, різні традиції - все відмінне і які прагнуть об'єднатися". Дружина має розуміти, поважати й шанувати свого чоловіка, а чоловік, у свою чергу, має виявляти любов і турботу про свою жінку (Христианский мир. - №29).

В липні-серпні пастор Об'днаних харизматів Анатолій Гаврилюк їздив по громадах іудеїв різних міст країни і просив там в євреїв прощення за все те зле, що протягом історії було скоєно щодо них в Україні. Пастор був в Дніпропетровську, Запоріжжі, Кривому Розі, Євпаторії, Славутi, Ізяславі. До такого кроку його нібито спонукав сон, коли у списку тих, хто готовий послужити єврейському народу він побачив своє ім'я і ім'я дружини. Мету своїх поїздок А.Гаврилюк вбачав в „очищенні Церкви від вікових пластів антисемітизму й здоланні пропасті між єврейським народом і християнством" (Камень Краеугольный. - №8).

МУСУЛЬМАНИ В УКРАЇНІ

Саудівський телеканал „Мекка" розпочинає своє мовлення на Росію, Казахстан, Киргизію, Грузію, Вірменію, країни Балтії, Таджикістан, а також і на Україну. Про це повідомив голова правління телекомпанії Аль Ассам Салех (Саудівська Аравія). Мета його – освіта глядачів, розкриття духовно-етичних, гуманістичних цінностей ісламу, викриття штучно створених міфів про іслам, відокремлення понять екстремізм і тероризм від релігії, відвернення впливу радикалів на мусульман тощо. Канал працюватиме російською мовою.

Духовне Управління мусульман Криму змінило свою адресу. Воно знаходитиметься тепер у будівлі медресе, збудованій ще Ісмаїлом Гаспрінським в Бахчисараї. Раніше ДУМК розміщувалося на території Кебір-джамі в центрі Сімферополя. Цей будинок залишиться як представництво ДУМК в столиці автономії.

Газета „Голос Крыма" (№35) вілдзначає все більше поширення в Криму прихильників салафітизму. „Ці люди навіть візуально відрізняються від інших мусульман – жінки обов'язково носять платки і строгі плаття до п'ят, чоловіки відпускають бороди. Відношення салафітів з рештою мусульман умовно можна прирівняти до появи в православному середовищі протестантів. Салафіти вимагають більш зосередженої віри, строгіше підходять до дотримання обрядів, більш залежні від авторитетів і лідерів. Проте відносини кримських суннітів і салафітів більш тісні і невідмежовані, ніж між Кримською єпархією Православної Церкви і членами протестантських сект. Як гадають експерти, доля громад з мулою-салафітом начолі буде неминуче зростати в загальній кількості кримських мусульманських громад. Варто відзначити, що у відповідності з ідеологією і практикою салафітів вони прагнуть до всеохоплюючого проникнення норм їх віровчення у всі сфери життя громади й оточуючого соціального простору. У зв'язку з цим цілком конкретна боротьба за владу стає для них важливою метою. На сучасному Близькому Сході поселення , яке контролюється певним духовним лідером-салафітом і главою місцевого самоуправління в одній особі – поширена річ. Така громада постає як цілком тоталітарна система".

11 серпня в Сімферополі з ініціативи мусульманської спільноти „Давет" відбулася конференція „Іслам: вчора, сьогодні, завтра". На фактично закриту конференцію (бо ж на неї заходили лише за запрошеннями) зібралося біля 600 осіб. Захід проводився за законами шаріату: чоловіки сиділи окремо від жінок, а останні були в хіджабах. Йшла відкрита пропаганда ідей забороненої в багатьох країнах світу партії "Хізб-ут-Тахрір". В одній із доповідей говорилося про заклик цієї партії до відновлення ісламського способу життя через встановлення ісламської держави. Активіст спільноти „Давет" Руслан Кантуганський заявив: „О, мусульмани Криму й України! „Хізб-ут-Тахрір" нагадує вам про те, що, будучи громадянами України, саме ви є тими, хто має нести розуміння ісламу до української нації". Оцінюючи роботу конференції, лідер „Кримсько-татарського блоку" Едіп Гафаров зауважив, що „коли кримський муфтіят бездіє, то, природно, його місце має хтось зайняти, що й сталося". Муфтій Криму Еміралі Аблаєв вважає, що конференція покликана дискредитувати татар Криму. Зауваживши про непідтримку „Хізб-ут-Тахрір", Аблаєв відзначив: „Немусульманському населенню сьогодні ніщо не загрожує, ця партія приносить зло мусульманам Криму, зокрема кримським татарам". Заст. голови Меджлісу кримсько-татарського народу Р.Чубаров, зазначивши, що конференція відбулася у переддень виборів, що свідчить про замовний характер заходу, зорієнтованого на дискредитацію мусульман Криму.

ІУДЕЙСЬКИЙ СВІТ

Єврейський часопис „От сердца к сердцу" (лютий-березень 2007 р.) видрукував гнівну інформацію про, як сказано, „черговий антисемітський опус" Консервативної партії України від 18 січня з назвою „Чужій секті – не місце в Україні". В ньому зокрема говориться: „Українська консервативна партія звинувачує секту ХАБАД-Любавич у розвалі української промисловості, торгівлі наркотиками і вимагає від влади негайної депортації секти з України".

Головний рабин України Моше Асман засудив тих рабинів з руху „Натурей карта", які, називаючи себе ортодоксальними євреями, брали участь в роботу конференції в Ірані, на якій заперечувався Холокост і лунали заклики до знищення Ізраїлю. Рабин вважає, що ці особи приєдналися до світових сил антисемітизму. Моше Асман підтримав заклик про бойкот „Натурей карта", заборону послідовникам цього руху заходити у синагоги.

Головний рабин хасидів України Моше Асман не підтримує політику уряду Ізраїлю з повернення арабським країнам захоплених їх територій. „Незрозумілою є позиція ізраїльського уряду, - зауважує рабин, - який є готовим віддати землю, яку дав нам Всевишній, не одержавши нічого натомість. Любавичевський Ребе завжди закликав нас до того, щоб ні клаптика святої землі, даної нам Всевишнім, не було віддано ворогу… Ми

віримо, що з Б-жою допомогою Свята Земля залишиться цілісною і неподільною".

В Ужгороді відбулося свято внесення в синагогу Сувоя Тори, відновленого дніпропетровським Національним центром софрута і подарованого ужгородській громаді потомками рабина Аарона Фільбермана. На церемонії внесення Тори в синагогу були присутні чисельні гості, навіть із США та Ізраїлю. В цей день на стіні синагоги було відкрито меморіальну дошку на честь рабина Фільбермана, який був лідером опору в роки Холокосту.

Вандалізм на єврейських кладовищах не обов'язково має антисемітський характер. РП вже інформувала про спаплюження в лютому 300 могил на Третьому єврейському кладовищі в Одесі, розмалювання меморіалу жертвам Холокосту свастиками тощо. Малинівський районний суд Одеси не знайшов в цьому якихось слідів організованого чи замовного характру. Два 25-літні одесити, яких ув'язнили на два роки, просто випили добряче й вирішити один перед другим виявити „геройство". Єврейська громада міста не згодна з рішенням суду і вважає, що учасників вандальної акції було більше. Подібний акт мав місце в липні і в Києві. Вісім молодих людей (з ними і три дівчини) пробралися на Байкове кладовище й розгромили 28 надмогильників. При цьому вони так і не могли якось внятно сказати, навіщо вони це робили.

НАЦІОНАЛЬНІ РЕЛІГІЇ

Незважаючи на ті втрати, яких зазнали кримські караїми, те катастрофічне становище цього маленького народу, його святинь і культури яке маємо нині, караї зберігають стійку етнічну самосвідомість, віру, традиції і прагнення до збереження своєї культурної ідентичності. На їх історичній батьківщині, в Криму караїв збереглося біля 800, в інших регіонах України, зокрема на Галичині і Волині, ще біля 400, а загалом у світі - десь дві тисячі. Асоціація кримських караїмів „Кримкарайлар" брала участь в травні цього року в Нью-Йорку в роботі 6-ї сесії постійного форуму ООН з питань корінних народів світу. Світове співтовариство було проінформоване про становище народу, про його успіхи і проблеми (Къырым къарайлар. - №6).

В цьому році виповнилося 170 років царському указу про схвалення Положення про Таврійське Караїмське духовенство. Духовне управління було утворене за зразком магометанського. В цьому положенні були статті, які звільняли осіб, що займали духовні посади, „від будь-яких податків", давали право на вільне володіння власністю. Право їх судити відводилося лише їх начальству (Къырым къарайлар.- №7).

Бойовий гопак – це не лише тілесний, а й духовний вишкіл. Так оцінює його голова Калуської федерації бойового гопака Віктор Павлів. В цьому місті на Івано-Франківщині пройшов Перший Міжнародний навчально-вишкільний семінар з бойового гопака. В ньому взяли участь не лише гопаківці з України,

а й із Польщі, Булорусі, Угорщини та Португалії. Тут гопак стає більш популярним, ніж карате і кунг-фу.

В Києві ще збереглися подеколи споруди VI- IX століть, біля яких наші далекі предки здійснювали обряди жертвоприношень. Називалися вони капищами. Одне з них – біля Історичного музею. Капище це – кам'яне коло з чотирма виступами, що точно фіксують сторони світу. В центрі кола завжди запалювався жертовний вогонь. Капища розміщувалтся на горах, а тому сліди їх в Києві знаходять часто. На відбудованому капищі на Замковій горі члени організації „Родовий очаг рідної православної віри", керованої Володимиром Куровським, збираються щонеділі з метою принесення в жертву хліба і молока. Всі, хто там побував під час обряду, каже, що сповнився енергією, відчув свою гармонію з природою.

Вірменський храм Львова знаходиться в надто занедбаному стані. На одній стіні будівлі обсипається стінопис. Минулого року частину реставраційних робіт провели за рахунок Євросоюзу. Досліджено повітря, вологість та температура храмового приміщення. Для подальших реставраційних робіт мала б виділити кошти міська рада. Проте вона в цьому ще не визначилася.

Мерія Києва розірвала з вірменською громадою договір оренди земельної ділянки на Подолі, зважаючи на протести мешканців будинків по Костянтинівській, й обіцяє Вірменській Апостольській церкві України надати іншу аналогічну ділянку десь в іншому місці Києва. Вона пообіцяла компенсувати всі витрати, які зазнала вірменська громада із-за непорозумінь з православними. Глава ВАЦ архієпископ Грігоріс Гунатьян погодився змінити місце побудови в столиці храму його церкви (навіть десь на окраїні, як він сказав), але за умови, щоб там була достатня земельна ділянка і щоб близько не було розважальних закладів.

Українські рідновіри Києва вирішили по-своєму приєднатися до відзначення Дня Хрещення Русі, яке організувала 12 серпня Церква Московського Патріархату України. Вони, одягнуті у вишиванки й з гаслами на підтримку язичницької віри, підійшли до Співого поля. „Для нас сьогодні день трауру, тому що, як відомо, і про це говорив сам митрополит Іларіон, Русь була охрещена в крові, - говорив один із рідновірів під ім'ям Правомир. – До християнської релігії ми ставимося як до чужої як для України. Наша рідна віра – язичництво. На цей захід ми прийшли винятково з мирною ментою: донести інформацію і наші міркування людям". Рідновіри організували продаж тут своїх видань. Проте надто швидко їх розігнали міліціянти.

НОВІ РЕЛІГІЙНІ ТЕЧІЇ УКРАЇНИ

Луганська облрада відмовила місцевій громаді буддистів у виділення ділянки землі під будівництво культової споруди. При цьому вона не тільки порушила конституційний принцип свободи віросповідань, а й 161 статтю Кримінального кодексу: „Порушення рівноправності громадян залежно від расової, національної належності і ставлення до релігії". При судовому розгляді питання винуватці в ігноруванні цієї статті можуть одержати до 5 років позбавлення свободи. Громаді можна звернутися і до Євросуду.

На початку серпня всі 550 центрів тібетської школи Карма Каг'ю в 45 країнах світу провели сумісну 72-годинну медитацію буддистів. Київські віруючі буддійської конфесії також взяли участь у всесвітній акції-марафоні. 34-літній буддист Руслан Баранов читав мантру протягом 12 годин. Щоб медитація не переривалася, в громаді всі протягом трьох діб читали мантру почергово. Відтак кожний медитував по 12 годин. При цьому концентрувався на будда-полі з енергії і світла, що розвиває любов, співстрадання і терпимість, а також дає тривале життя й захищає від різних хвороб. «Мантра, яку ми читали, така: «Ом таре тутаре туре соха», -розповідає Руслан. – При цьому випромінюється могутня енергія, яка здатна змінити світ до кращого. З цією метою і проводяться масові медитації – чим більше духовної енергії зконцентровано водночас, тим більшим буде ефект».

У Львові появилася нова релігійна течія, послідовники якої вважають свого 40-річного духовного лідера Олександра Івановича Великого „Внуком Господа". „Божий Син не одне й те ж, що бог-син,- говорить Великий. – Я не син, а лише внук Бога. Бога зрозуміти не легко. Для тих, хто незрозумів самого творця, Бог послав на Землю сина. Кого ж посилати сину, якщо і його не зрозуміли? Онука ! Ті, у кого не вистачило мужності поклонятися Сину Божому, може поклонятися внуку". Великий ввів новий календар. „Я ввів новий календар,- заявляє він. – 2002 – рік, коли я відчув себе „внуком Божим". Благодать зійшла на мене, і я зрозумів, для чого живу. Від народження сина Божого ведеться нова ера, а відтак і з духовним народженням внука також має починатися нове літочислення. Тепер немає 2003 року чи 2007-го. Є 2002/3, 2002/5". Великий поставив перед собою завдання об'єднати всі релігії. У своїй книзі „Клавіша-28" він доводить, що є водночас рабином для євреїв, імамом для мусульман і ламою (?) для крішнаїтів. Початок цього об'єднавчого процесу Великий вбачає в необхідності встановлення у Львові на Високому замку стилізованого хреста, який об'єднав би символи майже всіх релігій світу. Він вже виготовив цей хрест і чекає дозволу від міськради на його встановлення. Великий вважає, що Україна – нова Земля Обітована, а Львів – Новий Єрусалим. Він є надто писучим. Починаючи з 1994 року, видрукував 38 книг. Його праці перекладено 17 мовами. Великий пише вірші, пісні, афоризми, співає і грає на гітарі. Він виготовляє свій фірмовий напій, поєднавши більше 30 сортів чаю і 20 видів лікарських рослин.

Згідно постулатів східної медицини, що було відомо ще давнім буддійським монахам, хвороби – це не що інше, як порушення рівноваги трьох складових – вітру, жовчі і слизі. Усунути їх може лише правильна дієта, правильний спосіб життя і думки, відповідні ліки й фізкультура. В Київському Центрі тибетської медицини приймає доктор Сонам Дорджі з

Інституту тибетської медицини з Делі, який пізнав секрети буддійського медичного лікування й використовує їх в Україні при лікування своїх пацієнтів. Перший прийом у нього проходить, як для нас, не зовсім звично. Лікар-буддист виявляє порушення потоків енергії в організмі за допомогою рук, очей, нюху, інтуїції і чуттів (шостим органом чуття на Тибеті визнається розум).

МІСТИКА

Відомий оперний співак Володимир Гришко надто забобонний. Він ніколи не вийде на сцену, не покропивши її перед тим освяченою водою. Він ніколи не розстається із перснем, який подарувала йому мати. Перед виходом на спектакль Гришко завжди промовляє слово вдячності до всіх тих, хто на ній виступав до нього.

Парковий (чортовий) міст в Києві служить своєрідним місцем клятви закоханих у вірності. Міцність почуттів засвідчують тут прив'язані кольорові стрічки, платочки. „За пару днів їх набирається купа, - говорить двірник парку,- ще й на деревах умудряються поначіплювати". Але тут не тільки начіпки з'являються, написи про вірність у любові. Останнім часом на перилах мосту з'являються цілі грони замків вірного кохання з надписами імен. Ключ при цьому закохані шпурляють десь у зарослі парку. По-різному оцінюють кияни все це. Старші люди засуджують за „брудні тряпки і незрозумілі написи", молодь вважає, що ця „традиція буде існувати до того часу, поки житиме любов".

Перший навчально-консультативний центр з підготовки астрологів відкривається в Сімферополі. „Тут учні вичатимуть такі науки, як астропсихологія, медична астрологія, астрологія бізнесу, хорарна астрологія та інші, - розповідає президент Всеукраїнської асоціації астрологів Ірина Журавльова. – Буде також курс політичної астрології. Там вивчатимуть розвиток подій в українській політиці". Програма навчання в центрі „Астролог" передбачає 452 години теорії та 271 годину практики. Нині програма навчання на розгляді в Міносвіти Криму. Набирають в центр 115-120 осіб. Навчання тривалістю 10 місяців коштуватиме 3,5-4 тис.грн. Це буде перший такий центр не лише в Україні, а й у світі. Передбачається створення філіалів центру, а з часом доростання його до звання вуз. В держкласифікації професій „астролог" значиться.

Ще багато людей, особливо серед молоді, залишаються у нас на рівні „магічного мислення". Підживлюють це магазинчики з магічною літературою і продажем різних амулетів. На Петрівці приваблюють обивателя карти Таро, магічні кульки, магічні амулети, ароматичні свічки, різні талісманчики тощо. Продавці Петрівки зауважили, що лідирують на ринку „ловці снів" – пристосування, оздоблені пір'ям, які вішають під стелю, а також карти Таро. Попит є на книги білямагічної тематики з рецептами на всі випадки життя. Як пояснює це продавець магазину „Ера Водолія" Тетяна Головльова, „ в нашому суспільстві немає вірного розуміння слова „магія". Тому й існують такі крайнощі, коли малолітнє дитя покладає всі свої сподівання на магію. В Києві захоплюється окультизмом дуже багато молоді, переважно тому, що попадає вона частіше в негарні ситуації (Газета по-киевски. – 27 липня).

Як і в інших країнах, в Україні також можна організовувати екскурсії по місцях „містичної слави". Так, у Львові привидів вистачить на кожного: підземелля Єзуїтського костелу ділять монах, який продав душу сатані, і покійник з родини Потоцьких, що залишив цей світ при дивних обставинах; по ратуші ночами ходить безрукий кат, який віддав своє серце часовому механізму. Є привиди в Золочівському і Олеському замках. Блукає і грюкає ночами душа непохованого Івана Федорова. Низка містичних місць в Ніжині. А в Чернігівських печерах привід монаха бродить за вами, коли ви там буваєте на екскурсії.

Гуцули вигадали засіб викликання дощу. Його виготовляють або з бощівника, або ж із бузини: стовбур рослини мусить бути порожній. Туди впихають сірники – вони як перегородки для «дощу». Потім засипають зерно і заклеюють всі дірки. Палиця дощу готова. Залежно від того, яке зерно засипали, буде інший звук. Коли засипають просо, то звук дрібний і глухий, наче літній дощ над лісом. Коли засипають суху пшеницю або ячмінь, то звук – нібито дощ стукає по черепиці. Коли ж у таку палицю засипають горох, то маємо звук ранньої осінньої зливи. Такі засоби колись використовували шамани та мольфари, щоб викликати дощ.

Цьогорічне посушливе літо спонукало сельчан згадувати традиційні обряди з викликання дощу. У селі Томашполі на Вінничині стали шукати відьм, щоб втопити їх. „І де їх, тих відьом, візьмеш – перевелися, - розповідає 65-річна селянка Лідія Ковтун. – Чули, що Шпирчиха із сусідньої вулиці нібито відьмує. Думали, хоч не топити, а просто покупати її. Прийшли до неї – вона розсердилася, стала до нас раком і спідницю підняла, зад усім показує. Кричить: „У мене хвоста, бачите, немає, то я не відьма!". Із-за віри у відьмування цього року посварилися у багатьох селах (Газета по-українськи. – 10 серпня).

Поет Іван Драч, як це він сам зізнається, є „доволі забобонною людиною". „Взагалі люди часто недооцінюють важливість народних вірувань та звичаїв",- говорить він. За аргумент для Драча служить його сумісна робота з Ільєнковим над фільмом „Криниця для спраглих", яку вони почали робити 13 числа о 13-й годині. Знехтували повір'ям, і фільм пролежав 20 років на полиці, бо ж був звинувачений в антирадянській зорієнтованості. Драч й досі береться за ґудзик, коли йому дорогу перебігає чорний кіт.

В Дніпропетровську з'явилася група дослідників, які прагнуть довести, що 9 порогів Дніпра, які розташовані між Дніпропетровськом і Запоріжжям, є Інформаційним Полюсом Планети Земля. Для доведення достовірності своєї гіпотези дніпропетровці підібрали ряд, з їх точки зору, достовірних підтверджень: географічний – регіон порогів знаходиться на так званому

Єрусалимському мередіані; хімічний – тут кладовка залежів всіх хімічних елементів; геологічний – породи складаються з архейських гранітів віком 4,5 млрд. років; людський – тут народилися особи планетарного масштабу (Блаватська, Шнеєрсон, Янгель, Брежнєв та ін.).

Існує містика каменю. Дехто вважає, що кожен з коштовних каменів має якусь таємничу силу, здатну впливати на настрій, самопочуття і навіть долю людей. Наші предки активно використовували енергетику каміння. Так, рукоятку мечів оздоблювали бірюзою, бо вважали, що це допоможе перемогти ворога. Розтерте каміння використовували як ліки. Вважалося, що агат відводить стихійні лиха, звільняє від вроків, розвиває красномовність. Аметист сприяє консолідації духовних сил. Бірюза поставала ознакою кохання. Так само й рубін може спонукати до пристрасного кохання. Сапфір – це камінь мудрості, філософського ставлення до життя. Він символізує вічний рух. Містика каменю активно пропагується нині в ювелірних магазинах України при продажі різних жіночих прикрас (Проскурів. - № 49-50).

РЕЛІГІЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

РЕЛІГІЯ І СВІТ

Федеральна реєстраційна служба Росії видрукувала список книг, які не слід читати. В „чорний список" попали зокрема брошури засудженого в 2005 році за екстремізм головного язичника Росії, як він себе рекламував, Олексія Добровольського („Іудеохристиянська чума") , „Книга единобожия" Мухаммада ібн Сулеймана ат-Тамімі та ін.

За останні 25 років в Китаї видрукувано 43 мільйони примірників Біблії. Християнство поступово займає належне йому місце серед релігій Китаю, а, як відомо, ними є конфуціанство, даосизм та буддизм. Проте археологи засвідчують те, що християнство на китайських теренах було ще в 1 столітті. Тут виявлено одне з найстаріших зображень народження Христа. Вирізані на камені біблійні картини знайшли в одній із гробниць східно-китайської провінції Цзянсу. „Ця унікальна знахідка свідчить про те, що християнство в Китаї сповідували вже в першому столітті нашої ери", - прокоментував віднайдене професор теології Нанкінської семінарії Ван Вейфань.

Католицькі і євангельські єпископи Берліну виступили із закликом заборони торгівлі в неділю і в дня християнських свят. Вони мають залишатися днями відпочинку, зустрічі родин і молитви. „Коли Церква захищає неділі, то користає від цього все суспільство",- сказав архієпископ Берліна кардинал Георг Стешінські.

Відомий американський письменник і богослов Михайло Моргурліс мав благословіння матері Терези: „Ти будеш служити Богу, не бійся жодної людини в світі, бійся тільки Його. Ніколи не говори Йому „Ні". М.Моргуліса ніщо не дивує. „Людина увібрала у себе всі гріхи світу,- говорить він. – Це для мене нормально. Немає жодної людини праведної". Хіба що, на думку письменника, був Андрій Сахаров. „Але ж він говорив: „Я – атеїст, Майкл. Я думав, - розмірковує М.Моргуліс, - що ж це за атеїст, який не вчинив жодного антихристиянського вчинку? Потім зрозумів: є люди, в яких інтуїтивно відображається Христос. Просто він сам не знав те. Віра вселилася в нього як птах, який шукає зручне місце для своїх майбутніх пташенят" (Факты. – 4 липня).

Американці шанують Біблію. Опитування громадської думки, проведене фондом Gallup, засвідчило, що близько 31% опитаних вважають, що «Біблія абсолютно достовірна, її треба сприймати буквально»; 47% вважають, що Біблію написано «за Божим натхненням»; 10%, які не відносять себе ні до віруючих, ні до невіруючих, розглядають Біблію як «слово Боже». Лише 19% опитаних впевнені, що Біблія – «збірка міфів стародавніх часів», «історія стародавніх суспільств», «моральний канон, сформульований людьми». Щороку американці купляють до 25 млн. книг Біблії.

Індія займає перше місце у світі за складністю етнічного і релігійного складу свого населення. Перепис зафіксував тут понад 1600 мов, більше сотні різних релігій. В країні зафіксовано більше десятка народів чисельністю від 30 до 70 млн. Лише 1/5 населення сприймають хінді як свою рідну мову. Етнічне різнобарв'я, міжнаціональні і міжрелігійні (насамперед між індуїстською більшістю і мусульманською меншістю) конфлікти слугують часто приводом для песимістичних висновків щодо майбуття Індії як єдиної країни. Проте, що характерно, при наявності збройних конфліктів між певними релігійними спільнотами країни, різних сепаратистських рухів, 99% індійців – лояльні громадяни і що серед великих народів країни, за винятком пенджабців (точніше, певної частини сікської релігійної спільноти), жодне регіональне політичне угрупування не виступає з вимогою суверенітету і права на самовизначення. Важливим фактором єдності Індії постає культурна, точніше цивілізаційна спільність. Історія і подібність природних умов за декілька тисячоліть зумовили формування специфічної індійської цивілізації. Міфологія, особливо відомі кожному епоси „Махабхарата" і „Рамаяна", основні соціальні норми і звичаї, кастова система, менталітет відрізняють індійців від мешканців сусідніх мусульманських країн, Китаю, буддійських Шрі-Ланки і Бутану. Популярний офіційний девіз „Єдність у багатоманітті" відображає реалії життя індійського суспільства (Свобода. - №18).

Християни Німеччини проти Біблії на уроках біології. Так, Євангельсько-лютеранська Церква Саксонії відмовилася від ідеї поєднувати викладання вчення про творіння і теорію еволюції на уроках біології в школах. Головний вікарій католицький архієпископ Дрезден-Майзера Міхаель Бауц також не вітає вивчення Біблії на уроках біології.

В Росії все більше утверджується ідея повернення до монархії. Цій меті служить і та Програма днів пам'яті святих царських страстетерпців, що була

розрахована на 13-22 липня. До цих страстетерпців РПЦ віднесла, окрім царя Миколи, ще й царицю Олександру, царенят – Олексія, Ольгу, Тетяну, Марію і Анастасію. Царській сім'ї були присвячені спеціальні фотовиставки, хресні ходи, публікації в пресі тощо.

«**Дійсна небезпека для майбутнього Росії – релігійна війна**,- заявив один із діячів Російського Православ'я о. Всеволод Чаплін. – Деякі західні організації вкладають кошти й стимулюють розгортання у нас релігійного протиборства. Нині така небезпека дійсно існує. Проте я не впевнений, що якась деструктивна опозиція зможе зруйнувати сучасну російську стабільність" (Радонеж. – №7).

Опитування, проведені в Росії порталом «Русь-инфо», виявило, що 75% опитаних вважають екуменізм єрессю, яка обридлива Богу і Церкві, 10% дотримуються протилежної точки зору, 15% не знали як відповісти на це питання. 70% опитаних вважають, що православні ієрархи і священики не повинні брати участь в екуменічних заходах, лише 12% визнають це можливим. 3/4 опитаних підтримали затурбованість чукотського владики нинішнім станом російського Православ'я.

Президент Росії В.Путін підписав Указ „Про заходи щодо сприяння добровільному переселенню в РФ співвітчизників, які проживають за кордоном". Вже більше двох тисяч громадян з українським паспортом звернулися в консульства Росії з приводу переселення. Ця кількість має зростати, бо ж в Україні є багато таких, хто переживає ностальгію за втраченим Радянським Союзом, а точніше – Російською соціалістичною імперією, виявляє свою закоханість до російської мови і Російської Православної Церкви, хто плекає любов до російського царя Миколи II і з його іконами-портретами ходить по українським теренах, сподіваючись на відродження Російської імперії.

Парламент Молдови на пропозицію Президента країни Вороніна вніс до Закону про релігійні культи додаток, де сказано: „Держава визнає особливе значення і першочергову роль християнської православної релігії і відповідно Православної церкви в житті, історії і культурі народу Молдови". Відтак тепер в Молдові буде впроваджено жосткість щодо реєстрації інших релігій і їх організацій. Президент Воронін вимагає від парламенту країни усунути надто спрощену процедуру реєстрації інших релігійних культів та релігійних сект. Президента в цьому підтримала Молдавська православна митрополія РПЦ.

Особистий секретар Папи Римського Георг Гаєнствейн в своєму інтерв'ю німецькому щотижневику Sueddeutsche Zeitung закликав звернути увагу на небезпеку ісламізації Європи. „Спроби ісламізації Заходу не повинні замовчуватися. Небезпека втрати „ідентичності Європи" не повинна недооцінюватися з причин нерозуміння цього явища". Але це не тільки думка секретаря, а й самого Понтифіка. Ще під час буття кардиналом Рецінгером він заявив, що мусульманській Туреччині не місце в Євросоюзі.

Найбільший хрест у світі скоро з'явиться в Назареті. Він матиме висоту 60 метрів і буде викладений із 7,2 млн. мармурових плит. Вибудовується хрест за рахунок пожертвувань. Кошти дала група анонімних бізнесмеів з Ізраїлю та Італії. Поруч з Хрестом буде збудовано комплекс будинків, в тому числі й церква, будинок паломника, навчальний центр, музей 2000-ліття християнства. Протягом п'яти років цей проект розроблявся таємно із-за очікувань акцій протесту з боку мусульман.

Незрозуміло, чому Бог не спасає паломників, тих, хто виявляючи свою любов до нього, їде кудись, щоб поклонитися його святиням. Так під час аварії у французьких Альпах, спричиненою поломкою гальмівної системи автобуса, загинуло 26 і одержало важке поранення ще 14 осіб. Жалобна меса відбулася у Варшавському кафедральному соборі.

Кандидат в Президенти США Томас Танкредо виголосив таку дурку, якою навіть мирних мусульман спонукав приєднатися до джихаду. Виступаючи перед виборцями, він заявив, що, „якби це залежало від нього", то він бажає роз'яснити, що за напад такого характеру на нашу країну відбудеться напад на святі місця мусульман Мекка і Медіна". Танкредо поставив знак рівності між подонками і релігією, подонками, які вбивають мирних громадян нібито в ім'я цієї релігії. В США у прихильниів війни на Близькому Сходв існують їх рупори, які методично створюють образ ворога. Вони постійно говорять про зіткненя цивілізацій і причину цього обов'язково вбачають в релігії. Проблема ж світового тероризму має скоріше не релігійні корені, а кримінальні корені і спричинена банальним бажанням влади і грошей. Джихад, яким лякають обивателя Заходу, це лише оболонка, вигідна абстракція „дяді", незалежно від того, в чалмі він, а чи ж у європейському костюмі. Ще одне незрозуміло: як може кандидат в президенти закликати бомбити святині, що знаходяться на території стратегічного партнера США – Саудівської Аравії, країни, якою керують адекватні люди (Газета по-киевски. - №174).

США – країна релігійної свободи. Проте лише у відношенні індіанців тут прийнято особливий закон, який дозволяє їм вільно практикувати свій релігійний культ (деякі індіанці називають його «духовною практикою»). Справа в тому, що для виконання більшості обрядів індіанцям потрібне орлине пір'я, але орли у США захищені законом й мисливство на них заборонене. Для індіанців у цьому зроблено виняток: тільки члени плем'я можуть здобувати орлине пір'я. Проте існує заборона на продаж чи дарування його неіндіанцям.

Рівень релігійності в Росії, як це на початок серпня засвідчив Левада-центр, не такий вже й високий. Третина росіян віднесли себе до атеїстів. 56% росіян вважають себе православними. 59% віруючих не беруть участі в обрядовій практиці. Щотижня в храмах чи молитовних будинках бувають лише 2%, 4% - раз на місяць, 19% - кілька разів на рік, 16 – десь раз на рік. Порівнюючи з 2004 роком частота участі росіян в богослужіннях впала на 4%. Поменшали цифри участі в релігійних обрядах. 78% ніколи не причащалися.

Інтернет-газета „Русский проект" чітко подає імперіалістичну ідеологію Росії, в підпорядкуванні якій працює Російська Православна Церква, а відтак і її вірнопіддана частипна УПЦ МП. «Россия может мыслить себя как возрождающаяся империя. В этом случае разнообразие населяющих её народов воспринимается как богатство и дар Божий по той простой причине, что есть те, кому можно предложить принять русскую культуру, русскую идею, русский стиль, то есть распространить свои доминанты на других, расшириться в мире, стать более значительными и, в конце концов, просто испытать радость от того, что русская культура кем-то новым с радостью воспринимается, становится нашей общей культурой… И что самое главное, должен вновь включиться механизм «дружбы народов», одно из самых важных наших имперских достояний. Но для этого должна быть выработана имперская идея, которая объединит большинство населения. Умение «переварить» всегда было неотъемлемой способностью такого великого народа, как русский, который всю свою историю ассимилировал всё новых и новых. Русские просто должны оставаться русскими… и ассимиляция из сложной задачи превратится в радостный момент в жизни имперского народа» (Свобода.- №28-29). Прочитавши ці розмірковування фактично російського фашиста (бо ж різної форми фашизм буває, а цей – гірше гітлерівського – РП), усвідомлюєш, чому Московський Патріархат ніяк не хоче надати автокефалію Українському Православ'ю.

Футболісти румунського футбольного клубу „Четаті" із Німпи організувала тренувальний збір команди в монастирі, який розташований в 10-ти км від поселень. Гравці вимушені були жити в келіях, харчуватися тим же, що їдять монахи, мати єдину розвагу – церковну музику. Не із-за фінансових міркувань керівництво команди влаштувало такий збір, а від сподівань на наступні вдачі, адже тренування проходило „близько від Бога". „Ми були вражені повною тишиною, яка панувала в наших кімнатах, - сказав воротар команди Влад Кондер. – Такого у нас ніколи не було. Проте в тренувальному процесі це надто допомагає".

Прийом, влаштований послом США в Туреччині Россом Уільямсом на борту військового судна, яке прибуло в Стамбул, викликав скандал. На нього не з'явився турецький віце-губернатор й інші турецькі службовці. Вони цим виявили протест американцям, які, запрошуючи Варфоломія І, назвали його „вселенським патріархом". Відомо, що Туреччина розглядає владику лише як керівника фанарської православної спільноти.

Громадськість США проти відкриття в країні єврейських шкіл. Тут вважають, що це є прямим порушенням принципу про відокремлення церкви від держави. Директор організації „Американці за відокремлення Церкви від держави" священик Баррі Лінн заявив, що єврейська школа стає небезпечним прецедентом для всієї країни. Школу євреїв критикують навіть ті, хто, як правило, захищав єврейську громаду. Заявки до школи подано на 800 дітей. То ж є чому українцям повчитися в американців.

Молодь Заходу йде із Церкви. Відомий християнський апологет Ентоні Ховарт вважає, що це із-за того, що Церква не піднімає і не розглядає ті питання, які її хвилюють. Серед цих питань: як з'явилася Біблія?; чому в світі наявне зло і страждання?; як можливе непорочне зачаття ? як можна воскреснути з мертвих? та ін. Часто думають, що молодь треба лише забавляти, а на ці питання не відповідати. А молодь тоді питає себе, а чи ж треба довіряти Біблії, якщо вона „така стара" і тільки тому, що її написав сам Бог. Але ж в ній так багато такого, що виглядає безглуздям з точки зору здорового глузду. „Те, що молоді люди бачать по телевізору, читають в газетах або бачать своїми очима в житті – все це доводить, що Бог – поганий. І лише від часу залежить, коли молода людина почне переносити біль у своєму житті й боротися з питаннями особистості. Така молодь менше всього буде довіряти Христу, якщо її питання залишаться без відповіді" (Христианский мир. - №29).

Із-за постійної зайнятості християни часто забувають про Бога. Про це повідомляє портал invistoru org з посиланням на Christian Post. Було опитано 20 тисяч християн віком від 15 до 88 років у 139 країнах світу. 6 з 10 християн зайняті справами замість того, щоб спілкуватися з Богом. Більше всього таких в Півн. Америці, Африці і Європі й зокрема в таких країнах, як Канада, нігерія, Ірландія, США, Великобританія, сінгапур, Філіппіни. Від Богпа ільше відволікаються чоловіки, ніж жінки. Це лише на Півночу Америки цей відсоток вище в жінок (62%). Постійною зайнятістю відзначаються юристи(72%), менеджери (67%), няні (66%), домогосподарки (57%). Професор Майкл Зігареллі, який був серед дослідників, зауважив: „Зростаюча швидкість і рівень активності сучасного життя відволікають нас від Бога і відволікають нас від успішного, радісного і значимого життя, яке Бог бажає дати нам. Християни асимілюються з культурою зайнятості, порспішністю і перезавантаженістю життя, що спричиняє те, що Бог стає другорядним в їх житті (Камень Краеуголнвый.- №8).

Московсько-православна газета „Дух христианина"(№13) видрукувала статтю, в якій висловилася проти угоди між Президентом В.Путіним і главою іудейської спільноти Росії Берл Лазаром щодо створення російського єврейського музею терпимості. До речі, Путін пообіцяв рабину перерахувати місячну свою зарплату у фонд побудови музею. Реагуючи на це, газета зокрема пише: „Скоріше всього цей музей толерантності (терпіння до сатанізму) буде споруджений на зразок „музеїв холдокосту", які розплодилися про всьому світу, щоб виховувати молоде покоління за заздалегідь підготовленою програмою і навіювати росіянам почуття власної неполвноцінності й вини перед „невірогідно талановитим єврейським народом". Водночас про знищення мільйонів російських людей більшовиками-євреями і створення музею післяжовтневого періоду історії Росії там нагорі ніхто й не думає. Зрозуміло, їм ні до чого, щоб світ дізнався про дійсні прізвища катів і ї\х національність. Адже тоді стане зрозумілим, хто був гонителем росіян в СРСР з моменту його утворення і до розвалу.

Може тоді люди перестануть благодушно вислуховувати заклики до каяття перед „нещасними євреями". Така мзаява видрукувана в російсько-православній газеті чи не вперше.

В Ізраїлі в першому читанні прийнятий новий закон, який передбачає депортацію з країни тисячі дітей репатріарнтів (неєвреїв). Згідно відомостей МВС Ізраїлю, в країні проживає більше шести з половиною тисяч неповнолітніх неєвреїв. Які підпадають під дію цього закону. Окрім них, в країні проживає декілька тисяч неєвреїв віком понад 18 років, які прибули до Ізраїлю, будучи ще дітьми, і які не мають право на єврейство, без чого тепер в Ізраїлі практично неможливо одержати громадянство. Цю новину для московсько-православної газети „Дух христианина" (№13) прокоментував Голова Правління Російської спільноти в Ізраїлі Анатолій Герасимов: „Такими драконівськими законами уряд Ізраїлю „стимулює" перехід неєврейської молоді в іудаїзм. Закінчивши курси гіюра (підготовки до переходу в іудаїзм) і здавши екзамен рабинському суду, юнаки і дівчатка одержують право на єврейську національність й ізраїльське громадянство. В якій ще країні світу правлячий режим визначає національність своїх громадян й ділить населення держави на повноцінних і неповноцінних? Адже, як це нещодавно заявив міністр абсорбації Ізраїлю пан Зеєв Бойм, „так звані етнічні неєвреї" не можуть бути повноцінними, допоки не навернуться в іудаїзм". Газета „Дух христианина" (1 липня) запитує: „А де правозахисники? Чому мовчать ЗМІ? Адже маємо явну дискримінацію прав і свобод людини. Ніхто з них не піднімає ґвалт і не називає фашизмом те, що відбувається сьогодні в Ізраїлі, до того ж на державному рівні… Певно тому, що під захист підпадають лише євреї, а не гої" .

КАТОЛИЦИЗМ

Фінансовий баланс Ватикану виявився плюсовим. Цього разу було зафіксовано прибутки Ватикану в розмірі 21 млн. 849 тис. євро. Значний дохід дали Ватиканські музеї – 4,2 млн. Надходження до ватиканської казни становили в 2206 році 227 млн. 815 тис. євро, а витрати – 225 млн. 409 тис. євро. Це додало до плюсового балансу 2 млн. 405 тис. євро.

З 15 вересня вступив в силу указ Бенедикта XVI про відродження мес латинською мовою. Як відомо, після II Ватиканського собору латина не стала обов'язковою в богослужіннях. Священик мав одержувати спеціальний дозвіл від єпископа на латинські меси. Проте такими можливостями майже ніхто не користувався. Указ Понтифіка тепер відкриває нові перспективи для ультраконсервативних груп католиків (Жива Вода. – Серпень).

Відбулася зміна влади в Конгрегації Східних Церков. Її префектом тепер є архієпископ Леонардо Сандрі – особа, яка в останні роки фактично керувала роботою папського кабінету і є досвідченим папським дипломатом. Ця зміна (до цього Конгрегацію очолював кардинал Ігнаса Муса ібн Дауд) відбулася в

переддень роботи Десятого засідання (жовтень 2007 року в Равінні – Італія) Спільної комісії з богословського діалогу між православними і католицькою Церквами. Заплановано розгляд документа про співвідношення соборності та влади в Церкві на помісному і вселенському рівнях.

Ватикан як одна із найменших держав світу не має проблем з правилами руху. На його території, а це 44 га, зареєстровано 1000 автомобілів, швидкість транспорту тут обмежена 30 кілометрами. Остання автоаварія тут трапилася півтора роки тому без тяжких наслідків. Тому документ в 36 сторінок „Правила пастирського піклування на дорозі", що містить 10 розпоряджень, стосується водіїв позаватиканських. „Машини викликають у людей примітивні реакції, а це часто призводить до неприємних наслідків", - написано в документі. В ньому йде мова про агресивну поведінку на дорогах, повагу до пішоходів, акуратний зовнішній вигляд машини і грубі жести, від яких слід відмовитися тим, хто знаходиться за кермом. Правила закликають до почуття відповідальності і самоконтролю, щоб запобігти „психологічному регресу" від керування автомобілем. На запитання про те, у якому випадку водій грішить за кермом, кардинал Ренато Мартіно відповів, що це трапляється тоді, коли „машина стає місцем для гріхопадіння".

Загрозу ідентичності Європи, яка спричинена її ісламізацією, на думку особистого секретаря Бенедикта XVI Георга Генсвайна, не можна ігнорувати із хибно усвідомлюваної поваги до ісламу. Але єдиного ісламу немає, оскільки ця релігія не знає обов'язкового для всіх віруючих авторитета і духовного лідера. Іншими словами, не існує ісламських аналогів Папи Римського чи Ватикану. Під загальною назвою іслам, зазначає Генсвайн, об'єднуються чисельні, різноманітні, часто ворогуючі одна з іншою течії, включаючи й екстремістів, що, посилаючись на Коран, покладаються на силу зброї. Тим не менше, Папська рада з міжрелігійного діалогу підтримує контакти з найбільш відповідальними мусульманськими лідерами. Сумнівно, що Європі загрожує ісламізація, бо ж з 400 млн її населення лише 15 – мусульмани, які, до того ж, не виявляють схильність до якогось прозелітизму (НГ- религии. – 15 серпня).

Зустрівшись з Патріархом Олексієм II, кардинал Роже Ечегерай заявив: „І патріарх, і папа думають про зустріч. Ми йдемо до цієї мети. Кроки прискорюються, але ми не повинні форсувати це. Ця зустріч має бути зустріччю в правді, в щирості, а не популістською. Вона має відбутися тоді, коли будуть найкращі умови для цього. Безумовно, можна говорити про потепління відносин між Церквами".

Папу Римського Бенедикта XVI віднесли до найбільш елегантних чоловіків світу за класифікацією американського часопису Esquire. Таку честь Папі надали по графі „аксесуари". На думку часопису, Папа носить найкрасивіші і наймодніші туфлі червоного кольору. Про модні туфлі Понтифіка преса пише вже давно. В минулому році Бенедикт XVI носив взуття фірми „Прада". Нещодавно у нього з'явилися туфлі фірми „Геокс". Це - макасіни з колекції „Уомо лайт". Їх подарував Понтифіку засновник фірми „Геокс" Маріо

Моретті Полегато. Виявилося, що він дружив з колишнім керівником прес-служби Ватикану Хоакіном Наварро-Вальєсом. Тепер Полегато не приховує той факт, що, носячи взуття фірми „Геокс", Бенедикт XVI тим самим сприяє її рекламі.

Присвячуючи ювілейний рік апостолу Павлу, папа Бенедикт XVI підкреслив, що Церква в наші дні потребує таких християн, які б бажали наслідувати місіонерську енергію і жертовний дух цього апостола. Рік святого Павла розпочнеться 28 червня 2008 року. В такий спосіб Католицька Церква відзначить 2000-річчя апостола Павла, хоч точний рік народження апостола невідомий. Вважають, що він появився на світ десь між 7 і 10 роками н.е.

Російське Православ'я в своїй періодиці всіляко спотворює сутність католицизму. Так, газета «Дух христианина» (№15), видруковуючи уже в декількох своїх числах «Православный противокатолический катехизис», зауважує, що римо-католицизм не можна розглядати як християнську релігію. Він – «релігія небогоодкровенна, неоязичницька і антихристиянська». І далі вже явна брехня: «Неоязычество католиков выражается в тому, что они, отвергнув Единого Бога, признают истинными «живыми богами» нетриипостасных богов-идолов иудеев и мусульман, «богов» и «верховные божества» язычников, приравнивая их к Истинному Богу Пресвятой Троице и приписывая им функции творения, судейства и другие свойства Истинного Бога, а поклонение им верующих считают ведущим ко спасению… Современное римо-католичество имеет своим непосредственным предшественником неоиндуизм, возникший в середине XIX века, являясь его разновидностью». І ось в цій дурі в храмах РПЦ виховують православних віруючих.

Скандально відомий голландський католицький єпископ Мартинус Міскенс заявив, що Бога не хвилює те, як до нього звертаються віруючі. Різниця в термінах звернення до Всевишнього, на думку владики, лише обтяжує людство додатковими розбіжностями, тоді як сам Господь стоїть вище подібної перепалки. Єпископ вважає, що вживання його вірними у своїх молитвах звернення до Бога як „до Аллаха" може істотно покращити християнсько-мусульманські відносини. Владика Мартинус надто вільнодумчий. Раніше він пропонував обмежити терміни перебування папи Римського на престолі 10-16 роками, виступав за відміну целібату, закликав святкувати разом з мусульманами Рамадан та ін.

Ватикан вже має свою авіацію. Два літаки перефарбовані в його кольори – жовтий і білий. У Ватикані планують спеціальні авіарейси ними в Польщу, Іспанію, Мексику і на Близький Схід. Тут сподіваються перевезти протягом року 150 тис. паломників. Пілоти і стюардеси папської авіації одержали благословення від Бенедикта XVI. Перший рейс ватиканський літак здійснив до Франції.

Ватикан запустив інтернет-портал для туристів і паломників. Зайшовши до нього за адресою www.vaticanstate.va, відразу знайдеш необхідну для тебе інформацію про цю державу, її музеї і графік їх роботи. Можна побачити через сайт могилу Івана Павла II, здійснити подорож по ватиканським садам, історичними пам'ятками цієї міні-країни.

Папа Бенедикт XVI, болісно переживаючи «зіткнення кровопролитних битв і прояви жорстокості», закликав «до рішучої відмови від гонки озброєнь», «відмовитися від спроб вирішувати нові ситуації старими методами». «Якби люди жили в миру з Богом і між собою, - зауважив Понтифік, - то Земля була б подібною до Раю. Зло зіпсувало божественний задум. Люди ведуть війни один проти одного. Таким чином у цьому чудовому саду, котрим є світ, відкриваються можливості для пекла».

ПРОТЕСТАНТИЗМ

Листом в „Христианскую газету" (№5) російсько-турецька громада баптистів міста Ізміра (Туреччина) розповідає про своє життя. Серед майже 40 осіб громади більшість – турки з мусульманським минулим. Є жінки-росіянки, що одружені на турках. Із шести служителів громади – п'ять українців і один росіянин. Як бачимо, оскільки при п'яти служителях громада називає себе російсько-турецькою, то маємо там не українців, а малоросів. На відміну від українських п'ятидесятників, баптисти нехтують національним. В Ізмірі проводяться недільні служіння в молитовному будинку, збудованому в 2003 році. Відбувається показ фільмів, презентації книг, лідерські зібрання, заняття в домашніх групах та ін. Організовуються спеціальні заняття для російськомовних і курдів. Громада бере участь в загальноміських молитвах і різних заходах.

Баптистський теолог, 56-річний пастор Невілл Каллам обраний генеральним секретарем Всесвітнього баптистського альянсу – одного із найбільших протестантських об'єднань світу. Пастор є уродженцем Ямайки, закінчив університет Антильських островів і факультет теології Гарварду. Фахівець з християнської етики. Він є першим генеральним секретарем не з Європи чи Америки. ВБА об'єднує нині більше 200 конвенцій і баптистських союзів, що нараховують в себе понад 36 млн осіб.

Після подвійного крововиливу у кишечнику і проведеного лікування стан здоров'я 88-річного преподобного Біллі Грема стає кращим. Євангеліст вже може говорити, самостійно їсти. По телебаченню він дивиться служіння Першої баптистської церкви Спартанбургу. Проте лікарі так і не виявили причини крововиливів.

Комуністична влада В'єтнаму переслідує євангельських християн країни, звинувачуючи їх у зв'язках із сепаратистським генералом Ван По. Арештовують їх тисячами, чоловіків вбивають. Сусідній Лаос допомагає в'єтнамцям у боротьбі із євангелістами. Коли вони тікають від переслідувань на його територію, то їх депортують і віддають в руки в'єтнамської поліції. Подальша доля таких невідома.

На відміну від зашореності православних, протестанти виступають за розділеність шкільних предметів. Так, євангельсько-лютеранська Церква Саксонії відмовилася від ідеї поєднувати викладання богословського вчення про творення світу й наукову теорію еволюції на уроках біології. Богослови виступають також проти того, щоб „на уроках вчені й вчителі переходили від свого предмета на філософські висловлювання". Наприклад, деякі біологи переконані, що з теорії еволюції можна зробити висновок про відсутність Бога, а це є інтелектуально нечесним.

Найбільша деномінація п'ятидесятників США «Асамблея Бога» має свого нового главу. Ним обрано Джорджа Вуда. До цього він був генеральним секретарем конфесії. До неї нині в США належать 2,8 млн осіб, у світі – 57 млн. Екс-суперінтендант «Асамблеї Бога» Томас Траск зауважив, що треба звертати увагу не тільки на кількісне зростання деномінації, а й на мільярди тих людей у світі, які ще не пізнали Ісуса Христа.

Відомий своїм консерватизмом єпископ Чукотський РПЦ Діомід виявляє повне незнання суті протестантизму. Воно у нього на рівні тих оцінок, які він чув у курсі наукового атеїзму, ще навчаючись в Харківському інституті радіоелектроніки. Ось що він судачить: „Сектантов в нашем округе в последнее время появилось много. Это, в основном, неопятидесятники и баптисты. Вред они наносят немалый. Само участие людей в сектах приводит к духовному тупику: часто из-за этого люди сводят счёты с жизнью. Как правило, зарубежные проповедники сект выполоняют заказ своего правительства и ведут экономический и политический шпионаж. Конечная их цель – отторжение наших территрий в сторону запредельных государств» (Дух христитанина. - №15).

Війна протестантів з католиками в Північній Ірландії скінчилася. Вона продовжувалася 38 років. В 2005 році Ірландська республіканська армія офіційно проголосила завершення збройної боротьби. Британія водночас оголосила про виведення з краю своїх військ, а їх – десь 300 тисяч. Вони були мішенню для Ірландської республіканської армії.

ПРАВОСЛАВ'Я

Вперше за багато століть влада дозволила доступ до старовинного афонського монастиря Зігу всім бажаючим, в тому числі й жінкам. До цього на півострові діяв аватон – особливий режим доступу, який суворо забороняв вхід сюди жінкам, навіть самкам тварин. Не так давно влада Греції негативно сприйняла резолюцію Європарламенту із закликом відкрити Афон і для жінок. Але зазначений дозвіл поширюється лише на монастир Зігу, що розташований за 40 метрів від офіційного кордону Афону. Інші монастирі залишаються закритими.

При всіх своїх говореннях про толерантність міжконфесійних відносин, про необхідність встановлення порозуміння між православними і католиками російсько-православна газета «Дух христианина» із свого восьмого числа почала видрук «Православного противокатолического катехизиса». Мета видруку – виявити те, що відрізняє (а відтак ще більше загострити протистояння двох християнських конфесій), а не те, що їх єднає. На території Києво-Печерської Лаври продається серія брошур «Церковь и «церкви»». Так ось першою «церковью» тут постала католицька. Може тому Патріарх Московський вже стільки років виявляє під різними вигаданими мотивами небажаною свою зустріч з главою Римо-Католицької Церкви Папою Римським. При цьому тільки дивує те, чому це так упадливо християнська Церква – гігант так настирливо веде мову про цю бажану зустріч з Церквою-карликом в порівнянні з нею.

УПЦ МП спорудила пам'ятник митрополиту Петру Могилі на території Києво-Печерської Лаври біля будівлі Київської православної академії. Характерно, що митрополит ніколи не належав до Московського Патріархату, який спорудив пам'ятник святому. У Церкви Київського Патріархату не знайшлося коштів для увіковічення в такий спосіб ідеолога Київського Православ'я. Та й взагалі може варто виконати побажання покійного Патріарха Володимира (Романюка) про перегляд того церковного календаря, яким користуються українські православні, й вилучення із нього антиукраїнських постатей, а то й дивись поповнення його тими, хто залишив помітний слід в боротьбі за Українське Православ'я, здолання московсько-православної імперії. Тут має попрацювати богословська думка інституцій Київського Патріархату, до чого вона тільки нині, через 15 років незалежного буття, стає схильною завдяки подвижницькій праці владики Димитрія (Рудюка).

Відомий православний священик о. Всеволод Чаплін вважає, що Церква не може бути органом влади, частиною державного апарату. Водночас „Церква не може бути відокремлена від суспільства, бо ж Церква – це не тільки люди в рясах. Це – художники, бізнесмени, письменники, солдати. Це всі, хто відчуває себе православним християнином. Зрозуміло, що вони впливали і будуть впливати на життя суспільства і держави. Завадити цьому не можна і неправильно. Це не відповідало б тим принципам державного устрою, який ми сьогодні сповідуємо (Христианский мир. - №30).

„Единство Армии и Церкви". Під таким заголовком газета Московського Патріарха Олексія II видрукувала статтю, в якій розповідається про роботу П'ятого Всеросійського зібрання духовенства, що взаємодіє із Збройними Силами РФ. В заході брало участь 150 священиків із 67 єпархій РПЦ. В своєму посланні учасникам зібрання Патріарх Олексій II зокрема сказав: „Співробітгнитво Армії і Церкви приносить наслідки і в справі зміцнення духу воїнів, виховання в них почуття патріотизму й відданості Батьківщині і військовому обов'язку". Наявний Координаційний комітет із взаємодії між Збройними силами і Російською Православною Церквою. Московсько-Православна газета „Радонеж"(№7), публікуючи матеріал з означеної теми, зазначила: „Только возвращение Православия в Вооружсённые силы России

может возродить их духовно. Только возрождённые духовно Вооружённые силы России могут обеспечить возрождение самой России». То ж чітко йде мова про Росію. То яке відношення тоді може мати ця Церква, маючи свою філію в Україні, до долі нашого народу, чи може вонак сприйняти український патріотизм і наше прагнення до незалежності?

Входження інституцій того чи іншого народу до складу Російської імперії розписується пресою Московського Патріархату як вельми позитивна подія, а за Росією при цьому проголошується світова місійна сила. Так, Абакано-Кизильська єпархія РПЦ провела низку урочистостей з нагоди 300-ліття входження Хакасії до складу Росії, основою чого нібито було Православ'я. Відомо, що це творив Петро І, побудувавши „на Абакані" фортецю. Ми ж, українці, на прикладі Батурина і Полтави знаємо, як цей кровопийця „добровільно" розширяв свою імперію.

Російська Православна Церква закликала готельний бізнес країни враховувати релігійні почуття тих, кого вони поселяють у себе. Вона вважає, що в кожному номері готелів має бути обов'язково Біблія. При цьому РПЦ додає: „Було б добре, якби бажаючим в номерах ставили ікони, щоб вони могли помолитися в номері".

Якщо **в Україні представників Московсько-Православної Церкви не затягнеш на заходи, присвячені вшануванню пам'яті сталінських жертв і голодомору**, то в Росії створення меморіалу жертвам репресій радянської доби Церква розглядає як „громадянський обов'язок" (Церковный вестник. - №11). Так, на полігоні „Коммунарка" під Москвою владою столиці разом із РПЦ збудовано «Храм новомучеников и исповедников Российских».

Православна Церква Росії почала боротьбу із захопленням жінками різними модними віяннями, бо ж «ставши рабом моди, людина позбавляє себе богомданої їй свободи». Різні вигадки моди «виглядають як бунт проти Богом даного єства, бо ж модниці останнє прагнуть замінити крикливою підробкою». «Багато жінок, схильних до моди, скоріше підуть на гріх, ніж відмовляться від неї… Їм легше підти проти Бога, ніж проти модних віянь», - зауважує газета «Дух християнина» (№15). Свідченням гріховності жінок Церква вважає насамперед носіння жінками штанів. У Біблії сказано: „Жінка нехай не вдягається як чоловік, а чоловік нехай не зодягається в жіноче вбрання; бо огидний перед Господом, Богом твоїм, кожен, хто таке робить" (Втор. 22:5). Але ж зараз мода, як зауважує часопис, взагалі зорієнтована на блуд. „Адже оголення жінками своїх тілес (декольте, короткі юбки, розрізи на платтях і юбках, прозорі тканини та ін.) завжди мають своїм підтекстом розпалювання похоті в чоловіків. А ось оголення пупка має, окрім цього, щей глибокий духовний сенс". В природі жіночого живота – зародження в ньому життя. „І ось це вмістилище таїни сьогодні, нібито на торгах, виставляється на розглядини, щоб його мусолили похітливі очі… Відтак у виставлянні на всезагальні оглядини пупа наявне не тільки підгрунтя похоті, а й десакралізація потаємного, опаклюження Таїни". Оголення живота характерно для дикунів, яким „недоступне притаманне християнству

розуміння того, що наше тіло, згідно Божих замислів, призначене бути храмом Духа Святого".

В минулому числі „РП" було видрукувано документ Чукотського владики Діоміда, в якому він багато в чому звинувачує сучасне керівництво Російської Православної Церкви. Документ знайшов підтримку багатьох кліриків, монахів і мирян РПЦ. Проте за цю підтримку церковне керівництво відправляє їх під заборону, звинувачує в порушенні церковної дисципліни, виганяє із монастирів тощо. Так, за книгу з глобалістичної тематики заборонений ієродиякон Авель (Семенов), за видрук книги проти глобалізації відправлений під заборону оптинський старець Симеон (Дарін). За лист з підтримки Діоміда заборонений в служінні ієромонах Барнаульської єпархії Августин. Проте ці жорстокі заходи не зменшують кількість тих, хто висловлює свою солідарність з чукотським владикою. Православна газета „Мир" (№14) видрукувала підбірку висловлювань різного рангу священнослужителів Московського Патріархату. Так, єпископ Хустський Іпполіт (Хилько) вважає, що Діомід „справедливо висловив біль православного глибоко віруючого серця у зв'язку з тим, що єретичне вченняи екуменізму й антихристова глобалізація постійно набирають сили і цим самим ослаблюється сила Духу спасительного світлої православної віри в людях". Владика вважає,що звинувачення проти Діоміда „не мають православної канонічної аргументації".

29-річний гомельський ієромонах Ніколай Тарасенко створив передачу „Питання священику" на сторінці www.MyGomel.com „Як священнослужитель, я зобов'язаний направляти людей на істинний шлях, незалежно від того, як це робиться – особисто, по телефону чи інтернету", - сказав о. Ніколай. Вхід на сайт вільний, а тому відвідувачі Geronta (гр. Старця) – люди різні. Дехто користується випадком і богохульствує в переписці із священиком, дехто взагалі пише різні дурниці. „Мене це не відлякує – знав, на що йду,- спокійно говорить о. Ніколай. – Мені здається, що будь-яка зацікавленість релігією – це хорошо. Та й інші читачі сайту просвітлюються". В своїй справі з використанням Інтернету отець не бачить чогось аморального: „Господь із-за наших лінощів дав нам його у використання, і це не можна ігнорувати".

Англіканська Церква зняла юридичні перепони, які донині не дозволяли жінкам ставати єпископами. За це проголосував Верховний синод Англіканської Церкви, що засідав у місті Йорк на півночі Англії. Ще в 1994 році жінки цієї Церкви одержали право бути священиками. З того часу половина семінаристів – це жінки. Водночас традиціоналісти з Церкви виходили з того, що жінка не може бути єпископом, мотивуючи це тим, що Ісус призначив своїми апостолами лише чоловіків. Водночас за останні 11 років біля 400 священиків Церкви поміняли англіканство на католицизм.

МУСУЛЬМАНСЬКИЙ СВІТ

Британська служба безпеки має інформацію, що 30 ісламських підпільних організацій планують теракти на території їх країни. Нині служба уважно відслідковує діяльність 200 організацій, які тією чи іншою мірою можуть загрожувати безпеці Великобританії.

У Великобританії вийшов на екран кінофільм, що розкриває ставлення мусульман до Ісуса Христа. Режисер фільму мусульманин Іршад Ашраф заявив: „Ісуса люблять і вшановують мусульмани. Він є одним із найбільш шанованих пророків у нашій релігії". Відтак мусульмани визнають Христа як пророка, але не як Сина Божого.

„Аль-Каїда", як вважають американські сенатори, відновила свою боєздатність до рівня 11 вересня 2001 року. Конгрес США подвоїв нагороду за голову її лідера Бен Ладена до 50 млн доларів. Нещодавно по телеканалу CNN прозвучали слова Усами: „Мученицька смерть – шлях, який відкриває правовірним ворота раю, бо ж таку смерть бажав прийняти і сам пророк: „Щасливий той, кому Бог визначив долю мученика".

Розвідувальні агенства США твердять, що нині Аль-Каїда сильна, як ніколи, навіть сильніша від того, якою була в минулому. Важкі часи її минули, вона відновила свої спроможності загрожувати Америці. Найбільша небезпека – безвізовий в'їзд до США громадян Західної Європи. Але ж серед них є багато пакистанців з британськими паспортами. А саме в гірських районах Пакистану Аль-Каїда налагодила підготовку своїх терористів.

Італійські служба безпеки виявила навчальний центр мусульманських терористів поблизу Перуджі. Він був розміщений у приміщенні мечеті, мав власний запас вибухових матеріалів. Тут також знайшли навчальні відеофільми „Зроби бомбу сам", „Як пілотувати Боїнг-737", „Як правильно підготувати й здійснити замах" та ін. Керівником навчального проекту Аль-Каїди виявився імам мечеті, мароканець Корчі ель-Мостафа. В Італії спостерігається зростання темпів будівництва мечетей, яке зовсім не обумовлене зростанням кількості визнавців Пророка Мухаммеда.

Згідно оцінок Фонда народонаселення ООН щороку в світі здійснюється до 5 тисяч вбивств честі. Сунітська традиція дає право здійснювати вбивство за честь сім'ї відкрито. Безчестя, сором який можна змити тільки кров'ю, витлумачується широко: подружня невірність, позашлюбні сексуальні відносини, спроба жінки розлучитися, поява на людях у нескромному одязі, навіть факт згвалтування жінки. В секторі Газа за останні місяці вбивства честі скоєно над 12 палестинками. Частіше тут вбивали за носіння одягу, який заборонений ісламом. Останнім часом серед мусульман Палестинської Автономії навіть склалася нова традиція, згідно якої згвалтованих жінок не вбивають, а перетворюють у терористок-смертниць.

В Швейцарії назріває мінаретна війна. Група політиків із швейцарської Національної партії і Федерально-демократичного союзу вирішили домогтися прийняття закону про заборону будівництва мінаретів, які, на їх думку, є символами влади, загрожують устрою країни. Політики збирають підписи за проведення референдуму з цього питання. Вони сподіваються на успіх своїх намірів. Але в країні вже є два збудовані мінарети – в Цюриху та Женеві.

Верховний лідер Ірану аятола Алі Хаменеї заявив 28 липня, що головним ворогом Ісламської республіки залишаються США та Ізраїль. «Ненависть до Америки посилюється з кожним днем по всьому світу», - сказав Хаменеї.

Питання залучення іноземців, які живуть в Німеччині (а це десь 10% 82-мільйонної країни), в контекст німецького суспільства нині є надто актуальним. Ці питання обговорюються на самітах і конференціях. Міністр внутрішніх справ Вольфанг Шойбле закликав проводити богослужіння в місцевих мечетях німецькою мовою. З цією метою він запропонував організувати підготовку німецькомовних священиків в Німеччині. Проте ентузіазму з вивчення емігрантами німецької мови не виявилося. Це особливо стосується 2-мільйонів турків, які вже перебралися в Німеччину.

До смертної кари в Саудівській Аравії засуджують за вбивство, зберігання і торгівлю наркотиками, згвалтування та збройні напади. Страчують також тих, хто відмовився від ісламу й перейшов до іншої релігії. Вирок виконують публічно – засудженим відрубують голови мечем. Оскаржень рішень суду й амністії тут немає. В країні працює спеціальна комісія, яка стежить за тим, як всі дотримуються законів Корану. Так, нещодавно тут арештували таксиста Ахмеда Булайві, який взяв в машину жінку. В країні жінкам заборонено виходити з дому без супроводу батька, чоловіка, брата чи дорослого сина. Подібних прикладів можна навести багато. Лише за сім місяців 2007 року в Сауд.Аравії вже стратили 118 засуджених. Страчують не тільки мешканців своєї країни, а й іноземців.

Європа має у себе під боком „другий Іран". Турція обрала своїм Президентом явного ісламіста Абудулу Гюля. Йому приписують план створення в Турції ісламської республіки. Гюль виступає за обмеження продажу в країні спиртного, більшу жорстокість до подружньої зради, зняття заборони на хіджаб (його дружина з'являється на людях в ньому). Відомо, що десять років тому турецька армія, яка є вірною заповітам світськості Кемала Ататюрка, змістила ісламістський уряд Н. Ербакана. То ж чи погодиться вона тепер на А.Гуля?

В планах адміністрації США назвати гвардію лідера Ірану аятолли Хаменеї – Корпус стражників ісламської революції – терористами. Це перший випадок, коли терористами визнають державний військовий підрозділ. Американці звинувачують гвардію у її зв'язках з бойовиками в Іраку та Афганістані, підтримці екстремістів на Близькому Сході. Стражників революції звинувачують у поставках зброї в Ливан для бойовиків угрупування Хезболлах.

Московський монетний двір виготовив золотий Коран вагою 14 кг. Кожна сторінка священної книги мусульман є пластиною із золота 999 проби. На виготовлення золотої версії Корану пішло півтора роки. Тираж книги – 10 примірників. Один з них передадуть, як подарунок, Президенту Росії, другий

– в Інститут сходознавства, решту передадуть як подарок главам мусульманських держав.

Директор Європола Макс-Петер Ратцель в інтерв'ю газеті „Нойє Оснабрюкер цайтунг" заявив: „Підготовка терактів ісламістами вже знаходиться у продвинутій стадії. Багато що засвідчує це". Зокрема, маємо зростання кількості фанатичних ісламістів. Терористичним угрупуванням вдається покищо „тихенько прилаштовувати потенційних терористів і їх помічників в мусульманських громадах європейських країн. Вербовка і радикалізація молодих людей в мечетях або через Інтернет активізується". Ратцель закликав не обманюватися з приводу „незначної кількості терактів", що були здійсненні в Європі, оскільки громадськість нічого не знає про випадки, які відвертаються на найбільш ранніх їх стадіях. Але якщо в 2005 році кількість таких злочинів, до розслідування яких прилучився Європол, була сорок, то в 2006 році – вже за шістдесят (Столичка. - №88).

ІУДАЇЗМ

Своє ставлення до світового єврейства московсько-православна преса висловлює опосередковано, передруковуючи на своїх сторінках статті когось із відомих теоретиків минулого. Так, видруковуючи велику статтю І.С. Аксакова «Следует ли давать евреям законодательные и административные права?», газета «Дух христианина» (№15) робить загальний висновок: «Совмещение же, с одной стороны, признания за евреями таких прав, а с другой – официальной верности христианскому знамению, - есть ложь и лицемерие, вредные для народной нравственности и потому неспособные дать даже и на практике никаких прочно-полезных результатов… Допустить евреев к участию в законодательстве или в народном правительстве мы считаем возможным только тогда, когда мы объявим, что отрекаемся и отказываемся от христианского путеводящего света».

Професор Єрусалимського університету Хавард Литвин прийшов до висновку, що літні люди, які регулярно відвідують синагогу, живуть значно довше. Рівень смертності серед них на 75% нижчий, ніж в середньому серед людей віком понад 60 років. Дослідницька група так і не змогла знайти якесь пояснення довгожительства прихожан. Скоріше цим є віра, яка допомагає вирішувати питання життєвих труднощів і залишатися при цьому душевно урівноваженими. Важливу роль слід віддати й тій матеріальній і духовній підтримці, яку одержують парафіяни від релігійної громади.

Військові і поліцейські Ізраїлю видворяють іудейські сім'ї із будинків на ринках Хеврона – одного із чотирьох священних в іудаїзмі міст, що знаходиться на Зах. Березі Йордану. Ця акція проводиться в рамках програми з виселення євреїв із палестинських територвіій. Ряд військовослужбовців, посилаючись на свою релігійність, відмовляються брати участь в операції переселення. Вони вважають, що ця земля історично належить євреям.

В Росії зросла кількість випадків вандалізму щодо релігійних об'єктів. В 2006 році було зафіксовано не менше 70 актів вандалізму, мотивованих релігійною ненавистю. Більше всього від цих актів страждають в Росії єврейські організації. Більше половини актів вандалізму (36) припадає саме на антисемітські витівки. Мусульманські об'єкти становлять лише 11 випадків. То ж слід науково з'ясувати причини проявів антисемітизму, бо ж від цього буде залежати успіх боротьби з його наслідками.

В 701 році до н.е. могутній цар Ассирії Сіннахеріб раптом відмінив своє рішення взяти Єрусалим – столицю мініатюрного іудейського царства. Якби він був взяв штурмом Єрусалим, а його жителів перетворив на рабів, як він це робив з іншими поневоленими містами,людство від тих часів і до наших днів не мало б такої своєї складової як євреї. У цьому випадку,- як пише професор Чикагського університету Вільям Макніл,- іудаїзм зникнув би з лиця Землі, зробивши неможливим виникнення дочірних щодо нього релігій – християнства та ісламу. Ну а без них наш світ був би зовсім іншим, таким, яким ми його просто не можемо уявити" (День. - №103).

„Сіоністським проектом" назвала іранська газета „Кейхан" в числі за 27 липня книги про Гаррі Поттера. Ці книги покликані „розкласти юний розум" і відволікти молодь від спроб євреїв панувати у світі. Газета „Israel Todau" з прtводу цього зауважила, що якийсь зв'язок автора книг про Поттера з Ізраїлем відсутній.

БУДДИЗМ

Влітку 2008 року в Пекіні відбудуться Олімпійські ігри. Готуючтсь до їх відкриття, трупа китайських танцівниць опрацьовує один із елементів дійства – танець Будди.

Прийоми буддизму, зокрема з його обрядової практики, використовують тайванські дресирувальники при приборкуванні крокодилів. Завдяки цьому тварини стають не лише спокійними, а й дозволяють робити з собою все те, чого бажає дресирувальник.

30.07- 1.08 цього року буддисти тібетської традиції Карма Кагью провели в 45 країнах у 550 своїх центрах сумісну 72-годинну медитацію. Вірні тібетської школи поєднували духовну енергію в один потік - як 17-й глава традиції Трінле Тхайє Дордже, так і «рядовий» медитуючий. Підведення підсумків медитаційного марафону, яке відбулося в німецькому містечку Касселе, засвідчило, що мантра «Ом таре тутаре туре соха» була проголошена більше мільйона разів.

Комуністична влада Китаю прагне взяти під свій контроль процес народження нового далай-лами. «Так зване перероджeння живого божества, учня Будди – бодхісатви Авалокітешвари, не санкціоноване

владою, незаконне і недійсне», - говориться в її приписанні. Це – відповідь на заяву нинішнього 73-річного Далай-лами XIV, що із-за нинішнього режиму в Тібеті він відмовляється перероджуватися серед тібетців. А такі факти вже були. Так, зокрема, тібетський вчитель, лама Зопа Римпоче на початку XX століття переродився в іспанського хлопчика. Процес пошуку такого перероджденця наступний: спеціальні монахи, які були близькими до покійника, показують дитині різні речі; якщо вона знайде серед них речі покійного далай-лами, то її оголосять наступником духовної традиції. Керівництво Китаю боїться, що новий далай-лама «втече» із підконтрольної йому території, а тому прагне вплинути на монахів, які будуть визначати перероджденця. Своїм приписанням Компартія Китаю прагне позбавити нинішнього Далай-ламу можливості впливати на вибори свого наступника.

На Тибеті мавп вшановують як священних тварин. До цього найбільш дружніми тваринами у світі вважалися тибетські макаки. Поважаючи їх, туристи почали підгодовувати тварин. Це спричинило появу агресивних відносин між ними в боротьбі за пригощання. Внаслідок цього лише половина мавпенят виживає. Якщо агресивність тварин не зменшиться, то це, як твердять біологи, спричинить зникнення популяції.

Президент В.Путін прилучив свого гості принца Монако Альберта II до буддійських традицій. Спочатку вони приїхали до Кизила – столиці Туви, яка сповідує буддизм. Потім вони побували на місці давньої уйгурської фортеці VIII століття, де відбувалося очищення території від злих духів. Це здійснили лами, які прибули на острів Пор-Бажин для цієї спеціальної молитви.

Благословляти всіх потребуючих цього протягом 24 годин без перерви на сон і обід зможе священик-автомат. Зрозуміло, що це може бути лише робот, за який фірма заплатила 200 тис. доларів. Священик-автомат не тільки здатний здійснювати всі церемонії, які проводяться у буддійських храмах, а й благословляти всіх потребуючих це. Інколи робот навіть тяжко відрізнити від живого священика. Шкіра в нього із латекса, має рухомий рот, блимаючі очі, усміхнене обличчя. Єдине, на що здатний священик-робот і нездатний живий буддист, то це підніматися зі свого подіуму, злітати до потолка і зникати там.

ІНДУЇЗМ

Згідно релігії індуїзму, корова є священною твариною. Парламент штату Уттараханд прийняв закон, за яким вбивство корови є кримінальним злочином і тягне за собою покарання у вигляді позбавлення волі терміном від 3 до 10 років та штрафу в розмірі 5-10 тис. рупій (90-180 євро). В штаті існує заборона на продаж телятини і яловичини. Тут є штраф і для тих, хто на вулиці лякає корів.

Бог Кал Бхайрав, статуя якого знаходиться в центрі невеличкого індуїстського храму в містечку Уджайн, знаменитий тим, що приймає, як

пожертву, спиртне. Священик, взявши посудину з ним у парафіянина, переливає в глибоку металеву посудину і під читання молитв підносить до того місця скульптури, де позначений рот Кал Бхайрав. І хоч там немає ніякої дірочки, рідина з металевої посудини кудись зникає. Особливу повагу у відвідувачів божество має із-за того, що стільки б в нього не влили спиртного, він ніколи не постає п'яним.

Не маючи можливості вирішити т.зв. „собачу проблему", не ввійшовши при цьому в суперечність із традиціями індуїзму, індійські чиновники запропонували відловлювати бродячих собак в Делі (а тут їх до 300 тисяч) й інших містах країни і відправляти їх в Корею. Суп boshintang, одним із основних інгредієнтів якого є собаче м'ясо, надто люблять корейці. Статистика засвідчує щорічну смерть більше 200 осіб лише в Делі із-за покусів скажених собак.

В Індії вірять в те , що йога (комплекс вправ для тіла і душі) була винайдена 5 тис. років тому індуїстськими богами спеціально для того, щоб людина пізнавала приховані в її організмі здібності. Разом видів йоги тут більше двадцяти. Кожний з них поєднує прийняття спеціальних поз із особливою методикою дихання і глибокої медитації. Згідно правил, розписаних в трактаті „Йога Сутра", всередині людини існують канали надій, енергетичні центри - чакри. Якщо людина місяцями здійснює вправи, то це дає можливість вивільнити збережену в чакрах енергію. Саме вона й дає людині можливість здійснювати здавалося б неможливе – затримувати дихання, „відключати" пульс, обплітати ногами туловище, проколювати тіло голками, дозволити заривати себе в землю на декілька діб та ін. Йога стає популярною в світі. В Америці нею займаються біля мільйона громадян. В Індії в багатьох ашрамах вже можна зустріти вихідців і з України. За майже даром вони навчаються тут йозі (Аргументы и факты.- №24).

НОВІ РЕЛІГІЙНІ ТЕЧІЇ

Президент із президентства Східноєвропейської території Церкви Ісуса Христа Святих останніх днів Леррі Гіббсон відзначає, що протягом останніх місяців святі останніх днів зазнають у країнах Східної Європи всіляких переслідувань. Тут має місце пікетування будинків зборів, напади на місіонерів, перекручення пресою вчення нашої Церкви і висміювання його в масових газетах. Навіть в США під час генеральної конференції Церкви було поширено 3,5 млн. дисків з висміювання ЦІХСОД. „Не виявляючи щирої толерантності та любові, які є основою євангелії Ісуса Христа, вони демонструють далеко не ідеальне розуміння вчення Спасителя". Л.Гіббсон радить не витрачати свій час на відповіді і реагування на ці переслідування і критику й займатися здійсненням роботи, визначеної нам Господом (Ліягона. – Серпень. 2007).

Сатистика офіційна засвідчує те, що десь 800 тисяч росіян належать до різних сект. Великих культів в країні близько 80, дрібніших – кілька сотень. Особливо хвилює офіційну Росію зростання кількості послідовників Церкви Останнього Завіту. Їх десь біля 5 тисяч. Значною кількістю вони виїхали для будівництва Міста Сонця в Красноярський край. Церква має свої регіональні відділи в кількох російських містах, а також у всіх країнах Прибалтики.

Церква Ісуса Христа Святих останніх днів останнім часом прагне розширити форми своєї місіонерської роботи. Як виявилося, традиційний метод місіонерства, коли місіонер ходить від домівки до домівки, „є не дуже ефективним у пошуку людей, зацікавлених у Євангелії". Однією із нових форм місіонерства є „запрошення тих, хто зацікавився Церквою, до найближчого дому зборів на екскурсію. Пояснюючи призначення приміщень та церковні програми, місіонери так навчають про Відновлення. Екскурсія закінчується в причасній залі або біля картини із зображенням Першого видіння, де місіонери свідчать про пророка Джозефа Сміта і запрошують гостей разом помолитися" (Ліягона. – Серпень,2007).

В Мексиці дедалі популярнішою стає секта Санта Муерте, прибічники якої поклоняються Святій Смерті. Архієпископ конфесії Девід Ромо розповідає, що смерть у новому вигляді приснилася одній із парафіянок. В церкві створили її статую – жінка, одягнена в золоте плаття. Її обличчя приховує вуаль, а в руках вона тримає троянду. „Смерть є втіленням справедливості та свободи, - заявляє архієпископ. – Передусім вона передає волю Господа. Смерть вбиває лише за велінням Бога". Хоч члени Санта Муерте й заявляють про свою належність до римо-католицизму, але традиційна католицька спільнота виступає проти поклоніння смерті, називаючи це сатанізмом і чорною магією.

ІНШІ РЕЛІГІЙНІ СИСТЕМИ

12 коптів-християн, які раніше перейшли в іслам, подали до Адміністративного верховного суду в Каїрі (Єгипет) скаргу-побажання повернутися до своєї батьківської релігії. Суд прийняв позитивне рішення, хоч в квітні відмовляв, мотивуючи це зрадою основного мусульманського закону – шаріату. Копти часто переходять в іслам із-за того, що їх християнство не дає їм можливості одружитися з мусульманином чи мусульманкою. Копти становлять нині десь до 10% 76-мільйонного населення Єгипту.

Конфуцій – китайський мислитель і філософ, вчення якого мало і має сильний вплив на китайську цивілізацію, формування національного характеру й системи цінностей китайців. Не тільки в Китаї, а й в інших країнах світу є послідовники вчення конфуціанства як релігії. Академія конфуціанства Китаю виготовила й передала російській столиці бронзову скульптуру мислителя. Його встановлять до кінця 2007 року з нагоди Року Китаю в Росії біля ділового центру „Парк Хуамінь".

Знаючи, що не всі правильно сприймають мормонську громаду в місті Муз-Джо (Канада), остання захотіла щось зробити таке, „щоб привернути увагу до Церкви і показати, що багато з побутуючих уявлень про Церкву є помилковими. Вирішили, що найкращий спосіб ділитися Євангелією – не протиставляти себе іншим, а звернутися з якоюсь пропозицією до понад 30 різних громад. „Це допоможе об'єднатися всім разом на спільній основі – вірі". Розглядалося кілька ідей, але зрештою було вирішено, що найкраще цьому сприятиме надихаюча на віру виставка мистецьких робіт на євангельські тему. До участі у виставці було запрошено всі церкви Муз-Джо, щоб вони показали свої картини. Відтак постала виставка „Євангелія в мистецтві 2006". Про виставку інформували розвішеними кольоровими плакатами, невеличкими запрошеннями, видруком статей в газетах, рекламою через радіо- і телепередачі. За три дні до виставки не було жодної заявки, окрім від своїх вірних. І раптом за два дні зголосилися інші конфесії виставити 140 творів у шести визначених категоріях. „Не було ніякого протистояння. Здавалося, що кожен відчув Святого духа. То було надзвичайно",- відзначив один із організаторів заходу Сін Флінт. „Як правило, оскільки я сповідую іудаїзм, мене не запрошують на релігійні виставки мистецтва, - сказала пані Спайсер. – Я познейомилася з багатьма чудовими людьми і побачила прекрасні витвори мистецтва, але найбільшу радість я отримала завдяки тому, що знайшла друзів серед членів Мормонської церкви" (Ліягона. - №6).

МІСТИКА

Норвежська принцеса Марта-Луїза оголосила себе ясновидячою і заявила, що хоче допомогти всім людям навчитися говорити з ангелами. Принцеса заявляє, що вона сама почала спілкуватися з ангелами, коли була ще школяркою. Маючи такий невірогідний досвід, хочу „поділитися ним з рештою людей". Марта –Луїза пропонує через свій сайт www.astarte-education.com навчити всіх, хто того бажає, „творити чудеса за допомогою ангелів і своїх власних сил".

СВОБОДА СОВІСТІ

АТЕЇЗМ ЯК ДУХОВНИЙ ФЕНОМЕН МАЄ ПРАВО НА СВОБОДУ

Атеїзм як світоглядний вибір людини має право на своє буття у світі, що розбудовує громадянське суспільство. Він не є випадковістю чи витвором комуністичних ідеологів. Атеїсти були в давньому світі, вони будоражили середньовіччя, обгрунтовано посіли своє місце в думці нового й новітнього часу. Саме атеїстичному мисленню світ має завдячувати успіхами науки і техніки, суспільному поступу. Це лише в т.зв. соціалістичних країнах їх керманичі атеїзм прагнули зробити своєю світською релігією.

Нині у світі атеїстів більше мільярда. **Мільярда!!!** В постсоціалістичному світі їх від 25 до 40% громадян цих країн. Але їм тут часто відмовляють в праві на існування, хоч Конституції країн гарантують своїми статтями про свободу совісті це право. Наявна клерикалізація суспільного життя постсоціалістичних країн, в тому числі й України, що є виявом примітивності мислення їх державних мужів, викликає законне обурення людей світоглядної свободи. Прорив у цьому першими виявили здравомислячі російські академіки-науковці, текст звернення яких до Президента РФ подаємо нижче.

ПОЛИТИКА РПЦ МП: КОНСОЛИДАЦИЯ ИЛИ РАЗВАЛ СТРАНЫ? ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО АКАДЕМИКОВ РАН ПРЕЗИДЕНТУ РФ В.В.ПУТИНУ

ПРЕЗИДЕНТУ
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
В.В. ПУТИНУ

Глубокоуважаемый Владимир Владимирович!

С нарастающим беспокойством мы наблюдаем за все возрастающей клерикализацией российского общества, за активным проникновением церкви во все сферы общественной жизни. Конституция Российской Федерации провозглашает светский характер нашего государства и принцип отделения церкви от системы государственного образования. Мы обращаемся с этим письмом к Вам как к высшему должностному лицу нашей страны, являющемуся гарантом соблюдения основных положений Конституции.

В марте с.г. в Москве проходил XI Всемирный русский национальный собор. Среди его решений обращает на себя внимание

резолюция "О развитии отечественной системы религиозного образования и науки". Название несколько странное. Если религиозное образование — внутреннее дело РПЦ, то с какой стати церковь заботится о развитии науки? И нужна ли науке такая забота? Из дальнейшего текста все становится ясным. В резолюции предлагается обратиться в Правительство РФ с просьбой "о внесении специальности "теология" в перечень научных специальностей Высшей аттестационной комиссии. Сохранить теологию как самостоятельное научное направление".

Что касается попыток внедрения теологии в ВАК, они начались отнюдь не сегодня. Но раньше ВАК ощущала мощное давление, не видимое постороннему глазу. После Собора оно уже не скрывается. А на каком основании, спрашивается, теологию — совокупность религиозных догм — следует причислять к научным дисциплинам? Любая научная дисциплина оперирует фактами, логикой, доказательствами, но отнюдь не верой.

Между прочим, католическая церковь практически полностью отказалась от вмешательства в дела науки (в 1992 г. она даже признала свою ошибку в деле Галилея и "реабилитировала" его). В беседе с академиком В.И. Арнольдом (март 1998 г.) папа Иоанн Павел II признал, что наука одна способна установить истину, а религия, по словам понтифика, считает себя более компетентной в оценке возможного использования научных открытий. Наша РПЦ придерживается иной точки зрения: "Необходим диалог власти и общества для того, чтобы сложившаяся в советское время монополия материалистического видения мира наконец прекратилась в российской образовательной системе" (из резолюции Собора).

Вообще-то все достижения современной мировой науки базируются на материалистическом видении мира. Ничего иного в современной науке просто нет. Прекрасно высказался на эту тему известный американский физик, лауреат Нобелевской премии С. Вайнберг: "Опыт ученого делает религию совершенно несущественной. Большинство ученых, которых я знаю, вообще не думают на эту тему. Они настолько не размышляют о религии, что даже не могут считаться активными атеистами" (New York Times, 23 августа 2005 г.). Так на что же нам предлагают менять "монополию материалистического видения мира"?

Но вернемся к Высшей аттестационной комиссии. Внедрение церкви в государственный орган — очевидное нарушение Конституции страны. Впрочем, церковь уже внедрилась в вооруженные силы, СМИ рекламируют религиозные церемонии окропления новой боевой техники (спускаемые на воду надводные и подводные корабли окропляются в обязательном порядке, но, увы, не всегда это помогает). Широко освещаются религиозные церемонии с участием высокопоставленных представителей власти, и т.д. Все это примеры активной клерикализации страны.

В уже упоминавшейся резолюции Собора содержится еще одна настоятельная просьба "о признании культурологической значимости преподавания основ православной культуры и этики во всех школах страны

и о включении этого предмета в соответствующую область федерального образовательного стандарта".

Иерархи РПЦ призывают Правительство ввести во всех школах России обязательный предмет — "Основы православной культуры". Надо сказать, идея запустить религию в школы страны вынашивается давно. В циркуляре Алексия II № 5925 от 9 декабря 1999 г., обращенном ко "всем епархиальным преосвященным", отмечается, что "мы не решим задачи духовно-нравственного воспитания будущих поколений России, если оставим без внимания систему государственного образования". В заключительной части этого документа сказано: "Если встретятся трудности с преподаванием "Основ православного вероучения", назвать курс "Основы православной культуры", это не вызовет возражений у педагогов и директоров светских учебных заведений, воспитанных на атеистической основе". Из процитированного текста следует, что под видом "Основ православной культуры" нам пытаются ввести (и вновь в обход Конституции) "Закон Божий".

Даже если предположить, что речь действительно идет о курсе "Основ православной культуры", уже не раз говорилось, что в многонациональной многоконфессиональной стране такой курс вводить нельзя. И тем не менее Собор считает, что изучение школьниками "Основ православной культуры" необходимо в нашем государстве, где православные составляют абсолютное большинство населения". Если считать атеистов русской национальности поголовно православными, то большинство, наверное, получится. А вот если без атеистов, то, увы, православные окажутся в меньшинстве. Ну, да дело не в этом. Разве можно так презрительно относиться к другим конфессиям? Не напоминает ли это православный шовинизм? В конце концов, неплохо было бы церковным иерархам задуматься, куда ведет такая политика: к консолидации страны или к ее развалу?

В Европейском сообществе, где межконфессиональная рознь уже проявилась во всей красе, после длительных обсуждений пришли к выводу о необходимости введения в школах курса истории основных монотеистических религий. Основной довод состоит в том, что знакомство с историей и культурным наследием других конфессий будет способствовать улучшению взаимопонимания между представителями различных национальностей и религиозных убеждений. Никому и в голову не пришло, к примеру, требовать введения "Основ католической культуры". На предыдущих Рождественских чтениях министр образования и науки А.А. Фурсенко сообщил, что закончена работа над учебником "Истории мировых религий". Лоббисты православия встретили сообщение в штыки. Между тем учебник, написанный сотрудниками Института истории РАН (он называется "Религии мира" и предназначен для учащихся 10—11-х классов средней школы), хорошо сбалансирован и содержит много сведений, которые следует знать каждому человеку, считающему себя культурным.

А что мы имеем сейчас? Год назад петербургская школьница Маша и ее папа обратились в суд с требованием включить в программу средней школы по биологии теорию творения человека божественной силой (креационизм) вместо "устаревшего и ошибочного" дарвинизма. Абсурдная сложилась ситуация: почему-то суд должен решать, верна ли теория эволюции, которая утверждает, что жизнь на Земле зародилась свыше трех миллиардов лет назад, или же справедлива теория творения, которая в отличие от эволюционной теории не может представить ни одного факта и тем не менее утверждает, что жизнь на Земле существует несколько тысяч лет. Казалось бы, это вопрос, относящийся только к компетенции науки. Однако Маша и ее папа получили поддержку от патриарха Алексия II, который на Рождественских образовательных чтениях заявил: "Никакого вреда не будет школьнику, если он будет знать библейское учение о происхождении мира. А если кто хочет считать, что он произошел от обезьяны, — пусть он так и считает, но не навязывает это другим". А что если в школе изъять любые доказательства, забыть про элементарную логику, полностью выхолостить последние остатки критического мышления и перейти на зазубривание догматов, тоже никакого вреда не будет? Кстати, чтобы все было точно, ни Дарвин, ни его последователи никогда не утверждали, что человек произошел от обезьяны. Утверждалось лишь, что у обезьяны и человека были общие предки. Да и не только с дарвинизмом у церкви проблемы.

Например, какое отношение имеет "библейское учение о происхождении мира" к фактам, твердо установленным современной астрофизикой и космологией? Что же в школе изучать — эти факты или "библейское учение" о сотворении мира за семь дней?

Верить или не верить в Бога — дело совести и убеждений отдельного человека. Мы уважаем чувства верующих и не ставим своей целью борьбу с религией. Но мы не можем оставаться равнодушными, когда предпринимаются попытки подвергнуть сомнению научное Знание, вытравить из образования "материалистическое видение мира", подменить знания, накопленные наукой, верой. Не следует забывать, что провозглашенный государством курс на инновационное развитие может быть осуществлен лишь в том случае, если школы и вузы вооружат молодых людей знаниями, добытыми современной наукой. Никакой альтернативы этим знаниям не существует.

Академики Российской Академии наук
Е. АЛЕКСАНДРОВ, Ж. АЛФЕРОВ, Г. АБЕЛЕВ, Л. БАРКОВ, А. ВОРОБЬЕВ, В. ГИНЗБУРГ, С. ИНГЕ-ВЕЧТОМОВ, Э. КРУГЛЯКОВ, М. САДОВСКИЙ, А. ЧЕРЕПАЩУК

ЗАЯВЛЕНИЕ ПРАВОЗАЩИТНИКОВ И ОБЩЕСТВЕННЫХ ДЕЯТЕЛЕЙ В ПОДДЕРЖКУ ПИСЬМА АКАДЕМИКОВ РАН ПРЕЗИДЕНТУ РФ

Мы считаем необходимым поддержать открытое письмо академиков РАН, посвященное угрозе клерикализации системы образования и государственной жизни.

Обращение академиков Е. Александрова, Ж. Алферова, Г. Абелева, Л. Баркова, А.Воробьева, В.Гинзбурга, С.Инге-Вечтомова, Э.Круглякова, М. Садовского, А.Черепащука никоим образом не навязывает ни атеизма, ни чего-либо другого. Оно не направлено против веры как такой. Это очевидно каждому, способному объективно анализировать текст. Ученые выступили в защиту основ России как светского государства, обратили внимание общества на серьезную опасность атакующего Конституцию клерикализма.

Крики возмущенных обскурантов и разогретой массовки несовместимы с цивилизованным христианством.

Мы хотим выразить свое отношении к поднятым в обращении академиков проблемам.

Прежде всего, мы считаем необходимым отметить такое важное обстоятельство – принудительное навязывание изучения религиозных догматов и текстов никогда не несут в общество нравственность. Именно культура стала источником моральных ценностей современного мира. А церковные организации, религиозная философия – неотъемлемые части культуры, социальной и интеллектуальной жизни – не меньше, но и не больше.

Еще в начале XX века в Европе для учащихся подростков изучение религиозной догматики и священных текстов мировых религий было обязательным почти повсеместно. Это не помешало ни возникновению в Европе жесточайших диктатур, ни массовому террору, ни яростным антирелигиозным кампаниям, сотрясавшим прошедший век – и, как многие полагают, во многом стимулировало их появление.

Не будем и забывать о том, какой кровавый характер приобретали конфликты, происходящие и на религиозной, и на национальной почве, в предшествующие эпохи, когда именно религия определяла духовную жизнь общества.

Поэтому представления о том, что насаждение религиозных понятий через систему образования способно гарантировать общественную мораль, исторически неверно.

Россия – это не просто государство-нация, у нее очень своеобразная цивилизация, возникшая именно как союз самых различных культур, народов и религиозных конфессий. Ее основой может только общая для всех приверженность праву и демократическим свободам.

Превращение одной из конфессий в эквивалент государственной идеологии, пусть и в замаскированном виде, это – прямой путь к уничтожению демократии и к распаду страны.

Люди, которые полагают, что, требуя вернуть православной церкви ее былой, досоветский статус, они помогают возрождению нации, на деле возвращают нас к тому общественному и духовному кризису, который уже сыграл роковую роль в жизни России 90 лет назад. Утопическая идея "вернуть Россию в, условно говоря, в "1913 год" опасна и тем, что за Тринадцатым годом тут же последовали Четырнадцатый и Семнадцатый.

Необходимо очень четко понимать, что преподавание в государственных и муниципальных учебных заведениях, которое по закону носит исключительно светский характер, и построено на научной картине мира, не является "насаждением атеистической идеологии". Это ведь проблема самих богословов, что они не могут "совместиться" с современной наукой. Опыт и западных, и восточных цивилизаций показывает, что и естественнонаучные, и гуманитарные дисциплины вполне могут сосуществовать и с религией, и с приверженностью традиционным ценностям

Поскольку основной упор власти делают на поддержку в первую очередь Русской Православной церкви Московского патриархата, то мы вынуждены говорить именн о о ее стремлении выйти за пределы конфессиональной жизни, влиять на образование и на общественно-политическую жизнь.

Мы видим, как под видом религиозного возрождения, в нашей стране, по сути, формируется новая национально-религиозная идеология, пронизанная отрицанием демократии, ксенофобией и культом власти. Даже официальное, "центристское" направление в РПЦ категорически выступает против универсальности прав человека, против плюрализма и принципов современного гуманизма.

Эти идеи постоянно используются властями для обоснования сворачивания демократии, оправдания милитаризации. А радикальная церковная и околоцерковная оппозиция вообще нередко стоит на позициях, которые очень сдержанно можно охарактеризовать, как полуфашистские.

Те учебные пособия, которые формально относят к православной культурологии, особенно опусы Аллы Бородиной, содержат уничижительные высказывания в адрес религиозных и национальных меньшинств, часто даже на грани ксенофобии. Учащихся обречены давать ответы на вопросы, носящие исключительно вероисповедный характер, что прямо нарушает Конституцию РФ и законодательство.

Подобное " гламурное православие" трактует сложную и драматическую историю Русской церкви почти что в духе печальной памяти "Краткого курса истории ВКП(б)", содержит некритическую апологию власти.

Мы убеждены, что "теология", которая по определению является системой обоснования религиозного учения; комплексом доказательств истинности догматики, религиозной морали, правил и норм поведения верующих и духовенства – не может считаться научной дисциплиной.

Та часть богословия, которая носит объективный, внеконфессиональный характер, полностью содержится в религиоведении, истории религии, философии

этики. Теология не является интегральной частью российской университетской традиции. В отличие от старейших западных университетов, возникших именно как богословские центры, и потому сохранившие теологические факультеты, наши университеты были созданы как очаги светского просвещения. В современных условиях теология в России сразу превратится в официально признанное насаждение православно-националистической идеологии. Какой стандарт "научности" при этом будет устанавливаться, очень выразительно показал кризис на факультете социологии МГУ.

РПЦ имеет собственные вузы, предназначенные для подготовки грамотных священнослужителей – зачем же ещё претендовать на светские государственные учебные заведения?

Стремление некоторых высокопоставленных представителей Московской Патриархии,объявивших Россию "православной цивилизацией",добиться от государства - под предлогом борьбы с разжиганием межконфессиональной и межнациональной розни- поддержкирелигиозно мотивированныхограничений и запретов в совершенно иных,чем религия областях культуры (изобразительное искусство, литература, кино, театр, политика, гражданские акции) - противоречит не только основам конституционного строя Российской Федерации, но и исторической реальности. Современное общество и современная культура являются "конгломератом" различным образом маркированных: культурно, политически, социально, этически, административно, законодательно, религиозно - институтов и социальных пространств. Проект по превращению России в "православную цивилизацию" иустановлению религиозно-церковного единства российского общества и российского государства –не только утопичен, но и очень опасен, поскольку, также как и "коммунистический проект"не может осуществляться без насилия.

Сегодня Россию пытаются превратить в плацдарм для атаки на ценности просвещения и гуманизма, которые развиваются уже четверть тысячелетия. Речь не идет о противостоянии религии и атеизма, речь идет о защите конституционных прав и свобод – и для верующих, и для неверующих. Только при условии полного отделения от государства церковь сможет действительно способствовать тем целям, о которых она заявляет – улучшению морального климата в стране, хотя бы среди своих прихожан.

Важно подчеркнуть, что религиозные конфессии и организации – это неотъемлемая часть гражданского общества. Мы будем рады видеть их в качестве наших партнеров и даже союзников - при защите гражданских и социальных прав, в работе по решению гуманитарных проблем.

Сергей Ковалев, Фонд Андрея Сахарова; Лев Пономарев, Любовь Башинова, Евгений Ихлов, Николай Гудсков, Игорь Шамшев, Татьяна Волкова, Ильдар Исангулов, Общероссийское общественное движение "За права человека"; Юрий Рыжов, академик РАН, Эрнст Черный, Общественный комитет защиты

ученых; Юрий Вдовин, "Гражданский контроль", Санкт-Петербург; Александр Винников, Движение "За Россию без расизма"; Виктор Шендерович, писатель; Юрий Самодуров, директор Музея и общественного центра; "Мир, прогресс, права человека" имени А.Д. Сахарова; Эдвард Мурзин, депутат Госсобрания Республики Башкортостан, председатель НКО "Право меньшинства"; Юрий Бровченко, Владимир Ойвин, Фонд "Гласность"; Василий Гуслянников, председатель Правления Мордовского республиканского правозащитного центра; Василий Мельниченко, Уральская народная ассамблея; Сергей Вальков, Координатор Общественной организации "Ивановское областное общество прав человека", к.ф.-м.н., доцент; Татьяна Власова, Московское купеческое общество; Виктор Куренков, председатель Тульского правозащитного центра Сергей Сорокин, Движение против насилия; Борис Лахнов, ОПО Клуб "За честь и достоинство" (г. Камень-на-Оби, Алтайский край); Владимир Шаклеин, МРОО "Межрегиональный центр прав человека"; Евгений Бородин, к.ю .н., доцент, Ставрополь; Лидия Рыбина, Тамбовский правозащитный центр; Галина Реньш, председатель Информационно-правозащитного центра (Курган); Вади Постников, Тюменская правозащитная газета "Именем закона"; Валерий Бычков, депутат Пензенской городской Думы; Юрий Вобликов, Пензенская группа Международного общества прав человека (МОПЧ); Венедикт Достовалов, Надежда Доновская, "Вече", Псков; Марк Куперман, Сахалинский правозащитный центр; Екатерина Константинова, Сергей Константинов, Николай Баев, Вениамин Дмитрошкин, Оргкомитет либертарного движения "Свободные радикалы", Ненасильственная Радикальная Партия;Юлия Башинова, журналист, член Молодежного правозащитного движения; Вадим Белоцерковский, писатель; Иван Ивко, лаборант ИТЭФ им. Алиханова; Руслан Бадалов, Председатель РОД "Чеченский конгресс национального спасения"; Павел Литвинов, правозащитник; Леонид Трус, Новосибирское общество "Мемориал"; Борис Вишневский, политолог, обозреватель "Новой газеты", член Бюро партии "Яблоко"; Леонид Боярский, доктор физико-математических наук, профессор, Новосибирский госуниверситет; Дмитрий Манин, к.ф.-м.н.; Дмитрий Булавицкий, Ольга Винайкина, г. Хабаровск; Иван Георгиевский, инженер, г. Новосибирск; Вячеслав Бортник, правозащитник, Беларусь; Анатолий Рекант, Руководитель Отделения "Центр" Комитета "За гражданские права"; Надежда Шведова, доктор политических наук, Руководитель Центра внутриполитических и социальных проблем США Института США и Канады Российской Академии Наук (РАН), стипендиатка Программы Фулбрайт; Александр Бехтольд, исполнительный директор Рязанского регионального отделения движения "За права человека"; София Иванова, руководитель Рязанской Школы прав человека; Михаил Кригер, предприниматель, Москва; Михаил Дзюбенко, филолог, член Русской Православной старообрядческой Церкви; Игорь Шевелев, журналист "Московских новостей"; Геннадий Красухин, журналист, Москва; Алексей Скрипкин, программист, г. Кострома; Елена Рябинина, Комитет "Гражданское содействие", Москва; Наталия Новожилова, журналист владимирской газеты

"Томикс", лауреат международной премии "Свобода прессы", председатель владимирского профсоюза журналистов "Новый ковчег", председатель регионального отделения Российского антифашистского фронта,председатель владимирской инициативной группы "Международная амнистия"; Александр Водолазов, журналист; Надежда Павлова, РОО "Карельский Союз защиты детей; Ирина Осоргина, научный сотрудник Естественнонаучного института Пермского госуниверситета; Людмила Кузьмина, самарская региональная общественная организация "В защиту прав избирателей "Голос";

Сбор подписей продолжается по адресу news@zaprava.ru
Источник: www.zaprava.ru 1 августа 2007 г.

* * *

Голова Єврейського фонду України, депутат Верховної Ради України 5-го скликання Олесандр Фельдман оприлюднив розроблений ним законопрект про кримінальну відповідальність за „антисемітизм". До речі, закону про відповідальність за антиукраїнство немає, а він мав би бути першим прийнятим ВР. Фельдман у своєму проекті надав поняттю „антисемітизм" надто широке витлумачення - від критики дій окремого єврея до критики державної політики Ізраїлю у всіх її аспектах. То ж законопроект перекреслює право громадянина громадянського суспільства, яким є Україна, на свободу слова. До речі у своєму листі Президенту Національної Академії наук України академіку Б.Є.Патону той же Фельдман вже звинуватив в українському націоналізмі й антисемітизмі редактора часопису РП А.Колодного, членів редколегії Л.Филипович і П. Павленка. То ж сидіти їм за гратами в разі прийняття фельдманівського закону. Та й тікати їм, як українцям, нікуди, бо ж вони живуть на теренах своєї держави. Вони не можуть скористатися закликом спецслужб Ізраїлю до всіх євреїв повернутися до єврейської держави із-за загрози їм терактами, бо ж належать до цієї нації опосередковано – через прабатьків Адама і Єву.

У Грузії відсутня свобода віросповідань, а Православна Церква країни у своїх відносинах з іншими конфесіями діє тими ж методами, якими діяли комуністичні структури свого часу щодо тієї ж Православної Церкви. Це, зокрема, виявилося під час проведення трьохденного конгресу Свідків Єгови „Порятунок близько!", яке зібрало біля 17 тисяч учасників. Під різними приводами оргкомітету конгресу відмовляли в аренді залів в Тбілісі. Навіть зал філармонії нібито узгоджений відмовили за тиждень до заходу. Тоді вирішили провести конгрес в місті Марнеулі, що в 40 км від столиці, на ділянці землі, яка належить одній із сімей Свідків. Сусіди цієї сім'ї не заперечили щодо використання і їх землі. Прийшлось дощем змочену землю готувати до багатолюдного заходу. Але на працюючих нападали православні екстремісти, підбурювані священиком Василем Міалашвілі. З машин Свідків, які їхали в Марнеулі, вони витягували вірних конфесії і жорстоко їх били, відбирали речі, навіть Біблії. Було знищено півтонни священної літератури. Із зброї вони стріляли в повітря, одного брата поранили в груди. Постраждало від бандитів більше 40 братів і сестер. В будинку господарів земельної ділянки бандити повибивали всі вікна. Замість того, щоб припинити шабаш, міліція сама знущалася із Свідків Єгови. Проте конгрес відбувся при участі в ньому 5 тисяч осіб. Всі три дні була сонячна погода. Справжнім подарунком для учасників конгресу був видрук окремою книгою перекладу Біблії грузинською мовою (Сторожевая башня. – 1 серпня 2007 року).

Центр свободи релігії Інституту Хадсона поділив країни світу залежно від степені свободи віросповідань на сім груп. Найбільше свобода віросповідань наявна в США, Ірландії, Естонії, Угорщині. До другої групи ввійшли країни Прибалтії Литва і Латвія, країни Скандінавії. Найменше релігійних свобод в Туркменії, Узбекистані, Ірані, Іраку, Саудівській Аравії, Півн.Кореї, Ерітреї, Судані.

Державний департамент у справах національностей і релігій України не погоджується повністю з тими оцінками щодо релігійної ситуації в країні, перерахунком т.зв. деструктивних сект, які дає Служба Безпеки України. Начальник відділу науково-експертної роботи Держкомнацрелігій В.Любчик, коментуючи ці есбеуківські заяви, відзначив: „Якщо вам вже виповнилося 18 років – ви вільні у виборі будь-якої релігійної, суспільної, оздоровчої, просвітницької організації і можете брати участь в її діяльності. У нас в Україні немає жодного деструктивного формування, що діє офіційно".

Хоч три місяці тому й видано закон, який забороняє масовий гіпноз і його рекламу, але до цього часу ще не створено епкспертну комісію, яка розробила б перелік заборонених прийомів. Ще одне. Закон забороняє використовувати гіпноз для лікування, а ось для зомбування – ні. До того ж, масові сеанси гіпнозу вже вийшли з моди, з'явилися більш витончені і на міжособистістному рівні. Ще одне. Мінздрав видає маніпуляторам лише дозвіл на маніпулювання, а не контролює дотримання правильності ліцензованих методик. Відтак після виходу закону поле діяльності „чорних" психотерапевтів не зменшилося ні на йоту.

Американський сенатор Білл Салі допущення до виборів у конгрес США мусульман і нещодавну згоду на індуїстську молитву в залі сенату вважає якимсь неподобством з історичної точки зору. Ці явища, зауваживши Салі, не були передбачені отцями нашого народу. «Америка грунтується на фундаменті християнських цінностей», - наголошує сенатор. Згода на участь в уряді мусульман, нехристиянські молитви породжують проблеми, які суперечать ідеї послушання християнському Богу, оскільки це веде до релятивізаації тих принципів, яким до цього часу Америка виявляла свою вірність. І висновок: «Надмірна толерантність погубить Америку».

В загальноосвітніх школах Росії не буде якоїсь релігійної освіти, повідомив міністр освіти і науки РФ Андрій Фурсенко. До цього зобов'язує нас Конституція, зауваживши він. „Воно може бути у недільних школах, воно може бути в духовних школах і семінаріях", - сказав міністр. При цьому в

навчальному процесі можуть бути навчальні курси, що пов'язані з історією і культурою різних релігій. Цей предмет слід викладати всім.

Чотири норвезькі сім'ї звернулися в Європейський суд з прав людини у Страсбурзі з позовом проти своєї держави, яка ввела обов'язкові уроки релігії в школі. Суд визнав, що норвезька держава порушує статтю 2 Європейської конвенції з прав людини. Суд визнав, що укладачі навчального предмету з релігії не врахували те, що серед мешканців країни можуть бути різні віруючі і їх ставлення до релігії відрізняється. Більше того, у рішенні суду зазначається, що програма предмету не відзначається об'єктивним, критичним і всебічним поглядом на предмет вивчення.

Сесія Парламентської Асамблеї Ради Європи підтримала принцип розділення Церкви і держави як одну із загальноєвропейських цінностей. Релігійні принципи, що порушують права людини, сесія визнала неприйнятними. Асамбея привітала пропозицію Комітету міністрів РЄ провести дискусії з питань „релігійного виміру міжкультурного діалогу" з участю представників традиційно діючих в Європі релігій і громадянського суспільства. Депутати ПАРЄ рекомендували державам-членам РЄ продовжити осмислення міжкультурного діалогу, зокрема шляхом організації зустрічей з релігійними лідерами і представниками гуманітарних і філософських кіл. ПАРЄ вважає необхідним створення Інституту з розробки навчальних програм, методик і освітніх матеріалів для вивчення релігійної спадщини країн Ради Європи.

* * *

РЕЛІГІЄЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ЗМІСТУ І СПРЯМОВАНОСТІ БУКЛЕТУ *«КІНЕЦЬ ФАЛЬШИВОЇ РЕЛІГІЇ ВЖЕ БЛИЗЬКО!"*

Буклет виданий «зі збереженням всіх авторських прав» у 2006 році «Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania» (USA), видрукований «Wachtturm – Gesellschaft, Selters/Taunus Printed in Germany» і поширюваний релігійною організацією «Релігійний центр Свідків Єгови в Україні».

У чотирьохсторінковому Буклеті поставлені три запитання: «Що таке фальшива релігія?»; «Яким чином фальшива релігія дійде кінця?»; «Як визначити істину релігію?». Відповіді на ці запитання розглядаються в Буклеті в контексті євангельської притчі про гниле дерево, яке приносить погані плоди, і апокаліптичного зображення жінки-блудниці, яка сидить на спині семиголового звіря з десятьма рогами. Під «плодами фальшивої релігії» в Буклеті ідентифікуються злочини, які здійснюються під прикриттям релігії, участь у цих злочинних діях духовних керівників, які використовують релігійні почуття своїх прихожан, а також аморальність і корумпованість окремих духовних авторитетів та священнослужителів.

Відповідальність за такі діяння, як зазначається в Буклеті, покладається не на релігію взагалі. Проте жодна конфесія в Буклеті не називається.

До конкретних ознак «плодів – фальшивої релігії» відносяться: участь у релігійних війнах і терористичних актах; поширення релігійних вчень про переселення душ після смерті; грошові побори за молитви про душі померлих, терпиме ставлення до сексуальних збочень священнослужителів у вигляді розбещення дітей (педофілія); посвячення в духовний сан гомосексуалістів і лесбіянок; надання церквою одностатевих шлюбів.

Апокаліптичний колаж у вигляді «блудниці на спині звіря» не має конкретної адреси. Це зображення ірраціональне, узагальнююче. Семиголовий звір з десятьома рогами представлений як символ будь-якої політичної системи, а блудниця - як «світова імперія фальшивої релігії». При цьому в Буклеті уточняється, що «не йдеться про якусь одну релігію», а про «всі релігії, які приносять гнилі плоди».

Відтак, йдеться про союз трону і вівтаря, держави і церкви, політики і релігії. Саме так інтерпретувався цей апокаліптичний сюжет упродовж всієї історії християнства первісними християнами, середньовічними опозиційними до державної церкви релігійними групами, діячами Просвітництва і Реформації. У Римській імперії, Візантії, згодом - Священній Римській імперії середньовічної епохи, у будь-якому союзі держави і церкви вони знаходили ознаки апокаліптичного звіра, стосунки якого з церквою (в залежності від пріоритетності провідної ролі держави чи церкви) характеризувалися як папоцезаризм, цезаропапізм, симфонія, теократія.

Автори Буклету у своїй інтерпретації цього апокаліптичного сюжету не є оригінальними першовідкривачами, оскільки різні релігійно-опозиційні рухи в ранньому протестантизмі і деякі есхатологічно спрямовані сучасні протестантські конфесії саме так трактують цей апокаліптичний сюжет.

Істинна релігія характеризується в буклеті як здорове дерево, що приносить добрі плоди та ідентифікується такими ознаками: відсутністю расових і національних передсудів і бар'єрів; зміцненням інституту сім'ї, яка будується на моральних засадах, гармонійних стосунках між чоловіком і жінкою, батьками і дітьми, що ґрунтуються виключно на біблійній основі Божого Слова.

Експертний висновок:

1. Зміст Буклету побудований на біблійній тематиці і не спрямований на викликання релігійної ненависті та ворожнечі до будь-яких конфесій, зокрема до ісламу, буддизму, християнства.
2. У Буклеті не названа жодна із діючих в Україні конфесій а тому Буклет об'єктивно не може бути засобом підриву міжконфесійного миру та громадянської злагоди в Україні. Очевидним є те, що для кожної конфесії інша не є істинною релігією, а відтак всі вони піддаються нею осуду з використанням великого різноманіття негативних характеристик.
3. Викриття означених в Буклеті злочинів (терористичні акти, які прикриваються релігійними гаслами) і аморальних дій, несумісних з християнською етикою, які проникли в конфесійні спільноти в країнах Заходу (посвячення в духовний сан гомосексуалістів, церковні

одностатеві шлюби, педофілія та інші сексуальні збочення священнослужителів окремих церков), суб'єктивно може когось дратувати, викликати негативну реакцію у споріднених релігійних спільнотах. Але ж ці факти загальновідомі, оскільки постійно висвітлюються засобами масової інформації і засуджуються православною і католицькою Церквами та іншими християнськими конфесіями, визнаються навіть церковними ієрархами як такі, що мають місце (згадаймо єпископат католиків США).

4. Кожна конфесія відповідно до своїх канонічних вчень на сторінках своєї конфесійної літератури має право висвітлювати свою точку зору на морально-етичні та інші суспільні проблеми, які викликають резонанс у світовій громадянській думці, і в такий спосіб сприяти моральному оздоровленню суспільства. Виходячи з цієї мотивації, зміст Буклету не може завдавати будь-якої шкоди духовним і моральним цінностям українського народу, правам і свободам громадян.

Експертиза Буклету «Кінець фальшивої релігії вже близько!» виконана за дорученням Президії НАН України та дирекції Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАНУ групою експертів-науковців Відділення релігієзнавства ІФ НАН України на прохання керівництва релігійної організації Свідків Єгови.

Заступник директора – керівник
Відділення релігієзнавства ІФ НАНУ
професор Анатолій КОЛОДНИЙ

ШОСТА МІЖНАРОДНА ШКОЛА РЕЛІГІЄЗНАВЦІВ

Шоста міжнародна школа релігієзнавців завершила свою роботу цьогорічна міжнародна молодіжна літня школа, яка зібрала молодих релігієзнавців вже вшосте. У роботі школи взяли участь 18 студентів, аспірантів та молодих вчених з Києва, Чернівців, Одеси, Москви та Волгограду. серед них були релігієзнавці,

історики, філософи, богослови, політологи та культурологи. школа була організована Молодіжною Асоціацією релігієзнавців за підтримки Головного управління у справах сім'ї та молоді КМДА, Об'єднаної Єврейської громади України, Міжнародного центру толерантності, Єврейського фонду України та за сприянням Релігійно-інформаційної служби України, Центру досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства Національного університету "Києво-Могилянська Академія" і центру релігійної інформації та свободи української асоціації релігієзнавців. Тема, яка об'єднала її учасників, була "іудаїзм: сутність, історія, сучасні виміри". учасники школи мали змогу прослухати лекції експертів, зустрітися з релігійними та громадськими діячами єврейської громади, відвідати культові споруди у місті києві, обговорити актуальні проблеми на круглих столах.

Окрім лекцій учасники школи брали участь в роботі Круглого столу, темою якого був "Релігійний екстремізм". Учасники мали змогу почути думку експертів і побачити фільм, що демонстрував деструктивний характери деяких релігійних організацій. Після тривалої дискусії учасники школи були одностайні у тому, що не можна розглядати факти, які начебто свідчать про деструктивність, якщо не будуть вироблені чіткі критерії, за допомогою яких, ми можемо із певністю сказати, що в тій чи іншій релігії переважаючим є деструктивний елемент.

У програмі школи було також відведено час для заслуховування конкурсних робіт учасників. Важливою складовою у програмі школи були екскурсії у синагоги Києва та зустрічі з релігійними діячами. Спочатку учасники відвідали синагогу на Подолі, були в синагозі Бродського та зустрічалися з помічником Головного рабина Києва Давидом Мільманом, також відвідали Галицьку синагогу та музей єврейства, який розміщений при ній. Учасники мали зустріч із Головним рабином прогресивного іудаїзму Олександром Духовним. Важливою складовою програми школи було перегляд кінематографу та мультиплікації єврейських режисерів. Організатори школи планують видати збірник матеріалів школи.

Наступного 2008 року Молодіжна асоціація релігієзнавців планує провести літню школу з ісламу.

Своєрідним підсумком діяльності школи стало прийняття резолюції.

РЕЗОЛЮЦІЯ

Ми, учасники VI Міжнародної молодіжної релігієзнавчої літньої школи "Іудаїзм: сутність, історія та сучасні виміри", прослухавши лекції фахівців у сфері юдаїки, зустрівшись із громадськими та релігійними діячами єврейської спільноти України, провівши ряд Круглих столів, заявляємо:

1. Іудаїзм – невід'ємна частина релігійної палітри України, тому його всебічне вивчення є актуальним завданням для сучасного українського релігієзнавства.
2. Для поглибленого вивчення іудаїзму необхідним є ознайомлення із особливостями його суспільно-політичної ролі, віроповчальною та культовою сторонами (вивчення мов священних текстів іудаїзму, робота зі спеціалізованою літературою, спілкування із носіями релігійної традиції тощо).
3. Існує термінологічна невизначеність у ряді ключових понять іудаїки, у зв'язку із чим виникає необхідність їхнього уточнення та деталізації у релігієзнавчих дослідженнях.
4. Сучасний іудаїзм є неоднорідним релігійним феноменом, в якому одночасно поєднуються консервативні та реформістські тенденції, що необхідно враховувати у процесі його дослідження.
5. Пам'ятаючи про Голокост як трагічну сторінку світової історії, ми засуджуємо усі форми расової, національної та релігійної нетерпимості, зокрема – антисемітизм.
6. Іудаїзм не є ексклюзивістською релігією, із повагою ставиться до цінностей інших релігійних традицій, що дозволяє зробити толерантність та взаємоповагу основою для покращення та розвитку міжрелігійних відносин в Україні.
7. Розповсюдження об'єктивної інформації про іудаїзм за допомогою проведення освітніх заходів серед молоді сприяє зменшенню рівня антисемітизму та релігійної нетерпимості.
8. Здобувши досвід участі у заходах подібного формату, ми підтримуємо проведення аналогічних проектів із залученням студентів, аспірантів і молодих вчених.

Віталій Хромець,
магістр релігієзнавства,
віце-президент Молодіжної асоціації релігієзнавців

НОВИНИ РЕЛІГІЙНОЇ ТА РЕЛІГІЄЗНАВЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Каганець Ігор. Пшениця без куколю. – Львів,2007. Автор великої монографічної праці доводить, що визнавані християнськими церквами чотири Євангелії на 50% сфальсифіковані. Автор вказує на велику кількість різних вставок в євангельські тексти. Підставою для таких висновків автору послужило не лише вивчення богословської літератури, яка засвідчує наявність цих вставок, а й власного комп'ютерного аналізу текстів канонічних Євангелій. В текстах останніх є багато таких описань історичних подій, які суперечать історичним фактам. Наприклад, фрагмент про перепис населення у Віфлеємі, оповідь різні дітей царем Іродом та ін. „Я збагнув логіку фальсифікаторів, - пише І.Каганець, - їм треба було зупинити християнський рух". Всі Євангелії фальсифікувалися одночасно до 70 р. н.е.

Религиоведение: словарь. – Под ред. Е.Элбакян.-М., 2007. Словник включає до 500 термінів. Це є довідки про найважливіші релігійні і релігієзнавчі поняття, основні релігієзнавчі дисципліни, методи дослідження релігійних феноменів, про історію і сьогодення конфесій.

Леонидов Ф. Введение в вероучения народов мира. Справочное пособие. – М., 2007. Книга в лаконічній формі розповідає фактично про всі віросповідання, яких нині дотримуються народи різних країн світу. Окремо розглядається містика й езотерика. Додаються фрагменти із різних священних книг.

Али-заде А. Исламский энциклопедический словарь. – Ансар, 2007. Розкривається зміст більшості основних понять і термінів, що використовуються в ісламській традиції. Наявна інформація про ісламські першоджерела – Коран та Сунну, розповідає Словник про правові і віроповчальні школи ісламу, різні мусульманські секти та ін.

Карпунин В.А. Воля к бытию. – Алетейя, 2004. Центральне завдання праці – обгрунтувати як фундаментальність буття взагалі, так і буття людини зокрема, вольового антиентропійного творчого устремління „зсередини-назовні", що йменується в книзі „ентропійним імпульсом".Останній (знову ж – і в бутті світу, і в бутті людини) постає як відображення принципу дії Творця в процесі творення ним світу.

Антоній Ангелович: його епоха і діяльність. – Львів, 2006. Книга вийшла в серії Львівського Музею історії релігії „Духовні діячі України".Вона вміщує матеріали доповідей М.Гайковського та І. Паславського, виголошені на ювілейній конференції з нагоди 250-річчя від дня народження митрополита - першоієрарха Української Греко-Католицької Церкви, відновлювача в 1807 році Галицької митрополії уніатів.

Артюх Вадим. Язичництво та раннє християнство стародавньої Галичини.-Львів, 2006. Розглянуті передумови зародження та становлення релігійних вірувань на території Прикарпаття. Перші релігійні вірування виникають тут у вигляді мисливських культів, які згодом трансформуються у домашній і землеробський. Пізніше виникають передумови культів зброї та сильної особистості. Формується пантеон богів. Християнство проникає на Прикарпаття в апостольські часи.

Карпин Володимир. Двоєдина мета існування людини.- Львів, 2007. В книзі порушені питання мети людського життя, її покликання, як натури творчої, до праці, сутності обов'язку дотримування Божих заповідей.

Огієнко Іван (митрополит Іларіон). Рятування України. – К., 2006. Книга вміщує ряд рукописних праць митрополита. Різних періодів його життя і діяльності. В розділі „Книга нашого буття на чужині" зокрема є тексти „Бережімо всі свої рідні звичаї", „Українська православна віра і церква"."Бережімо українську мову в церкві" та ін.

Джерела історії Української Греко-Католицької Церкви в Польщі в 1944-1989 роках. -Том І. - Упорядник документів Б.Гук.- Перемишль, 2007. В збірці є документи щодо ліквідації курії та інших інституцій тодішньої Перемишльської єпархії, описання ув'язнення єпископів, свідчення про вбивства греко-католицьких священиків та вірних. Друкуються матеріали, які розкривають плани ліквідації ГКЦ в Польщі органами державної влади цієї країни.

Ечегарай Роже. Істинний Бог, істинна Людина.- К., 2005. Книга ввібрала низку проповідей, проголошених кардиналом у Ватикані. Ечегарай закликає подолати зневіру й звернутися до Христа, щоб стати справжніми дітьми Божими.

Давидюк Віктор. Первісна міфологія українського фольклору. – Луцьк, 2005. В монографії розглядається проблема походження в українському фольклорі образів та сюжетів первісної міфології. Особливу увагу автор приділив казці в її функціонально-міфологічному аспекті, розкриттю міфології календарно-обрядового циклу.

Силантьев Роман. Новейшая история ислама в России. – М.,2007. В політичному бестселері описана новітня історія ісламської спільноти Росії, з'ясовуються причини її розколу – особистнісного, фінансового, політичного, етнічного та релігійного. З'ясовуються причини, які призвели до кризи традиційний іслам.

Личность и традиция: встреча поколений и связь времён. – К., 2005. В матеріалах Перших Успінських читань, що ввібрали статті різного змісту, йде мова про особистість як носія живого Передання, про цінність особистнісного свідчення, про співвідношення передання і пам'яті, різні типи побутування традиції в культурі. В книзі вміщено статті С.Аверинцева „Различение знаков времени: христианское отношение к истории», «Присутствие Вездесущего как парадигма христианской культуры», «Священное Писание Ветхого Завета в христианской перспективе» та ін.

Человек. История. Весть.- К., 2006. Збірка ввібрала статті з теми, виголошені на Успінських читаннях в 2005 році. Загадка людини, таємниця особистості і свободи, історичні виміри буття людини, відвернення її від того, хто визначав ці виміри – про все це мова в збірнику. В книзі видрукувано статтю С.Аверинцева «До дефініції людини», «Візантійський культурний тип і православна духовність», інші. Авторами багатьох статей збірника є християнські богослови.

Плохій Сергій. Наливайкова віра: козацтво та релігія в ранньомодерній Україні.- К., 2006. Аналізується участь козаків у релігійній боротьбі пер.пол. XVII століття та вплив релігії на самоусвідомлення цього молодого суспільного прошарку. Автор розглядає засадничий для формування української ідентичності сюжет в контексті загальноєвропейських процесів, зокрема контрреформації та конфесіалізації громадського й політичного життя, а також ствердження абсолютизму.

СТОРІНКА КОНФЕСІЇ*

ЩО ТАКЕ ХРИСТИЯНСЬКИЙ РУХ «НОВЕ ПОКОЛІННЯ»?*

«Нове покоління» - це глобальний християнський рух, що поєднує понад 200 громад Західної та Східної Європи, США й країн Балтії. Головна церква руху перебуває в Ризі (Латвія). Очолює її старший пастор Олексій Ледяєв.

Рух «Нове покоління» має єдину стратегію й мету - затвердити Закони й принципи, записані в Біблії у всіх сферах нашого життя, у тому числі в медіа, у культурі, політиці, освіті, бізнесі та ін. «Нове покоління» тісно співпрацює з керівниками інших церков і політичних лідерів, що усвідомлюють важливість утвердження Божественних принципів у всі сфери життя.

«Нове покоління» зростає завдяки регулярному відкриттю нових громад, а також, приймаючи під духовне заступництво вже існуючі релігійні громади, які бажають не тільки підтримувати глобальне бачення й мету руху «Нове покоління», а й прагнуть стати його складовою частиною.

Історія постання руху «Нове покоління». Народження церкви «Нове покоління» не було простим і формальним фактом. Цьому передувала драматична історія, що значною мірою відбиває життєву історію самого пастора Олексія Ледяєва. Наприкінці вісімдесятих пастор Олексій служив у баптистській Церкві. Але, переживши хрещення Духом Святим, він із дружиною й однодумцями мігрував у п'ятидесятницьку Церкву, в якій служив як музикант та проповідник.

Служіння Олексія досить швидко принесло Церкві знаність і популярність, водночас зросла й кількість її парафіян. Коли пастор цієї Церкви Микола Шевчук емігрував до Америки, то більшістю голосів на його місце був обраний Олексій Ледяєв. Несподівана неприємність – лютеранська Церква, у стінах якої вели служіння п'ятидесятники, закрила для них свої двері - стала свого роду випробуванням для Олексія та його однодумців. Він продовжував служіння, стоячи на сходинках лютеранського храму й робив це в спеку й холод, у дощ та морози. Людей у цю важку пору, як ніколи, згуртовував дух віри.

---

* В кожному новому числі часопису "Сторінка конфесії" надається новій релігійній течії.

* Автор тексту – єпископ Церкви „Нове покоління"Андрій Тищенко.

Будучи «церквою на сходах», абсолютно бездомними, вони зуміли організувати в Будинку спорту наймасштабнішу євангелізаційну кампанію у Прибалтиці. На це свято був запрошений Пітер Венс - німецький євангеліст, підготовлені три хори, музична команда. Вийшло грандіозне свято. Але коли воно закінчилося, то довелося знову повернутися на сходи. Пізніше служіння тривали у наметі, що рижанам подарували норвезькі друзі. Але, разом з тим, свято в Будинку спорту стало свого роду сигналом до розмежування. Єпископат п'ятидесятницького братства побачив у служіннях Церкви, якою керував Олексій Ледяєв, пряму погрозу своїй ідеології. І наступив день, коли Церква поділилася на два ворогуючі табори - старе покоління й нове.

Крапку в їх протистоянні поставив єпископ Василь Боєчко, що відсторонив Олексія від пасторського служіння. Це було 5 листопада 1989 року. І в цьому ж місяці прихильники, соратники, послідовники й друзі пастора Олексія, здобувши незалежність, створили нову громаду. Так почався переможний хід по світу церкви «Нове покоління».

Етапи подальшої діяльності церкви нагадують важке сходження до вершин. Рік за роком, крок за кроком формувалася парафія, як єдине ціле. Кілька років великою проблемою поставало питання приміщень. Зал, який орендували у Будинку культури, лягав на плечі Церкви важким фінансовим вантажем. Положення врятувала дивна вдача. Збулося те, про що постійно молилася Церква. Зненацька надійшла пропозиція придбати будинок, що пустує. Це був Будинку культури колишнього підприємства «Еллар». Виставлена сума за нього теж здавалася Божественним дарунком. Так почалася нова історія Церкви - яскрава, благополучна й гарна. Проте історія руху «Нове покоління» не може бути повною без розповіді про його беззмінного лідера - апостола Олексія Ледяєва.

Біографія Олексія Ледяєва. У Латвію Олексій Ледяєв приїхав сформованою особистістю. Це було у 1981 році, у ті часи, коли шоста частина землі ще називалася СРСР. Історичною ж батьківщиною для нього став Казахстан. Він народився у 1956 році в багатодітній баптистській сім'ї, де було семеро дітей. Олексій став п'ятою дитиною і єдиним довгоочікуваним сином. Його назвали Олексієм на честь діда. В 20-х роках м.ст., будучи православним віруючим, той познайомився зі штундистами, як тоді називали баптистів, подружився з ними й прийняв їхнє вчення. Потім повернувся до рідного села. Виніс із будинку ікони й сказав, що відтепер буде поклонятися живому Богові.

Дід став реформатором по масштабах свого часу. Він очолив штундистський рух у Пензенській області, проповідував Євангеліє, всупереч звичаям, першим у селі пройшов під руку зі своєю дружиною. Отсь на честь цієї неспокійної, шукаючої людини онука й назвали Олексієм. Як розповідає сам пастор, «правду говорять, що в кожного імені є своя карма, свій духовний зміст. Як ти човен назвеш, так він й попливе. Зважаючи на все, у мене виявилися сильні генетичні коріння саме мого діда. Його революційний потенціал вистрілив в онука».

Сім'я жила у бідності. Діти завжди доношували чужий одяг, заощаджували на всьому. Мати постійно хворіла - у неї був ревматизм серця, тому «швидку допомогу» доводилося викликати до двох разів на тиждень. Олексію було тринадцять років, коли матері не стало. Через два роки батько знову женився. Олексій прийняв серцем чужу жінку, що взяла на себе турботу про величезну сім'ю, назвав її матір'ю. «І називаю дотепер, - говорить Олексій. - Спасибі їй за всіх!». Переживши всі складності життя віруючої людини в країні Рад, Олексій і віру зберіг, і навчився жити в оточенні ворожого середовища. Середню школу Олексій закінчив із золотою медаллю. Потім отримав диплом хіміка у Казахському державному університеті.

Найважливішим кроком у своєму житті Олексій вважає переїзд із Казахстану до Латвії. Це було у 1981 році. На той час він уже був одружений на дівчині також з багатодітної баптистської сім'ї. На щастя, Ольга з перших днів спільного життя розуміла прагнення Олексія й усіляко підтримувала його. Через половину країни вони перемахнули, маючи небагато грошей й одну велику валізу. У Ризі Олексій став членом баптистської Церкви, влаштувався на роботу в будівельну бригаду, кімнату довелося знімати. Незабаром сім'я збільшилася - на світ з'явилася дочка Марія, потім друга дочка - Тетяна. До цього часу складні духовні шукання Олексія привели його до п'ятидесятницької Церкви, де він виступав й як музикант, і як проповідник, а зрештою став і пастором Церкви.

Його діяльність не могла бути непомітною - він вкладав у неї не тільки душу, але й свій унікальний талант музиканта й поета. Такий вибуховий служитель здався п'ятидесятницькому братству ідеологічно небезпечним. Але до цього часу у пастора Олексія вже були не тільки супротивники, але й захоплені прихильники. Тому, коли в листопаді 1989 року Олексій Ледяєв був відсторонений від керівництва п'ятидесятницькою Церквою, то відразу ж відбулося народження нової Церкви, яка сьогодні відома у всім світі під назвою «Нове покоління».

На цей час пастор Олексій - один з найвідоміших проповідників на пострадянському просторі. Він очолює міжнародний рух «Нове покоління». У нього благополучна й щаслива сім'я - дружина Ольга служить пастором, виросли три доньки, які йдуть по стопах батьків.

Великий інтерес і повагу викликають музичні проекти Олексія Ледяєва. Він є автором багатьох телевізійних програм, які виходять в ефір у різних країнах світу. Телевізійна аудиторія «Нового покоління» досягає 200 мільйонів осіб. Пастор Олексій є також автором восьми книг, серед яких і нашумілий трактат

«Новий Світовий Порядок», у якому чітко визначені стратегічні інтереси й цілі християнського руху.

У цей час пастор Олексій затурбований не тільки Церквою, а й бере активну участь у громадському житті Латвії. Багато міністрів, депутати, політики й громадські діячі охоче співробітничають із церквою «Нове покоління».

Стратегія «Нового покоління». Метою діяльності церкви «Нове покоління» є утвердження християнських цінностей в суспільстві, звільнення суспільства від гріховного способу життя, алкогольної й наркотичної залежності. У долях багатьох членів церкви Бог створив чудо відродження й відновлення життя. Колишні порушники Закону стали нормальними й сумлінними громадянами. З'єдналися зруйновані сім'ї, діти з дитячого віку виховані поважати дорослих і бути благочестивими людьми.

Основи віри церкви «Нове покоління».

1. Біблія - ми віримо, що Біблія й тільки Біблія є істинне Слово Боже (2 Тим. 3:16; 2 Петр. 1:20-21).

2. Триєдність - навчання про триєдність: Батько, Син (Ісус) і Дух Святий (Бут. 1:26; Мф. 28:19; 3:16-17).

3. Ісус Христос - ми віримо, що Ісус Христос є Син Бога. На Землі Він був як щирий Бог і справжня людина одночасно. Він був єдиною Людиною, яка жила без гріха (Іоан. 1:1; 1:14,; 20:28 й 1 Тим. 3:16).

4. Народження від діви - Діва Марія (прийняла) Ісуса Христа від Бога через Духа Святого. Його кличуть Син Бога, тому що Він був (прийнятий) від Божественного Духа Святого (Мф.1:18; 1:20; Лк 1:35).

5. Відраза від гріха й прагнення кожного до імені Ісуса Христа для прийняття прощення від гріхів (Дії 2:38; 3:19).

6. Освячення - процес доконаної віддачі себе Богові, щоб ми були подібні на Христа (1 Фес. 4:3; 5:23).

7. Порятунок - ми врятовані по милості вірою в Ісуса Христа і Його смерть, поховання й воскресіння. Порятунок - це дарунок від Бога, а не від наших добрих справ або людських заслуг (Фес. 2:8-9; Гал.2:16; Титу 3:5).

8. Кров Христа - кров, що пролилася Ісусом Христом на Голгофському Хресті, омиває нас від всіх гріхів. Ісус взяв всі гріхи світу (1 Іоан. 1:7; Одкр. 1:5; 5:9).

9. Христос перебуває у всіх віруючих. Християнин є людиною, що просить Господа Ісуса Христа ввійти й жити в ньому. Християнин покладає свої надії на те, що Христос зробив для нього, Що вмер, був похований і воскрес із мертвих (Іоан. 14:17; 14:23; 1:12; 15:4).

10. Воскресіння - ми віримо, що Ісус Христос воскрес із мертвих через три дні після Своєї смерті на Хресті. Прийде день, коли всі віруючі в Христа також воскреснуть, щоб одержати свою нагороду - вічне життя на небесах з Богом (Лк 24:36; 24:39; Фес. 3:21; 1 Кор. 15:42; 15:44).

11. Небо - це є місце вічного життя для всіх віруючих (2 Кор. 5:1; 1 Пет. 1:4).

12. Пекло - грішники після свого земного життя будуть суджені Богом і відправлені до пекла (Євр. 9:27; Мф. 25:41).

13. Водохрещення водою - Слово Боже говорить, що ті, хто вірить у Господа Ісуса Христа, повинні приймати хрещення водою в ім'я Ісуса Христа (Мф. 28:19; Іоан. 1:26; Дії 2:38).

14. Таїнство Вечері - особливий час спогаду в присутності Божій, щіпка хліба й ковток вина символізують Тіло й Кров Ісуса Христа (1 Кор. 11:23-25; Мк 14:22-25).

15. Друге пришестя - Ісус Христос прийде на землю другий раз для будівництва Свого Царства. Його прихід буде видимий усім. День і час, коли це здійсниться, у Писанні не відкрито (Одкр. 1:7; Дії 1:9-11).

16. Зцілення хворих - у житті Ісуса Христа і Його служінні було зцілення хворих. Робити те ж саме Ісус наказав Своїм учням. Цей знак (знамення) супроводжує віруючих (Мф. 8:16-17; Дії 8:6-7; Мк 16:17-18).

17. Водохрещення Святим Духом і дарунки говоріння іншими мовами. Дано в день П'ятидесятниці. Це була обіцянка від Батька, що здійснилося після воскресіння Ісуса Христа, для зміцнення церкви в справі проповідування Євангелія по усім світі. Ціль цього - зміцнення віруючих, затвердити їхньої молитви, і знак для невіруючих (Дії 2:17; 2:38-39; Мк 16:17).

Ми віримо, що Бог допомагає нам зробити багато чого для духовного відновлення суспільства. Саме такою є програма Церкви «Нове покоління».

«Нове покоління» у світі. На цей час Церква «Нове покоління» являє собою розгалужену й активно діючу організацію.

Рух харизматичних Церков «Нове покоління» нараховує понад 200 громад-представництв у 15 країнах світу. Одна з найкрупніших спільнот Церкви знаходиться в Україні.

«Нове покоління» в Україні. У 1989 році, коли пастор Олексій Ледяєв став здійснювати свої поїздки по зарубіжжю, зокрема по країнах СНД, й проповідувати, то незабаром стали відкриватися нові громади „Нового покоління". Харизматичність Олексія Ледяєва й радикалізм його підходів до найважливіших питань віри згуртували навколо нього велику кількість однодумців і послідовників.

З кожним роком зростав інтерес до руху «Нове покоління» й в Україні. У 1996 році значна кількість громад стали під заступництво апостола Олексія Ледяєва. З цього часу щорічно у великих містах України почали проводитися конференції, в яких брало участь до 15 тисяч християн. У грудні 2006 року Державним Департаментом у справах релігій Мінюсту України було зареєстроване Релігійне Управління Євангельських християн української

християнської Церкви «Нове покоління», що є найвищим рівнем реєстрації релігійних конфесій, які можуть існувати в Україні.

На цей час в Україні зареєстровано сто громад, що входять до руху «Нове покоління». У Києві, Запоріжжі, Донецьку, Харкові, Маріуполі, Дніпропетровську, Севастополі, Житомирі, Кіровограді, Полтаві, Херсоні, Одесі, Миколаєві, а також у безлічі невеликих міст стрімко розвивається рух «Нове покоління», що нараховує вже близько 50 тисяч парафіян.

Проповідуючи позитивну християнську ідеологію, «Нове покоління» не раз ставало ініціатором акцій протесту й політичних акцій. Будучи відділеною від держави, Церква має чітку позицію, що ніхто, крім християн, не захистить християнські принципи. Наприклад, виступаючи проти легалізації гомосексуальних шлюбів, «Нове покоління» проголошує непохитність християнських основ, а сім'ю - силою й гордістю країни. Свята сім'ї, які постійно проводяться в різних містах України, є серйозним підтвердженням намірів Церкви.

Лідери руху «Нове покоління» в Україні. Андрій Тищенко - старший єпископ УХЦ «Нове покоління», бакалавр теології, психолог. Є пастором Церкви «Нове покоління» у м. Харкові (близько 800 парафіян) та в м. Першотравенск (Дніпропетровська обл.), які відвідують приблизно 10% жителів міста. Пастор одружений, має двоє дітей.

Микола Олексієнко - єпископ південного регіону УХЦ «Нове покоління». Бакалавр теології. Засновник 25 громад «Нове покоління». Протягом 11 років є пастором Церкви «Нове покоління» у м. Миколаїві. Парафіянами є близько 1500 чоловік. Одружений, п'ятеро дітей.

Соціальна робота УХЦ «Нове покоління» в Україні. Кожний, хто опинився на узбіччі своєї долі, чи то безпритульний, наркоман, що був засуджений, інвалід, літній, ВІЛ - інфікована або будь-яка інша людина, що потребує допомоги, може розраховувати на посильну підтримку соціальних працівників «Нового покоління».Вже не перший рік у рамках руху «Нове покоління» здійснюється робота в школах - інтернатах, наркологічних диспансерах, чоловічих і жіночих колоніях, будинках літніх людей, лікарнях, дитячих будинках і притулках. Відбувається постійна підтримка незаможних, знедолених, нужденних людей. Також проводяться благодійні концерти для ветеранів, театралізовані вистави у навчальних закладах, організовуються акції на підтримку сімейних цінностей і т.д.

Консультаційні центри працюють цілодобово, ведуть роботу телефони довіри.

Функція церкви «Нове покоління» у роботі із засудженими. Практично в кожній колонії країни громадами „Нове покоління" проповідується Євангеліє злочинцям, проходять зустрічі духовних наставників не тільки із засудженими, але й з наглядачами, що дає серйозні позитивні результати для їхнього життя. Крім духовної роботи, у в'язницях проходять благодійні акції, концерти, здійснюється допомога продуктами, одягом, медикаментами, медичним обладнанням.

Важливе місце в житті церкви «Нове покоління» займає робота з молоддю. Тисячі хлопців та дівчат різного віку разом з батьками відвідують богослужіння Церкви. З метою надання духовної допомоги підростаючому поколінню, «Нове покоління» робить все можливе, щоб відвідування Церкви вплинуло на їхнє життя. Десятки зареєстрованих молодіжних і дитячих організацій; щорічні зимові й літні біблійні школи; недільні школи; табори праці й відпочинку, зльоти, спортивні й творчі змагання, музичні фестивалі і конкурси - все це, а також багато інших обов'язків беруть на себе лідери молоді у Церкві.

«Нове покоління» допомагає нужденним. Керуючись законами, записаними в Біблії, УХЦ «Нове покоління» прагне надавати підтримку тим, хто потребує допомоги. Члени понад ста громад УХЦ «Нове покоління» в Україні - це люди, здатні не тільки переживати й співчувати нещастю ближнього. Для тисяч парафіян віра в Бога є стимулом до надання практичної благодійної допомоги нужденним людям. Волонтери УХЦ «Нове покоління», пройшовши спеціальні курси, у вільний від роботи або навчання час, займаються серйозною соціальною діяльністю практично у всіх регіонах країни.

Протягом двох роки на території України йде робота Церкви „Нове покоління" у школах. На цей час у 82 навчальних закладах постійно проводяться лекції з профілактики наркоманії, ВІЛ/Сніду, паління, абортів і т.д. У 23-х лікарнях країни приходять близько ста чоловіків і жінок, щоб помолиться за хворих, підбадьорити їх й дати надію тим, хто відчаявся, та й просто вислухати хворих. В такий спосіб щотижня увага й турбота приділяються близько тисячі хворих.

Безпритульним, знедоленим, незаможнім, багатодітним, людям похилого віку надається постійна духовна й матеріальна допомога Церквою „Нове покоління" у вигляді продуктових пакетів, обідів, а також подарунків до різних свят. За один місяць нужденні одержують близько 3500 пайків, витрати на які покриваються за рахунок добровільних пожертвувань парафіян.

У восьми дитячих будинках України, одному притулку, одному будинку крихітки, двох дитячих будинках, трьох дитячих садках християнами УХЦ «Нове покоління» здійснюється посильна допомога дітям.

Церква надає допомогу наркозалежним людям. «Нове покоління» головне своє покликання вбачає у продовженні справи Ісуса Христа на Землі. Дві тисячі років тому Ісус учив Своїх учнів молитися за зцілення й звільнення хворих від різних немощів, як фізичного, так і духовного характеру. «Нове покоління» надає допомогу людям, що мають аналогічні проблеми.

Однією з них є наркоманія. Залежність від наркотиків - глобальна проблема нашого суспільства, вирішенням якої займаються не тільки лікарі й вчені. Піклуючись про духовне відродження й зміцнення нації, УХЦ «Нове покоління» бере на себе відповідальність за боротьбу з наркотичним злом, що вже загубило життя мільйонам молодих людей.

Коли у 1996 році рух «Нове покоління» почало поширюватись в Україні, то помітною рисою діяльності християнських громад стало звільнення людей від наркотичної залежності під час богослужінь. Випадки зміни доль сотень чоловіків і жінок стали звичайним явищем. Роками люди, які страждали від наркотичного рабства, потрапляючи до атмосфери богослужінь, одержували полегшення, а найчастіше - і звільнення від наркоманії. Зважаючи на такі результати, християнські громади почали реєструвати громадські організації, спрямовані на надання всебічної допомоги людям, залежним від наркотиків.

«Нове покоління» бореться з наркоманією. Незважаючи на величезний потенціал і необмежені можливості, людство страждає від відсутності внутрішнього миру й щастя. Не знаючи, чим заповнити вакуум, що створився, людина нерідко шукає вихід у наркотиках. Але ось через деякий час вона, непомітно для самої себе, вже виявляється нездатною жити без чергової дози.

УХЦ «Нове покоління» багато років веде боротьбу з наркоманією у співробітництві не тільки з наркологами, психологами, місцевими відділеннями міліції, але й із начальниками обласних і міських відділів по боротьбі з незаконним обігом наркотиків.

Одним із способів вирішення проблеми «Нове покоління» вважає профілактику наркоманії в навчальних закладах.

Разом з Міжнародною Автономною Некомерційною Просвітницькою Організацією «АСЕТ» (МАНПО «АСЕТ») рух «Нове покоління» підготував волонтерів, які проводять семінари серед підлітків. Протягом двох років на території України у 82 навчальних закладах постійно проходять лекції з профілактики наркоманії, ВІЛ/Сніду, алкоголю, паління, абортів і самогубств. Учні старших класів також слухають лекції й на інші теми, зокрема «Самооцінка», «Життя як дарунок», «Що може зробити мрія», «Відносини до шлюбу» і т.д. Тільки в 2004 році на таких семінарах побувало близько 10 тисяч підлітків. Для багатьох з них теми, що піднімалися волонтерами, стали справжнім одкровенням.

Проведені семінари позитивно впливають не тільки на учнів. Згідно визнань присутніх на уроках викладачів, «подібні лекції необхідно зробити офіційними предметами в кожній школі». Проводяться рухом також профілактичні лекції і для батьків під час шкільних батьківських зборів.

Стратегія реабілітації наркозалежних людей, «Нове покоління» пріоритетом своєї діяльності вважає роботу з людьми, які опинились на узбіччі свого життя. Спілкуючись з ними, здійснюючи за них молитви Богу, постійно підтримуючи їх духовно та матеріально, Церква тим самим виконує Велике Доручення, надане їй з небес. За роки роботи з наркозалежними «Нове

покоління» виробило особливу стратегію їхньої реабілітації. Одним з важливих пунктів її є думка, що наркоманія – це проблема духовного характеру, а відтак вирішити її можна тільки духовним шляхом.

Практика також засвідчує, що якими б сильними не були препарати для лікування від наркоманії, звільнити від наркотичного рабства людину може тільки її глибока віра в Бога та Його надприродне втручання в її долю.

Важливим фактором у наданні допомоги людині, яка вживає наркотики, є її повна ізоляція від звичного оточення. Саме з цією метою в Україні протягом дев’яти років функціонують 23 реабілітаційних центри. Щоденне читання тут Біблії, віра в Бога й позитивна мотивація дають колишньому наркоманові надію на втручання надприродної Божої сили у своє життя. Постійне спілкування з людиною, що пройшла шлях звільнення й відновлення, дає можливість залежному почати жити нормальним повноцінним життям.

Церква не є панацеєю від наркоманії. Та все ж результати говорять самі за себе. За дев'ять років роботи через реабілітаційний центр пройшло 3354 осіб. З них життя 1561 людини змінилося кардинальним чином. Цілком відновивши своє здоров'я, маючи роботу, ці люди стали повноцінними членами суспільства. Налагодили відносини у їхніх сім'ях, у багатьох уже є діти. Тільки за останні два роки на світ з'явилося 52 здорових малюка. Зараз на реабілітації в центрах УХЦ «Нове покоління» перебуває 326 осіб.

Місіонерська діяльність «Нового покоління». Важливу роль у справі поширення Євангелія в Україні відіграє євангелізація.

Служіння євангелізаційної християнської місії «Нове покоління» почалося шість років тому. За цей час служіння охопило 8 країн світу: Україну, Росію, Латвію, Литву, Естонію, Німеччину, Ізраїль, США.

У літній період служіння проходить у пересувному євангелізаційному наметі, що з'являється на площах великих і маленьких міст України. Взимку, коли погодні умови не дозволяють проводити служіння в наметі, євангелізаційні служіння відбуваються у церквах та орендованих залах будинків культури по всіх регіонах України.

Мета цих служінь - познайомити й примирити людей з Господом, запалити міста вогнем Божого пробудження, принести сильне, помазане Слово від Бога, що підніме сотні нових євангелістів, готових піти у всі куточки планети проповідувати Євангеліє Ісуса Христа. За кілька років наметові служіння

пройшли в 60 населених пунктах. Понад 10 тисяч осіб прийняли за цей час Ісус Христа своїм Господом і Рятівником, зробивши крок зі смерті в життя вічне.

У наметі служить пастор-євангеліст Дмитро Макаренко, який десять років тому почув у своєму серці Божий заклик присвятити життя виконанню «Великого доручення» Ісуса Христа.

Тисячі людей, які відвідали наметові богослужіння, через молитву віри одержали зцілення від різних хвороб - від незначних до смертельних; здобули волю від наркотичної, алкогольної й нікотинової залежності, волю від родових проклять. Служіння євангелізаційної місії Дмитра Макаренка у 2007 році пройшли у 60 містах і селах України, Росії, Латвії й Литви І як наслідок, до Бога в молитві покаяння прийшло в цей час 5655 осіб. За минулий літній сезон під час наметових служінь покаялось 2446 осіб, у тому числі 690 дітей, для яких служителі місії раз на тиждень проводять євангелізаційні дитячі свята.

У наметах також проводяться консультації для проблемних сімей, наркозалежних або алкозалежних людей, а також їхніх родичів. Здійснюється тут також духовна й молитовна допомога людям, які постраждали від чаклунства, зв'язків з окультизмом та екстрасенсами. Проходять молитви за квартири й будинки, де відбуваються аномальні явища.

Щовечора, після служіння й молитви за зцілення, для молоді влаштовуються перегляди кінофільмів біблійного змісту. Там також працюють євангелісти і молоді люди, що прийшли на перегляд фільму, беруть участь у молитві покаяння.

З весни 2007 року у наметі служителі місії почали служити людям без певного місця проживання. Їх купають, переодягають у новий одяг, стрижуть, а також годують гарячим обідом. Такі люди також приймають Ісус Христа своїм Господом. Всі послуги тут безкоштовні для кожної нужденної людини. У наметах цього року було нагодовано вже більше 2000 тисяч осіб гарячими обідами. З них покаялося 537 осіб.

Рух «Нове покоління» продовжує йти даним Богом курсом, утверджуючи по всій Землі християнські принципи й мораль, борючись проти засилля гріха й проповідуючи Євангеліє Царства Божого. Найближчим часом «Нове покоління» планує в кожній області країни відкрити нову громаду.

Список основних праць Олексія Лєдяєва: Идите и научите.-1994; Камень преткновения. – 1994 и 2005; Выжить, чтобы жить. – 1996 и 2006; Бумеранг. – 1996; Печать праведности. – 2001; Новый мировой порядок. – 2002; Разговор начистоту :100 вопросов – 100 ответов. – 2006; Пыль на рояле (поэзия, проза, миниатюры). – 2007.

ЦІКАВО ЗНАТИ

Команда вчених з Каліфорнії виявила в декількох районах Північної Америки високу концентрацію іридія, який є надто рідким на Землі. Як правило, його наявність пов'язують із позаземними об'єктами, зокрема кометами і метеоритами. Науковці прийшли до висновку, що над Північною Америкою десь 12,9 тис. років тому зірвалася величезна, десь розміром в 4 км комета. Саме її падіння призвело до неочікуваного великого похолодання на значних ділянках Землі, зникнення великих ссавців, зокрема мамонтів. Із-за великих пожеж не залишилося рослинності, що служила їм кормом.

Під час археологічних розкопок в оазисі Сіва, що в Західній пустелі Єгипту, знайдено найдавніший в історії Землі відбиток ноги людини. Вік його,згідно висновків вчених, десь біля двох мільйонів років.

Нова заява про те, що «Таємна вечеря» Леонардо да Вінчі має приховане зображення жінки з дитиною, спровокувала нову зацікавленість до шедевра. Як повідомляють, фігуру стає видно, якщо сумістити фреску XV століття із її дзеркальним відображенням і зробити обидва нашарування напівпрозорими. На одержаному внаслідок цього зображенні видно фігуру, яка тримає щось в руках, скоріше дитятко. Італійський вчений Славіза Пеші до того ж заявляє, що при суміщенні зображень перед Ісусом Христом стає видною чаша, а дві особи, які сидять за столом, перетворюються в рицарів.

Подорож у часі можлива. Це довів ізраїльський професор Амос Орі, створивши спеціальну математичну модель цього. Коротко зміст його теорії полягає в наступному: у випадку надання викривленій просторово-часовій структурі форми кільця або воронки, з'являється можливість подорожувати в минуле. При цьому з кожним новим витком в цій концентричній структурі людина все далі буде заглиблюватися в товщу часу. Проте для створення цієї машини часу потрібні гігантські гравітаційні сили. Вони існують біля таких об'єктів, як чорні дірки, відзначає професор Орі. Водночас вчений зауважує, що нині це здійснити технічно неможливо. З часом у людства з'явиться така можливість. У своїх міркуваннях ізраїльський професор не одинокий. Вчений з університету Коннектікуту Рональд Маллет також використав рівняння Ейнштейна для створення машини часу із циркулюючими променями лазера. Свій прибор часу він обіцяє створити протягом десь 10 років (Стол. новости. – 16 серпня).

На відстані 70 км один від одного знаходяться два містечка з дещо подібними назвами – Чортків (Тернопільська область) і Сатанів (Хмельницька область). Чортків знаходиться в долині річки Серет, де в 1610 році було збудовано замок. В цьому „чортовому" місті є дві давні християнські церкви – Успенська (1735 року) та Вознесенська (1738 року). Сатанів розміщений на березі Збруча. Тут в 1514 році збудовано синагогу оборонного типу. Нині вона є однією із найдавніших єврейських будівель в Україні. В Сатанові є ще й Троїцька церква.

В болгарському селі Доброско в храмі XII століття є фреска із сюжетом преображення Христа. Ісус зображений тут в космічній ракеті. Чітко вималювані сопла, із яких виривається дим. На протилежній стіні храму сюжет Воскресіння Христа: він нібито виходить із капсули, подібної тим апаратам, в яких спускаються космонавти. Як міг художник XII століття зобразити те, що сталося в XX столітті, ніхто з'ясувати не може.

Біля селища Гриців на Хмельниччині у вапняковому кар'єрі виявлені кісткові залишки рідкісної тварини, яка жила в період пізнього міоцену - 12 млн. років тому й проіснувала десь 4 млн. років. Тварину відносять до родини халікотеридів. Наявне припущення, що ці прадавні травоїдні непарнокопитні тварини мали тулуб як у лінивця, а голову – як у коня. Наявність на передніх кінцівках гострих, кігтеподібних фалангів засвідчує, що халікотерії лазили по деревах й харчувалися переважно їх листям. Зміна ландшафтно-кліматичних умов сприяла спочатку зменшенню кількості лісових біотипів, а зрештою – їх зникненню. Все це черговим засвідченням достовірності дарвінівської концепції розвитку живого, яку вороже сприймають православні богослови (Експрес. – 20-21 липня).

Про Купало літописи вперше згадують у XIII столітті. Перші описи Купальського світла (зрозуміло, недоброзичливі) з'явилися в документах XVI-XVII століття. Цього часу з'являється вірш невідомого поета. В ньому від імені селян сказано, що батюшка „Не велів челяді колядувати, на вулицю ходити і на Купайла через вогонь стрибати…". В 1769 році вийшов Указ «Ея Императорского Величества Самодержицы Всероссийской» Катерини II про заборону «застарелого игрища, называемого купалин огонь, которое законами давно пресечь и истребить велено» (Україна молода. – 6 лмпня).

Іракська влада, незважаючи на розвій терактів в країні, з метою навернення туристів всіляко пропагує національний парк „Дерево Адама". При цьому акцентується увага на тому, що рай був розташований в Міжріччі. На півострові Ель-Курна, при злитті Тигру і Євфрату, встановлено табличку з текстом: „Цю священну місцину відвідав в 2000 році до н.е. пророк Ібрахім (старозавітний пророк Авраам). Тут він молився і сказав:"Та хай проросте тут дерево, подібне дереву Адама в Едемському саду".

Вчені передбачають появу нового виду людей. На їх думку, людство протягом тисячоліття може надто кардинально змінитися. З'являться люди якоїсь середньої статі. Вони будуть більш витривалі, поєднуючи в собі кращу якості чоловіків і жінок. Причиною появи третьої статі стануть не стільки різні соціальні рухи всіх кольорів і відтінків, а скоріше природний процес еволюції, бо ж маємо такі серйозні зміни в середовищі проживання людини, коли їй стає все складніше і складніше виживати. Зміна в екології призводить до цілого спектру незнаних раніше захворювань, яких зазнають як чоловіки, так і жінки. Вчені вважають, що при послабленні ролі чоловіка як добувача і захисника на перший план виходить жінка, але й вона не в змозі повноцінно виконувати свої біологічні обов'язки, зокрема такі як народження і виховання потомства.

ПАМ'ЯТІ НАУКОВЦІВ-РЕЛІГІЄЗНАВЦІВ

ТАДЕУШ ДОКТОР

Польське релігієзнавство зазнало невтішної втрати. 19 червня цього року несподівано помер відомий польський вчений, соціолог релігії із світовим ім'ям професор Тадеуш Доктор. Його добре знали українські колеги, неодноразово зустрічаючись на конференціях, читаючи його праці, які, безумовно, є солідним внеском до світової релігієзнавчої наукової скарбниці. Його книги «Культові рухи Польщі», «Релігійні і парарелігійні рухи в Польщі», «Релігійний і моральний плюралізм в Польщі» та інші є в український бібліотеках, власних книгозбірнях його українських колег. Професор Доктор відомий в Польщі і за її межами як висококваліфікований фахівець, чий доробок з питань нових релігійних течій є значимою спадщиною не тільки польської релігієзнавчої думки.

57-річне життя Т.Доктора від часу його студіювань філософії та психології в Католицькому університеті Любліна було сповнено живою зацікавленістю релігією, що виливалося в його наукові статті, дисертації, виклади, які він мав у Варшавському університеті перед студентською аудиторією. Він прислужився і процесу інституційного становлення декількох професійних асоціацій, особливо плекаючи Міжнародну асоціацію з вивчення релігії в Східній і Центральній Європі, до якої входять багато українських релігієзнавців.

Ми сумуємо з приводу втрати нашого польського колеги, з яким були пов'язані тривалий час не тільки спільними проектами, творчими задумами, але й дружніми стосунками, оскільки Тадеуш був цікавою, творчою, щирою, доброю людиною, вболівав за долю не тільки польської, але й української науки. Висловлюємо свої співчуття родині Т.Доктора та його колегам.

Правління Української Асоціації релігієзнавців

ФРІДРІХ ОВСІЄНКО

Передчасна смерть забрала від нас – російських та українських релігієзнавців – широкої наукової ерудиції вченого і талановитого педагога доктора філософських наук, професора Фрідріха Григоровича Овсієнка. Народився він на Київщині у 1939 році. Як дитя війни, втративши батьків, зазнав всіх бід фашистської окупації, сирітства в дитдомівській школі, тяжкої праці на київському заводі „Хімволокно". Почав здобувати вищу філософську освіту Фрідріх Григорович спочатку в Київському університеті ім. Т.Г.Шевченка, а завершив її у 1965 році в Московському ім. М.В.Ломоносова. Тут же він закінчив аспірантуру, опісля був на викладацькій роботі, захистив кандидатську дисертацію. Вже працюючи на кафедрі державно-конфесійних відносин в Академії суспільних наук (тепер - Російська академія державної служби при Президенті РФ), Ф.Г.Овсієнко захистив у 1989 році докторську дисертацію. Він завжди радо приїздив в Україну і тепло зустрічав в Москві своїх земляків з України. Фрідріх Григорович зберіг на роки любов до її солов'їної мови і культури. Наукові праці Ф.Г.Овсієнка присвячені філософсько-методологічним проблемам релігієзнавства й історії релігії. В науковому світі він більше відомий як глибокий знавець католицизму, його соціальної доктрини. Володіючи декількома іноземними мовами, вчений користувався новітніми засобами одержання наукової інформації, добре знав сучасні здобутки світового релігієзнавства. Фрідріх Григорович залишив після себе плеяду молодих науковців, яким дав путівку у світ академічного релігієзнавства. Він був надто доброзичливим, толерантним, твердим у своїх переконаннях, щирим у відносинах із своїми колегами як з Росії, так і з України. Світла пам'ять про Ф.Г.Овсієнка залишиться назавжди в наших вдячних серцях.

Українська Асоціація релігієзнавців.
Кафедра державно-конфесійних відносин РАДС
при Президенті РФ

Продовження. Поч. 2-й стор. обкладинки.

Правда, Україна не виявила себе в якихось складних богословських конструктах (навіть могилянські професори не зовсім оригінально повторили Тому Аквінського), але вона засвідчила живучість християнства саме в формі його національного сприйняття всупереч спробам вихолостити з нього його сутність мертвечинною формою — чи то підпорядкуванням намісникові Петра на Землі, а чи ж прагненням Московії провести на свій кшталт духовну колонізацію українського народу.

Християнство в Україні вижило в органічно витворених і прийнятих її народом формах при одночасному збереженні в непорушності його євангельського змісту, його вихідного духу. Однією із запорук цієї живучості є те, що це християнство було живим, незакостенілим на якихось довічних стандартах, богословських установках і обрядових формах. Про це мали б говорити Церкви України на різних міжнародних форумах, конференціях, зібраннях і в такий возвеличувати ментальність нашого народу.

Але ж біда наша в тому, що домінуюче в конфесійному різноманітті країни Православ'я України з подачі московсько-православного колонізатора й активного протистояння цьому не постає як самостійний суб'єкт світового релігійного життя. З порушенням всіх норм церковного життя воно Московським Патріархатом включене в т.зв. «канонічну територію» Російської Православної Церкви, спонукане робити імідж у світі країні і народу-гнобителю українства. Глава УПЦ МП на різних міжнародних зібраннях релігійних центрів виступає не від імені України, а як представник свого московського патрона. Більше того, владики очолюваної митрополитом Володимиром Церкви навіть чекають якогось сигналу з боку Москви, щоб діяти проти інтересів тієї країни, на теренах якої функціонують очолювані ними релігійні спільноти. Та й власне Українські Православні Церкви — УПЦ КП й УАПЦ — не спішать (скоріше шкодують гроші для цього) заявляти про Україну, скажімо, на таких міжнародних форумах як Парламент релігій чи Асамблея релігій світу. Ці форуми, хоч вони й збирають біля десятка тисяч представників різних релігійних спільнот, проходять без присутності українських церков (як православних, так і греко-католицької), інших конфесійних утворень в Україні сущих. Декілька разів приходилося нам, українським релігієзнавцям, перебирати на себе їх можливу місію говорити про Україну, говорити на весь світ про Церкви України. Україна не представлена також і у Всесвітній Раді Церков своїми релігійними організаціями. Що турбує, то це відсутність хоч якогось прагнення у останніх ввійти туди, а відтак сказати там слово про наш народ, його духовність і прагнення.

За умов нині законодавчо закріпленого в Україні церковного плюралізму кожна релігійна спільнота одержує можливість діяти як конфесія українського духовного простору, а не піддана якогось зарубіжного релігійного центру, що визначає всеціло зміст і форми її функціональних виявів. Проте вони із-за вікового перебування в російській колоніальній неволі з певним запізненням входять у світову історію. Коли інші народи вже пройшли процес своєї національної самоідентифікації та державотворення і для їх буття, як етносу, не загрожують особливо чимось глобалізаційні процеси сучасності, то нам, перш ніж включитися в них, треба ще з українця за паспортом сформувати українця за духом, а зрештою — зробити Україну Україною. В цьому процесі націотворення і націоутвердження неабияку роль мають відіграти наші національні християнські Церкви. Але на перешкоді такій їх функціональності активно постають Москва і Рим.

Останній все ніяк не може дати згоду на піднесення УГКЦ до статусу Патріархату. Тут він діє в унісон з Московським Патріархатом, який, до речі, як і Ватикан, боїться такого визнання за УГКЦ. Це заважає українським греко-католикам також поставати на міжнародній релігійній арені як самостійна церковна спільнота. Що ми тут маємо? Як пише доктор Юрій Левицький, «хоч УГКЦ називає себе Помісною Церквою, вона не діє як самостійна, самоуправна Церква. УГКЦ діє так, наче б вона була частиною Римської Церкви. Кожне рішення своїх патріарших синодів вона відсилає до Риму до затвердження, до схвалення... і оприлюднюється тільки після того, як Ватикан дав свою згоду. УГКЦ сама себе принижує. Сама себе заперечує. Її патріарші собори ніяк не є патріаршими, бо справжні патріарші собори діють самостійно і їхні рішення не підлягають жодній апробації іншої Церкви. УГКЦ діє як підлегла Римській Церкві... Лише Верховний архиєпископ Йосиф, проголосивши Патріархат, діяв як Патріарх».

Відтак не лише для Українського Православ'я актуальним є питання його юридичного статусу у Вселенському Православ'ї. Такою ж є і проблема статусу Українського Греко-Католицизму у Вселенському

Закінчення на 4-й стор. обкладинки.

Закінчення. Поч. 2, 3-й стор. обкладинки.

християнстві. Покійний Папа Іван Павло II мовчки зігнорував прохання глави УГКЦ визначити її юридичний статус, бо ж для нього вона мала б бути скоріше якоюсь підрядною частиною «спільної», Українсько-Польської Католицької Церкви.

Що стосується Українського Православ'я, то деградація української держави як національного інституту зумовила кризу ідеї Української Помісної Православної Церкви, яка була надто актуальною в перші роки нашої незалежності і яка у вигляді гасла прозвучала і з уст Кучми, й із уст Ющенка. І тут слушною є думка Миколи Рябчука, що впродовж останніх років у свідомості багатьох українців знову відродилася «колоніальна точка зору на себе як на недонарод із недомовою, недокультурою, недорелігією». Біда України в тому, що її посадовці не бачать тієї ролі, яку могли б зіграти українські Церкви в піднесенні у світі іміджу нашої країни. І Церкви не тільки матірної, а й діаспорної України. Останніх чомусь недобачають. А між тим вони мають велику потенцію в реалізації ідеї іміджу.

Протестантським традиційним Церквам України у їх саморозвитку заважає та збережена ними ще включеність в колишні союзні (нині – СНДеківські) структури. Вони не постають в світовому релігійному русі виявниками української незалежності, формують у світової громадськості думку про меншовартість українців, що нездатні навіть на своє самостійне конфесійне інституювання. Ігнорування протестантськими спільнотами державної мови України ставить їх в один із чинників збереження політики Компартії Радянського Союзу з національного питання. Вивчаючи видруки різних протестантських об'єднань, переконуєшся, що вони живуть у відстороненості від тих духовних процесів національного відродження, які відбуваються в Україні. То ж їх роль у піднесенні іміджу України мізерна. Відтак протестантизм в переважній більшості своїх конфесій (хіба що за винятком українських лютеран і п'ятидесятників із Церкви М.С.Паночко) постає як чужорідне явище на теренах становлення Української держави, відродження національної самобутності. Як не дивно, але далеко ближче до цього стоять деякі неохристиянські, навіть неоорієнталістські спільноти. Той же Сандей Аделаджа філіали своєї Церкви «Посольство Боже», яка з'явилася й розвинулася на українських теренах, вже творить в різних країнах зарубіжжя.

Деградація української держави як національного інституту зумовлює занепад ідеї Української Помісної Православної Церкви, яка була надто актуальною в перші роки нашої незалежності, сприяє втраті православними свого домінування в релігійному житті країни. І тут з'являється думка: а може то й добре, що наше змосковщене Православ'я не виходить у світ, бо ж воно наскільки домостроївськи заархаїзоване у своїх виявах, наскільки далеке від духовних потреб людини XXI століття, що його пропаганда лише дискредитуватиме нас, бо ж його сприйняття рівноцінне поверненню в епоху середньовіччя, навіть до способу мислення людини півторатисячної давності. В двері Православ'я, як колись католицизму, стукає дух аджорнаменето.

Вище сказане спонукає до висновку, що перш ніж користатися послугами Українських Церков у сфері утвердження іміджу України в світі, треба ще їх підготувати до цієї ролі. Імідж Україні принесуть ті чинники її буття, які працюють на історичний поступ як країни, так і людства. То ж насамперед поставимо кожній релігійній спільноті питання: що Ви даєте людині і людству?

Професор Анатолій КОЛОДНИЙ

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

ЗВЕРТАЄМОСЯ ДО ЧИТАЧІВ ЧАСОПИСУ!

З 15 ВЕРЕСНЯ У ВСІХ ПОШТОВИХ ВІДДІЛЕННЯХ

ВЕДЕТЬСЯ **ПЕРЕДПЛАТА** НА **«РЕЛІГІЙНУ ПАНОРАМУ» НА 2008 РІК.**

ІНДЕКС – 21953.

ПРОСИМО ВАС ПОСПРИЯТИ РЕДКОЛЕГІЇ В ЦЬОМУ.